Budapest, 1899. Negyedik évfolyam. 120. szám. Kedd, május 2.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, ½ évre 7 frt, ¼ évre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Ver sacrum.

Budapest, május 1.

(L) Ijedten csapta be a boltajtókat s reteszelte el kapuit a polgári társadalom, amikor a munkások világközössége először lobogtatta meg a májusi piros zászlót s egyik országvégről a másikra vésztjósló erővel kiáltotta át a proletárok marseillaisejét. Jön a forradalom! Előbujnak a csatornákból a petrolőrök, villog kezükben a kanóc és füstölög a bomba gyutacsa. Jön a végitélet, egy társadalmi rend füst és vér közepette lezugó kataklizmája!

Az ijedt reakcionáriusok legbátrabbjai fölmásztak a padlásra és a padlásluykból félszemmel le mertek nézni az utcán közelgő revolucióra. S mit láttak? Sem vért, sem bombát, hanem sápadt embereket, akik ruháik rongyait a május első virágaival fedték be s fölvirágozva vonultak a gyülekezőhely felé. Az énekben, amelyet énekeltek, csak egy szó volt, ami a láz ragyogását csalta szemeikbe, a varázslatos szó pedig ez vala: *kenyér!* . . .

Az ijedelemnek most már vége. Május elseje a kalendáriom pontosságával elhozza a vörös lobogót és rázendittet a világ minden részében az uj marseillaisere. Senki sem ijed meg a proletárok, a munkások fölvonulásától. Senki sem hiszi többé, hogy vannak ellenőrizhetetlen tömegek, amelyek iszonyu erővel, dinamittal és csákánynyal nekiesnek a társadalmi rendnek, hogy azt kirobbantsák sarkaiból. A tájékozatlanok és a félénkek magukhoz tértek és belátták, hogy a rémkép, amely megremegtette őket, csalfa piktusz maszkulusz volt, amelyet a ravasz számitók hamis szövetkezete festett eléjük.

Ugy volt, hogy mindazok a sötét elemek, amelyeknek elvette éltető levegőjét a szabadság, örömmel ragadták meg a szociális forradalom fantómját, hogy megijeszszék vele a polgárságot s rábirják, hogy a nagy veszedelemmel szemben a reakció zászlai alá sorakozzanak. Nagyszerü mumus volt ez a vörös zászló az ő kezükben. Kulisszáik mögől meg-meglengették s kikiáltották a világba: Lássátok, ide vezetett a szabadság, a liberalizmus! Lássátok, most nyakatokra jön a ti szabadságtokkal visszaélő, fosztogató, felforgató, romboló tömeg. Ha meg akarjátok menteni vagyonotokat, családotokat, életeteket, futólépésben szaladjatok a mi zászlaink alá. A mi táborunkban nem beszél senki a burjánt termő szabadságról, itt okos emberek vannak, akik megtartják s fegyverrel védik a régi jó rendet, itt hüséges gazdákat találtok, akik nem adnak ugyan nektek kártékony szabadságot, de igen kövérre meghizlalnak titeket.

A társadalom eleinte beugrott, lépre ment. Hitt a konzervativ és reakcionárius zászlóvivőknek. És csak amidőn az első májusi felvonulások után észrevette, hogy a véresre festett revolucióból éppen a legjelentősebb első betü hiányzik és hogy ez a májusi ünnep a modern társadalom evolucióját jelenti, akkor forditott végre hátat a becsapóknak, az álszenteskedőknek, a konzervativ és reakcionárius spekulánsoknak.

Óh nincs mit félni ezektől a rendezett sorokban, fölvirágozva, énekszóval kivonuló tömegektől. Senki halálát nem kivánják azok, csak kérnek humanizmust és kenyeret. Mit sem robbantanak fel: alapjait akarják lerakni azoknak a társadalmi formáknak, amelyek keretében a jövő század kulturája fejlődni fog. Eleinte csak ösztönszerüen törtek e cél felé, most már okos tervvel s ebből az okos tervből abszolute hiányzik a bomba és a tör. Mi több, a programmjuk tudományos és majdnem akadémikus. Azokban a nagy országokban, ahol a szociáldemokrácia megszületett és erősre fejlődött, ma tiszta körvonalakban bontakozik ki akaratuk, tervük. Ami helytelen, tulzott, fantasztikus, azt majd lesurolja az idő; ami jó és termékeny, azt minden okos ember elő fogja segiteni. Nem vulkánszerü kitöréstől kell itt tartani, amely lávájával és hamujával elönti társadalmunk Pompéjiját: ez az elemek neptunikus harca, amelynél a lassu ár lenyaldossa sok éven át mindazt, ami fölösleges gát, és uj földrészeket alakit a partra kivetett görgetegből.

Természetes, hogy a reakció, amely mindig élösdi és csak olyan levegőben képes kövér tetemét hizlalni, amelyből hiányzik a szabadság eleme, minden erejével rémképnek akarja feltüntetni ezt a veröfényes május elsejét, hogy az embereket annál könnyebben csalogathassa fakuló zászlaja alá. Ez nem fog többé sikerülni. Történelmi, szerves elváltozásokat sem a fekete talár, sem a pofoncsapott kalap nem képes visszaoperálni. Az evolució halad saját bennerejlő erélyénél fogva. Bizonyára nem azon az uton, amelyet ma még a lobogó piros zászló alatt hirdetnek, de azon sem, amelyet a rémlátók prófétálnak neki. Érezzük, hogy termékeny gondolatok pattannak ki e két ellentétes elem surlódásából s egy uj napköltét világitanak meg vele.

Van a római jog történetében egy megható, szép és erős passzus. A *ver sacrum*, a szent tavasz. Ős-árja gondolat, amely idekerült Európába a messzi ázsiai füves fensikokról s amelyet fönntartottak nekünk a rómaiak. Amikor Rómában nagyon megszaporodának az emberek, ugy, hogy egyik a másiktól nem élhetett meg, kiválogaták azon tavasznak minden zsengéjét: emberben, baromban egyaránt. Azután utra bocsátották a szent tavasznak e válogatott hadseregét, hogy menjen uj hazát foglalni, telepitse tovább a római gondolatot.

TÁRCA.

Egy, kettő, három . . .

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: *Ábrányi Emil.*

Egy.

Senkit sem bámultak és irigyeltek annyira, mint Pándy Pistát, a megye legdaliásabb, legszebb, legnépszerübb emberét.

A szerencse tenyerén hordozta ezt a barna képü, fekete haju fiut, aki mindenben tulszárnyalt másokat. Ő volt a legjobb vadász, ő ülte meg legjobban a lovat, ő kártyázott a legnagyobb hidegvérrel és ő vette feleségül a megye legbájosabb, leggazdagabb leányát, akivel nyolc év óta csodálatosan boldog házasságban élt. Három finom arcu, kényes baby röpködött a kastélyban, Velasquez cseteére méltó uri apróságok, akik csevegtek-csivogtak örökké, mint a fiatal fecskék és kedves gyerek-kacagást vegyitettek a vendégek lármájába, amitől mindig hangos volt a Pándy-kastély.

A fiatal, elegáns asszony rendkivül büszke volt az urára, akit minden megyei dáma irigyelt tőle. Boldog, szerelmes pillantásokat vetett rá a vendégek előtt és ha egyedül maradtak, nem félt a bizalmas magánytól, ahol minden szabad a férjnek, nem gondolt unalommal arra, hogy a törvény nevében köteles elviselni valakinek a tolakodó fölhevülését, hanem a gyönyör igazi szomjával, a vágy mindig megujuló frisseségével dobta magát az érdekes, kivánatos ember karjai közé.

Fényesen, melegen ragyogott a reggeli nap a Pándy-kastély széles terasszán és az összegyült vendégek tátott szájjal néztek a szép, boldog, örömtől sugárzó házigazdára, aki perfekt vadászkosztümben ott állott a terássz elején és harsogó hangon osztogatta parancsait az ispánoknak, a béreseknek, a hajtóknak, az egész futkosó, vágtató, szolgálatkész cselédségnek.

Amint ott állott a napfényben ruganyos tagokkal, csillogó szemekkel, kevély tartással: olyan volt, mint az egészség, a boldogság eleven szobra, amit a természet mücsarnokában az isten állitott ki közszemlére.

A vendégek képzeletében Pándy Pista már ott ült a főispáni szék magasában. Sőt ebben a fényes, zajos percben szentül meg voltak győződve róla, hogy ez a merész, kedves, szerencsés fiu minden lehetne, ha akarná. Lehetne miniszter, király, császár, pápa . . . minden a világon, csak tenné föl magában, hogy az lesz!

Ostorpattogás hallatszott és kocsi gördült be a kastély udvarára. Amint a jóvérü paripák tüsszögve megállottak a terássz márványos lépcsői előtt, egy gavallér-alak ugrott ki a nyitott kocsiból, akiben Pándy Pista régi és előkelő barátját, gróf Beres Aladárt ismerte föl.

S amikor Pándy Pista gróf Beres Aladárt fölismerte, hirtelen elsáppadt. De csak egy pillanatra. Nem vette észre senki. A bámulók, az irigyek, a hódolók, a lármás, jókedvü paraziták zsibongó csoportjában nem vette észre senki.

És a következő másodperchen Pándy Pista tüntető örömmel üdvözölte gróf Beres Aladárt. Leszaladt a lépcsőkön, derekon kapta mind a két karjával és ugy vitte föl a terásszra, ahol a hires gavallér könnyü, kecses mozdulattal hajtotta meg magát a ház asszonya előtt.

— Vadászol velünk! Persze, hogy vadászol! Éppen most indulunk!

— Szalonruhában vagyok . . . nem készültem erre . . . bocsáss meg, ha . . .

— Semmi megbocsáss! Nem bocsátunk! Van nekem vadászruhám egy szekrényre való. A staturánk körülbelül egyforma. Pompásan fog állani rajtad. Gyere, csináljunk toalettet! Én leszek a komornyikod!

Pándy Pista nevetett, nagy, zajos, vig nevetéssel. Ujra átölelte mind a két karjával gróf Beres derekát és vitte a mellékszobák felé.

A gróf komoly, éles pillantást vetett rá kerek monokliján keresztül és vonakodni akart, de a boldog, nevető, erőszakos ember nem bocsátotta ki a karjaiból és vitte magával valami vendégszobába, ahol a grófot husz perc alatt kamáslis, zöld kabátos, bagolytollas vadászszá alakitotta át.

Az egész társaság hurráh-kiáltásba tört ki, amikor Pándy Pista megjelent Beres Aladár gróffal a kastély lapos erkélyén.

— Még egy pohár konyakot, még egy harapást a friss pogácsából, azután mehetünk! Befelé, urak, befelé a terembe! — kiabált Pándy Pista nevető arccal, tele tüdővel.

Vig, zajos pohárcsengés hangzott ki a tágas étkezőből. Az aranysárga ital szinte sugárzott a kristálypoharakban, amint a beáradó reggeli napfény keresztülcsillogott rajtuk.

Csupa nyiló rózsa volt az egész terássz és a fehér oszlopok köré fonódott szinpompás virágokból kábitó illat szállott föl a tiszta, ragyogó levegőbe.

Pattogva, csörömpölve állott elő a hosszu kocsisor. A kutyák vihogva ugráltak körül a toporzékoló lovakat és a kerek kalapos, vadászpuskás társaság aranyos jókedvvel robogott ki a legboldogabb, legirigyeltebb férfiu tündöklő édenkertjéből.

Lapunk mai száma tizenhat oldal.

Ez a május elseje a *ver sacrum* napja ma is. Virágnyilás idején megindulnak a nagy rajok, az egymástól megélni nem képes rongyos emberek, ma még piros zászló lobogásával, hogy uj államrend kolóniáit vessék meg a jövő nagy területein. De mint a *ver sacrum* ifju hada az uj kolóniákban is mindenkor megtartotta a szoros kapcsolatot Róma máterrel, ugy a jövő e kolóniái is kapcsolatot fognak tartani a mai társadalommal, amely őket kiküldte magából. Folytatni, nemesbiteni fogják ezt az életrendet, mint evolució, de nem fogják meggyilkolni semmi revolucióval.

Nem félünk többé május elsejétől. Meghallgatjuk uj dalát s közremüködünk, hogy ami e dalban értékes motivum van, nagystilü uj zenévé fejlödjék.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, május 1.

Nagy buzgósággal viszi a néppárt a kanzel-paragrafus ellen a harcot, de nem volna illő eltagadni, hogy a legszigorubb parlamenti formák közt. Talán az egy sóskuti kanonokot kivéve (s az is inkább volt komikus, mint heves) a párt minden szónoka szokatlanul mérsékelte magát. Sőt *Rakovszky* István ma őszintén megvallotta, hogy érzi a harc meddőségét, mert a kompromisszum után *nem lehet reménysége*, hogy a kuriai biráskodásból a szószék-paragrafus nélkül váljék törvény. Sokan szállnak tehát sikra a néppárt-ból, de a szónokok sokaságán kivül egyéb nem is mutatja, hogy mennyire fáj neki ez a szakasz. Pedig hat fáj, az bizonyos. S valamivel csakugyan ki kell a pártnak mutatnia, hogy nincsen elragadtatva.

S csodálatos, ma egy pillanatra mégis föl volt kavarodva a t. Ház nyugodalma. Ha valaki három hónapon keresztül véletlenül távol lett volna s ma ujra betéved az üvegtető alá, alighanem azt mondja:

— No, hála a papnak, itt ugyan semmi sem változott!

Mert a t. Ház csakugyan ugy festett, mint akár az obstrukció legmelegebb napjaiban. Az elnöki csengő nem tudott megbirkózni a szakadatlan dobogással, ingerült kiáltások szelték az átfült levegőt, az ideges honatyák szinte a padokra ugráltak nagy indulatukban s egész párt-oszlopok vivódtak azzal az ismeretes problémával, hogy miként lehet a szónokot minden érthető szó kimondásában megakadályozni. Hogy pedig még a kicsi részletekben se mutatkozzék eltérés, megindult vándorutjára az a bizonyos iv is, amelynek az a szerepe, hogy husz aláirással kierőszakolja a — zárt ülést. Veszedelmes, puskaporos hangulat áradt el a hullámzó mezők fölött. S a békesség barátai megint egy kis kétségbeeséssel néztek fel az elnöki székbe, ahol — ugy tetszett — ezuttal is elkelne egy Szilágyi Dezső.

De hát miesoda bomba esett a nyugodalmas Ház ölébe?

A szituációból kell kikaparászni a titok kulcsát. Először is az a szónok, akinek a beszédben való megakadályozása most a futó percek programmja: nem a szabadelvü párton áll. (Oh nem Pulszky volt!) Az öklök és a közbeszólások sem fenyegettek jobb felé. Sőt a jobb mezőn olyan nyugodalmasan ült a párt, mint az a tertius, aki gaudet. Meglátszott az arcokon, hogy jól esik nekik egyszer ugyis nézni ezt a képet, amikor csak nézők s nem tárgyai a támadásnak. Hát kinek szól a régi nóta? *Olay* Lajosnak. Neki támadt az az ideája, hogy a néppárt csöndesen panaszolt sebét erőszakosan felpiszkálja s Olay Lajosnak legtöbbször jó a szándéka, de legtöbbször nem diplomatikus a szava. S igy esett meg vele, hogy mikor a kanzel-paragrafus szükséges voltát akarta bizonyitani, a Lepsényiekkel és Zelenyákokkal egy tarisznyába dugta az egész katolikus papságot. Mintha az mind ugy csinálná a politikát, hogy Kossuthot gyalázza.

Igaz, hogy Olay később kimagyarázta magát s nagyon lojálisan. De bajnak kell ott esnie, ahol az egyik félnek nagy a keserüsége, mert pártközi okokból el kell fojtania az indulatát, a másik fél ellenben nem néz a pártközi okokra s nem is nagyon mérsékli magát. A néppárt is sokat talál természetesnek, de hogy éppen az obstrukció néhai elitélője: Olay Lajos támadja mostan, ez tulontul kihozta a flegmájából. Meg volt is más valami a rováson Olay Lajos terhére, hogy a néppárt egy kicsit visszagondolt a multra.

S itt a kulcs. Olay nem született diplomatának. De ha ma véletlenül a Talleyrand fifikájával beszél, akkor sem lett volna sok szerencséje a néppárttal szemben. Már pedig nem is találta meg a Talleyrand fifikáját. Sőt amikor a háta mögött *Várossy* Gyula az találta kiszalajtani az ajkán: „*ez a Bánffy csatlósa*“ — *Olay* Lajos nagyon is népiesen gyakorolta a diplomáciát. Azt mondta:

— Coki!

Ha az elnök meghallja és rendreutasitja miatta: talán nem is esik nagyobb baj. De annyira mégis diplomata Olay, hogy ezt nem kiabálta ki, hanem csak ugy foghegyről sziszegte a néppárti mező felé. Ott pedig éktelen háborgás kerekedett a nyomában. *Rakovszky* már preparálta a zárt ülésre vonatkozó ivet, *Buzáth* Ferenc gyürte az ökleit, *Kálmán* Károly a világ legszebb hangján kiabálta a világ legcsunyább kifejezéseit, a kis *Meszlény* Pál kifeszitette a mellét és ugy gesztikulált, mintha most mindjárt le akarná dobni Olayt a tarpéji szirtről s az az egész kis néppárt háborgott, zugott, viharzott. Egy kicsit gyönge volt hozzá az elnöki csengő. (Az igaz, hogy már ki is jött szegény a gyakorlatból).

S egyszerre Rakovszky átsüvitett Olay felé:

— Hozza rendbe az uzsorapöreit!

— Ön hazudik! — vágta ki vadul Olay a szót.

Áh! Szinte hallatszott a völgy és a karzatok felsóhajtása. Mintha fölismerték volna ebben a kurta szóváltásban a régi divatot. Mintha már ki is villágott volna a vastag levegőből a kard hegye. Megint készült egy párbaj.

De a lárma nem szakadt meg miatta. Dobogás verte fel a levegőt, közbeszólásokból sértések hegye villogott ki, ideges hánykolódással csaptak egymásra a hullámok: összevéve egészen csinos kis jelenet volt. Szerencsére az elnök végre megtalálta a módját, hogy Olay Lajost rendreutasitsa s ettől mégis elült a zaj, legalább annyira, hogy Olay (sok gunyolódás közt) befejezhette a beszédét. S akkor még személyes felszólalások következtek. Azt kellene mondani, hogy: párbajok. Mert ha Várossy Gyulával ott helyben el is intézte a dolgát Olay, és pedig békés uton, de Rakovszky Istvánnal a személyes szómérközés is ugy festett már, mint a párbaj. A kezdete volt legalább is.

Az ilyesmi pedig régente is izgalmas volt, ma még inkább az. Kiszoritotta a maga érdekes jelentéktelenségével mindazt, aminek volt egy kis politikai jelentősége is: a gróf *Zichy* János és *Rakovszky* István sok tekintetben érdekes felszólalásait. Arról meg éppen szó sem lehetett, hogy akár a miniszterelnök, akár Szilágyi Dezső már ma belenyulhasson a vitába...

A képviselőház ülése május 1-én.

— Kezdete délelőtt 10 órakor. —

Elnök: *Dániel* Gábor.

A kormány részéről jelen vannak: *Széll* Kálmán, *Plósz* Sándor, gróf *Széchenyi* Manó, báró *Fejérváry* Géza.

(Jelentések.)

Apáthy Péter, az összeférhetetlenségi bizottság elnöke benyujtja az összeférhetlenségi bizottság jelentését, amely szerint a *Holló* Lajos, *Szluha* István

---

A szép háziasszony ott állott a márványlépcsők legfelső fokán és fehér csipkekendőjével bucsut és szerencsét intett a kalaplengető vadászoknak.

A három finom arcu apróság is ott ugrált a mama körül és csengő hangon utána kiáltott Pándy Pistának, aki a fényes társaságot vezette:

— Pá, apuka, pá! Gyere vissza minél előbb!

Kettő.

Gróf Bercs Aladár és Pándy Pista együtt haladtak az erdő sürüjében. Rigók füttyentgettek az összeboruló ágakon és mindenfelől hangzott a bujdosó kakuk jövendölő szava.

Csöndesen lépdegélt a két ember, mintha elgondolkozott volna valamin. A vállukra vetett drága vadászfegyver remekül kovácsolt csöve felfelcsillant a mély, zöldes homályban.

Gróf Bercs Aladár törte meg a hallgatást.

— Nagyon komoly ügyben jöttem hozzád, barátom...

Pándy Pista ijedten emelte rá a szemét.

— Komoly?...

— Rendkivül komoly. Sajnálom, hogy a választás rám esett, de nem térhettem ki a kaszinó megbizása elől.

— Mi az? Mit akar a kaszinó?

— Nem emlékszel? Csodálom! Jó emlékező-tehetség a gavallér első kelléke, ha lovagias ügyről van szó.

— Kérlek, mit akartok?

— Hat héttel ezelőtt nyolcvanezer forint vesztességgel állottál föl a kártyaasztaltól. Nem tudtál fizetni. Partnerednek, Jób grófnak, ezzel a pénzzel adós maradtál. Kötelezvényt állitottál ki, hogy három hét mulva fizetni fogsz. Három hét mulva sem fizettél. Jób beleegyezett a prolongálásba és ujabb három hetet adott. A terminus ma délután lejár. Sajnálom, hogy ez nem jutott magadtól eszedbe.

Gróf Bercs Aladár szárazon, hidegen beszélt és éles pillantással nézett Pándy Pistára.

Pándy Pista sáppadt lett, mint a fal és szemeit lesütötte. Azután kezével végig simitotta homlokát, mintha ezt a rossz álmot ki akarta volna dörgölni onnan.

— Mit csináljak?

Hangja reszketett. Csaknem nyöszörgött.

Gróf Bercs keményen vetette oda:

— Fizess!

— Hetek óta füt-fát megmozgattam, hogy a pénzt előteremtsem. Nem sikerült. Nincs, nincs! Nem tudok fizetni!

— Fizetned kell!

— Most nem.... három nap mulva.... egy hét mulva...

— Ma délután!

— Lehetetlen!

— Szólj őszintén az apósodnak, a feleségednek...

— Nem szólhatok! Becsületszavamra fogadtam nekik, hogy többször nem veszek kártyát a kezembe!..

— Becsületszavára?

Gróf Bercs Aladár nem tegezte többé hajdani bizalmas cimboráját.

— Az én helyzetem irtóztató! Könyörüljetek rajtam! Várjatok egy hétig... két hétig... talán valahol még kapok kölcsönt... igaz, hogy el vagyok adósodva, de talán van még a világon jószivü uzsorás...

Gróf Bercs három lépéssel tovább huzódott és kegyetlen, gunyos megvetéssel nézett rá villogó monokliján keresztül.

— Rosszul tette, hogy közénk jött. Ön nem volt a mi társaságunkba való. Lesz rá gondunk, hogy összeköttetéseink megszünjenek.

Pándy Pistán hideg borzongás futott végig.

— Mit akarsz ezzel mondani?

— Azt akarom mondani, hogy a kaszinó tagja nem maradhat olyan ember, akiben nincs gavallérbecsület. Kétszer adtak önnek halasztást. Több prolongációra nem számithat. Tudomására hozom, hogy holnap a kaszinó választmánya összeül és kigolyózza önt.

Pándy Pista homlokát kiverte a hideg verejték. Zugott a füle, mintha viharos szél süvitett volna belé.

— Irgalom!... Nekem a kaszinó mindenem!... Megszoktam az előkelőséget, a magas légkört, a ti nemes, fönséges társaságtokat!... Megfulok, ha ezt a levegőt nem szivhatom többé! Ott van a fény, a pozició, az élet, a diesőség! Ha onnan kilépek, le kell mondanom minden állásomról!... Visszasülyedek a közönséges emberek közé!... Nem tisztel többé a világ!... Ujjal mutogatnak rám!... Borzasztó! Borzasztó! Könyörüljetek rajtam!... Csak most... csak még egyszer...

Tántorgott, térdre esett... csaknem átfogta karjaival a monoklis gróf lábait... és lázban égő, rémült szemeiből gömbölyü könnyecseppek gurultak alá.

A kaszinó küldötte némán hátat fordított és elment. Hidegen, nyugodtan, mintha egy darab száraz fát rugott volna félre az utjából.

Három.

Pándy Pista sokáig ott ült a harmatos fűben, ahová lerogyott.

Ugy rémlett neki, hogy apró, fekete golyók száguldanak keresztül-kasul az erdőn és valamennyi golyó a fejére koppan. Rettentően verte a fejét ez a fekete jégeső.

A hatalmas, gyönyörü hükk- és tölgyszálak

és *Lepsényi* Miklós ellen bejelentett esetekben összeférhetetlenség nincsen.

(Személyes kérdés.)

Veszter Imre személyes kérdésben válaszol Rakovszky szombati beszédére. 1896-ban, mikor a Bánffy-kormány alatt ez a javaslat napirendre került, akkor sulyos beteg volt s igy nem szólhatott a javaslathoz. Pénzügyi müveletekben részt vett, sőt vicinálisa is volt. Azt hiszi, hogy nagyobb szolgálatot tesz az országnak vasutak épitésével, mint Rakovszky a liberalizmus ostromlásával és a felekezeti béke fölforgatásával. Különben azt kivánja, hogy Rakovszky politikai sikerei akkorák legyenek, mint az ő plutokratikus sikerei. (Derültség.)

Rakovszky István: Megjegyzi, hogy Veszter politikai reputációját nem támadta.

(A kuriai bíráskodás.)

Kalocsay Alán: Ha valamikor, ugy most érzi lelkiismeretének parancsoló szavát, hogy képviselői jogával éljen, hogy egyházáért, a lelkiismereti szabadságért itt e Házban szót emeljen. Orvoslást remél a Háztól az által, hogy e szakaszokat törölni fogja. E szakaszok sem helyes, sem alkalmas, de meggyőződése szerint meg igazságos eszközei sem a szószéken való politizálás megszüntetésének. E sérelmes szakaszok csak folytatásai annak a katolikus egyház ellen irányuló akciónak, mely az egyházpolitikai alkotásokban érte el a tetőpontját. Idézi Hódossynak e javaslat 96-iki tárgyalása alkalmából elmondott beszédét, mely szerint a politikában a vallást izgató eszközül használni nem lehet s ezért a kanzelparagrafról azt mondta, hogy azt ne védje senki. Ezt teljesen magáévá teszi. Vajjon igazságos lehet-e oly törvényjavaslat, mely — mint ez — egyoldalusága által tünik ki? Kéri a szakaszok törlését. (Helyeslés balfelől.)

Rakovszky István: Ezeket a szakaszokat olyan kormánynak köszönhetjük, amelyről még ma sem tudjuk, hogy nevetséges volt-e, vagy lelkiismeretlen. (Helyeslés a néppárton.) Ismerteti a német kulturharcot s összehasonlitást tesz a magyar és német kulturharc között. Németországban egy hatalmas államférfi állt a küzdelem élére, mig nálunk egy bukott államférfi, aki azt hitte, hogy minél nagyobb a zavar, minél több a kormánybukás, annál biztosabb sikere lesz akciójának. *Tisza Kálmán annak idején Rómához fordult azért, hogy a választásoknál a katolikus papság támogassa.* Ismerve az ő szent meggyőződését, igazságszeretetét és hatalmi önzetlenségét, meg van győződve, hogy Tisza akkor is a biróság elé hurcolta volna azokat a papokat, akik tullépték a határokat. (Derültség.) Ez a §. egy egész tiszteletreméltó osztályt bélyegez meg anélkül, hogy perrendszerü bizonyitékok volnának ellene, amint az igazságügyminiszter is elismerte. Különösnek találja, hogy a néppártiakon kivül egy világi férfiu sem szólalt föl a szakasz ellen, sem a régi, hogy Kubinyi terminologiájával éljen, sem az uj szabadelvü párton. Ez csodálatos. *Hiába fütyül Molnár képviselő ur.*

Molnár Béla: *Csak csodálkozom.*

Rakovszky István: Ezt a szakaszt kakuktojásként csempészték a Széll kormány alá, azzal a, nem mondom, *hazugsággal*, de a tényekkel való kollizióval, hogy a kanzelparagrafust a nemzeti párt akarja. Abból, hogy most a volt nemzeti párt tagjai hallgatnak, arra a következtetésre jut, hogy a szabadelvü pártban a régi szellem megfojtja az ujat. A függetlenségi párttal is van számadása. Ő nem osztja azt a nézetet, hogy a vallási gyülölet az oka, amiért a függetlenségi párt támogatja ezt a szakaszt. De Kossuth Ferenc atyja iránt való kötelessége volna azzal róni le háláját azok iránt a katolikus papok iránt, akik 50 év előtt az ő atyja szavára meghaltak, hogy tiltakozó szavát fölemelje e szakasz ellen.

A miniszterelnökhöz is van szava. (Széll miniszterelnök a háta mögött lévő Radó Kálmánnal beszél. Felkiáltások: *Halljuk!*) Megvárom, mig a miniszterelnök figyelmét nekem szentelheti.

Széll Kálmán miniszterelnök: *Kérem, figyelek.*

Rakovszky István: Ez csak a miniszterelnök rendkivüli képességeit bizonyitja, mert egyszerre figyelni és társalogni, halandó ember alig képes. Azt a kérést intézi a miniszterelnökhöz, tessék tiszta helyzetet teremteni. Vagy a Tisza-rendszer folytatása, vagy uj rendszer! A szabadelvü pártnak azt mondja, hogy lesz még idő, amikor folyamodni fognak ahhoz a szószékhez, amelyet most el akarnak némitani, ha majd a páncélos kasszák ellen indul meg az izgatás. Határozati javaslatot nyujt be az iránt, hogy a 3. §. 9. pontja, a 170. és 171. §§. töröltessenek. (Helyeslés a néppárton.)

Elnök: Az ülést öt percre felfüggeszti.

(Vihar.)

Olay Lajos: Nem volt szándéka felszólalni, de Rakovszky nyilatkozatai után igazolni akarja álláspontját. Igaza van Rakovszkynak abban, hogy maga Tisza Kálmán kérte Róma támogatását. Ő hozzáteszi azt is, hogy nagy eredménynyel. Ebből az következik, hogy Rómának a papokra feltétlen befolyása van. Ez a hierarkia olyan tökéletes, hogy összetör mindenkit, aki ellene szegül. És Róma nemcsak lelkiekben parancsol, hanem politikát is üz. Igy például a hármas szövetséget sem pártolja. Ha tehát Róma olyan utasitást adna papjainak, mely *hazájuk érdekével ellenkezik*, a papoknak engedelmeskedniök kellene. (*Nem áll!* kiáltások a néppárton.) Példa kell; mondok. Emlékezzenek vissza, hogy a fővárosnak erőszakkal kellett kinyitni a katolikus templomokat, hogy harangozzanak bennük, amikor *Kossuthot temették. Ki meri Magyarországon gyalázni Kossuth emlékét? A katolikus papság.* (Zaj a néppárton.)

Várossy Gyula: Ilyen papot nem ismerek, *ez valótlanság!*

Olay Lajos: Felhozza a Kossuth-gyalázó papok esetét. Csakis a katolikus papok között vannak Kossuth-gyalázók: *Lepsényi, Zimándy, Zelenyák, Reindl.* (Hosszantartó nagy zaj a néppárton. Felkiáltások: *Rágalom! Ez nem áll!*)

Buzáth Ferenc: Nyolcezer katolikus pap van; miért hoz fel egyeseket? (Nagy zaj és nyugtalanság balfelől.)

Rakovszky István: *És kinek a nevében beszél? Pártja nevében?*

Olay Lajos: *A magam nevében!* (Zaj.)

Rakovszky István: *És a Bánffyéban? Hol van Bánffy?* (Folytonos zaj és nyugtalanság a baloldalon.)

Várossy Gyula: *Bánffy csatlósa vagy!*

Olay Lajos: *Coki! Coki!* (Nagy zaj a balés szélső baloldalon. Felkiáltások a baloldalon: *Rendre! Rendre!*)

Rakovszky István: *A házszabályokhoz kérek szót!* (Derültség és felkiáltások jobbfelől: *Nem lehet! Ez most nem obstrukció!* Folytonos zaj és nyugtalanság a baloldalon.)

Várossy Gyula: *Hát azt mondta az az ur, hogy coki?* (Zajos *Rendre! Rendre!* kiáltások balfelől. Nagy zaj.)

Elnök: (Csenget.) *Csendet kérek!* (Nyugtalanság a baloldalon. Felkiáltások: *Miért nem utasitja rendre! Micsoda elnöki erőszakoskodások?* Nagy zaj. *Halljuk! Halljuk!*)

Olay Lajos: *Szavamnak ura vagyok!*

Meszlényi Pál: *Ur? Paraszt!* (Ugy van! balfelől.)

Olay Lajos: *A t. képviselő ur nekem azt mondta, hogy én Bánffy pénzén jöttem be a Házba.*

Várossy Gyula: *Csatlósa vagy!*

Olay Lajos: Azt hiszem, van jogom *az ilyen komisz támadást méltóan visszautasitani.* (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon és a jobboldalon. Nagy zaj balfelől. Elnök csenget.) Én példákat hoztam fel. *Kossuth Lajos emlékét senki sem gyalázza meg, de meggyalázzák a katolikus papok. Igaz, van köztük sok hazafias lelkész is, de én megneveztem az ellenkezőket: Zelenyákot, Zimándit, Reindlt és Lepsényit.* (Folytonos nagy zaj a baloldalon. *Halljuk! Halljuk!* Felkiáltások balfelől: *Ime ez a kanzelparagrafus!* Hosszantartó nagy zaj.)

Kálmán Károly: Nem szabad, nem lehet beszélnie!

Olay Lajos: T. Ház! Én azt hiszem, hogy én a tiszta igazságot . . . (Nagy zaj!)

Kálmán Károly: *Ki vele! Ne beszéljen!* (Nagy zaj.)

Elnök: Kálmán Károly képviselő urat *rendreutasitom!*

Várossy Gyula: *Hát az a szó, hogy coki?*

Buzáth Ferenc: Elhangozhatik ez a szó a képviselőházban rendreutasitás nélkül? (Nagy zaj és nyugtalanság balfelől.)

Várossy Gyula: Akkor hát tiltakozom a jó izlés nevében ezen szó ellen, hogy *coki*! (Nagy zaj balfelől. Derültség a jobboldalon.)

Major Ferenc: Perczel Béni ezt szereti, neki ez tetszik. (Nagy zaj. Fölkiáltások balfelől: *Rendre kell utasitani!* Fölkiáltások a szélsőbaloldalon: *Ki kell hallgatni!* Nagy zaj. Elnök csenget. *Halljuk! Halljuk!*)

Kálmán Károly: *Nem lehet meghallgatni! Nem beszélhet!* (Folytonos zaj balfelől. Fölkiáltások a jobboldalon: *Halljuk az elnököt!*)

Elnök: Ha hallottam volna, hogy a szónok valakit inzultált, bizonyára rendreutasitottam volna! Kérek tehát csendet, hogy a szónokot hallhassam.

Várossy Gyula: *Tessék rendreutasitani! Azt mondta: Coki.* (Felkiáltások a baloldalon: *Rendre! Rendre! A házszabályokhoz kérek szót!*)

Elnök: Meg fogom nézni a gyorsirói jegyzeteket s ha a szónok valami nagy sértést mondott, rendre fogom utasitani. (Folytonos nagy zaj balfelől.) Kérek csendet!

Olay Lajos: Nem tagadom, hogy mikor Várossy képviselő ur avval gyanusitott, hogy én *Bánffy-huszár* vagyok és *Bánffy pénzen választott képviselője vagyok . . .*

Várossy Gyula: *Nem ezt mondtam . . .*

Olay Lajos: . . . ilyen valamit hallottam, én erre azt a szót használtam, amit Várossy képviselő ur mond: *coki*! (Nagy zaj balfelől. Derültség jobbfelől. Egy hang balfelől: *Mást is mondott!* Felkiáltások a baloldal hátsó padjain: *Ki vele!* Nagy zaj.)

Elnök: (Folyton csenget.) Azt kivánják, hogy egyenkint rendreutasitsam önöket? Miután ugy értesültem, hogy a szónok ezt a kifejezést használta, ami pedig nem parlamentáris, *ezennel rendreutasitom.*

Rakovszky István: (Közbeszól.) *Uzsorás.*

Olay Lajos: *Hazudik Rakovszky ur!* (Nagy zaj balfelől.)

Elnök: Rakovszky képviselő ur ne zavarja a szónokot! Ha az urak folyton kiabálnak, nem fogok semmit hallani, már rendreutasitottam a szónokot!

Olay Lajos: Tiltakozik az ellen, hogy avval gyanusitsák, hogy az összes papságot bántotta volna; sőt ellenkezőleg, elismeri, hogy a római katolikus egyházban igen sokan és nagy többségükben hazafiasak; ezt 48-ban meg is mutatták igen sokan. (Nagy zaj balfelől.)

Azt mondja Várossy, hogy ő *Bánffy embere.* Elmondja a históriáját. Ő Bánffyt politikailag a legveszedelmesebb embernek tartotta Magyarországon.

Rakovszky: *Hát egyénileg?*

Olay: *Egyént nem támadok.*

Rakovszky István: *Csak orozva, mint Lepsényit!*

Olay Lajos: *Ime, önnek is szemébe mondtam, hogy hazudik.*

Megmondta Bánffynak magának is, hogy őt veszedelmes embernek tartja. Itt történt a Ház folyosóján! Azóta rám se nézett Bánffy, nem is köszönt vissza s most önök gyanusitanak!

Kijelenti, hogy ha ezt a leglényegesebb szakaszt megváltoztatják, semminek tekinti az egész javaslatot s hozzá se járul.

Rakovszky István: Az előttem szólott képviselő ur háromszor azt mondotta nekem, hogy én *hazudtam.* Én nem szoktam itt a Ház előtt hazudni, azt rám nem bizonyitotta senki és szokásom a sértéseket el nem türni. Ez alkalommal fogadja legmélyebb köszönetemet azon megtisztelésért, a melyben részesitett Olay Lajos ur. (Mozgás a jobboldalon.)

Várossy Gyula: Olay Lajos urnak az előbbi szavaira akarok reflektálni, a melyben az én személyemet is érintette. (Halljuk! Halljuk! a baloldalon.) Mindenki tudja azt, de ki is jelentem, hogy én katolikus lelkész vagyok és függetlenségi és 48-as képviselő. Tehát én ebben a Házban egy olyan pártnak vagyok a tagja és a magyar állam egy oly törekvésének vagyok egyik harcosa, a ki az ő nemzeti ideáljait azokban az eszmékben és abban a központban látja, a melyet történeti nagyságában a közelmultban Kossuth Lajos eszméje fejez ki. És nekem igen zokon esett, a midőn a függetlenségi képviselőtársam, Olay Lajos ur beszédének elején Kossuth Lajosról megemlékezni akarván, Rakovszky István képviselő ur beszédjének ötletéből reflexió alakjában, azon kezdte a beszédét, hogy általánositotta mindjárt a legelső mondatában a papságra azt a vádat, hogy a legnagyobb tiszteletlenséget követi el Kossuth Lajos személye és az általa képviselt eszmék iránt. A katholikus magyarországi klerus nevében tiltakozom a misztifikáció ellen, hogy bennünket Rómából az egyháziakon és lelkieken kivül bárki irányitson, de hogy hazámat hogyan szeressem és annak jólétét hogyan mozditsam elé, azt megmondják hazám törvényei és az én szivem. És midőn én tiltakoztam, egyebekben, igaz, *kipattant a szájamból az, ami talán nem kellett volna,* hogy történjék, hogy a képviselő ur *Bánffy csatlósa,* ezennel kijelentem, hogy lehet, hogy én tévedtem és a képviselő ur ezért illetlen, goromba szóval érintett.

Olay Lajos: T. Ház! A t. képviselő urnak

---

ugy integettek felé, mint egy sor magas akasztófa . . . mint egy sor pellengér, ahová a Pándy-név volt kiszögezve vérpiros, lángoló betükkel.

Ugy látta, hogy a lombok, a levelek egytől-egyig mind sárgák, ijesztően sárgák, mint a beteg ember képe és a fák nyilásai közt csodálatos vadász-alakok suhannak át, akik puska helyett kaszát hordanak a vállaikon és vicsorgó fogsorral mosolyognak rá mindenfelől.

Azután vékony fátyol borult a szemére és ezen a fátyolon keresztül furcsa képeket látott: egy fiatal nőt, aki éppen ugy hátat forditott neki, mint az a kegyetlen gavallér . . . három gyászruhás angyalt, akik apró ujjacskáikkal megfenyegették, és egy csomó embert, akik gunyosan hahotáztak.

Gépiesen fölállott és a gyönyörü Winchester csövét a szájába tette. Lábával a puska ravaszát tapogatta.

Messze, valahol az erdő másik végén, fujták a hallalit. A kürtszó vidáman, frissen, dallamosan csengte végig a rengeteg susogó templomát.

Ebben a pillanatban lövés dördült, visszhangos, hatalmas lövés. A vadászok odarohantak. S ott hevert előttük a legirigyeltebb ember, az egészség és boldogság királyi szobra . . . darabokra törve.

Gyászmenet indult a kastély felé. Halottat vittek haza. Vér, könny és szomoruság, nehéz sóhajok és lehorgasztott fejek kisérték.

Egy fekete, bölcs holló-madár, aki két órával előbb látta kivonulni a fényes, kacagó társaságot, igy károgott a kastély legmagasabb jegenye-fáján, amikor a gyászos menet elvonult alatta:

— Lasabban, irigyek! Lassabban, boldogok! Mi fordul gyorsabban az emberi életnél? Egy, kettő, három! És vége mindennek!

iményt tett nyilatkozata után ezennel *őszinte sajnálatomat fejezem ki* a használt kifejezés miatt, mert ő, mint pap, sem nem adhat, sem nem kérhet elégtételt és ezt kötességemnek tartom vele, mint tisztességes, hazafias pappal szemközt kijelenteni. (Helyeslés.)

(A vita folytatása.)

Gróf **Zichy** János: Állitják, hogy a legutóbbi választások alkalmával a katolikus papság egy része nagy visszaéléseket követett el. Állitják, de nem bizonyitják. Igaz, hogy a katolikus papság az utolsó választásokkor sokkal nagyobb elkeseredéssel ment bele a választási küzdelmekbe, mint máskor, de tette ezt azért, mert olyan irányzatok ellen kellett küzdenie, amelyek vallásos érzületével ellentétben állottak. A papság választási joga nem állhat csak annyiból, hogy elmegy az urnához. Ha megszakitják az összeköttetést a választó polgárság és a papság között, akkor a nép majd az uzsoráskodó korcsmárosnál szijja magába politikai meggyőződéseit a szeszes italokkal együtt. Ő is azt állitja, hogy *a pap ne korteskedjék*; de a szabadelvüpárt mutatta meg, hogy a politikai kérdések milyen összefüggésben állanak a vallással. A pap a mai viszonyok között nem politizál, hanem vallását védi, kötelességét teljesiti. Miért nem sujtják börtönnel azt a közigazgatási tisztviselőt, aki hivatalos helyen tesz a választást befolyásoló nyilatkozatot? Miért fél a szabadelvüség annyira a vallás jelvényeitől? Vagy a szabadelvüséggel nem fér meg helyet adni minden meggyőződésnek? Appellál a valódi liberalizmusra, hogy engedheti-e a durva bemarkolást minden választás előtt a vallási, a hitélet belsejébe? Ezzel a törvénynyel nem a közömbös, laza erkölcsü lelkész fog kollizióba kerülni, hanem a jó pásztor. Micsoda lelki romboló hatással lesz a népre, ha látja, hogy a legfelsőbb biróság éppen ezeket fogja sujtani vallásuk védelmeért? Ajánlja Rakovszky határozati javaslatát. (Helyeslés és éljenzés a néppárton.)

Meszlény Pál holnapra kéri beszédét halasztani.

Elnök az ülést két órakor bezárja.

BELFÖLD.

— **Ház vitája.** A képviselőház holnap valószinüleg befejezi a kuriai biráskodásról szóló törvényjavaslat tárgyalását. A 170 § hoz még *Meszleny* Pál és *Páder* Rezső vannak szólásra felirva. Felszólal minden valószinüség szerint *Plósz* Sándor igazságügyminiszter és esetleg *Széll* Kálmán miniszterelnök is. Ha a többi szakasznál, ami valószinü, nem lesz vita, akkor még a holnapi ülésen tárgyalásra kerül, az állami elemi népiskolák megfelelő elhelyezésével fölmerülő kiadások fedezéséről szóló törvényjavaslat is.

— **Hieronymi Aradon.** *Hieronymi* Károly országgyülési képviselő e hó 11-én lemegy Aradra, hogy q eszámolót tartson. Az ottani szabadelvü párt gyülést tartott és bizottságot küldött ki a fogadtatás rendezésére. Ezen a gyülésen bejelentették az aradi nemzeti pártnak a szabadelvüpártba való belépését, amit a gyülés nagy lelkesedéssel vett tudomásul.

— **A képviselőház vizügyi bizottsága** gróf *Nákó* Kálmán elnöklete alatt ma ülést tartott, amelyen a földmivelésügyi miniszterium részéről *Darányi* miniszter, *Kvassay* miniszteri tanácsos és *Szinnyey* osztálytanácsos volt jelen. A bizottság tárgyalás alá vevén a földmivelési miniszter jelentéseit a mohács—kölkedi és a margitta—szigeti öbölzeteknek ármentesitő társulatokká történt alakitásáról, elhatározta, hogy a jelentések tudomásul vételét fogja a Háznak javaslatba hozni. A bizottságnak megállapodását *Orley* Kálmán előadó terjeszti a Ház elé.

A trónörökös Budapesten.

Budapest, május 1.

Ferenc Ferdinánd trónörökös budapesti időzése előreláthatólag meg fogja teremni azt a kivánatos eredményt, hogy a magyar korona városmányosa megismeri a magyar közélet elitjét és közelebbről fog bepillanthatni a mi viszonyainkba, mint ahogyan eddig erre alkalma volt. Reméljük azt is, hogy szimpátiákkal telve fog majd körünkből távozni, aminthogy itt mindenek igaz szimpátiával tudják köztünk a leendő magyar királyt. Reméljük, hogy ezt a látogatást, amelynek bölcs intézésében most még nyilván része van *Ferenc József* király atyai előrelátásának, mennél hamarább meg fogja ismételni *Ferenc Ferdinánd* egészen a maga jószántából is, mert nem hiszszük, hogy minden jóra fogékony lelkében ne támadjon mélyebb rokonérzés a magyar nemzet iránt, amelynek fővárosában bizonyára kedves napokat fog eltölteni.

Ferenc Ferdinánd főherceg ma délelőtt 10 órakor *Schlauch* Lőrinc biboros püspököt fogadta kihallgatáson, 1/4 11 órakor pedig *Lobkowitz* herceg hadtestparancsnok vezetése mellett a budapesti tényleges szolgálatban levő tábornokokat.

10 3/4 órakor ő fensége a következő zászlósurakat fogadta kihallgatáson: gróf *Zichy* Ferenc tárnokmestert, gróf *Széchenyi* Gyula főlovászmestert, gróf *Andrássy* Aladár főkamarásmestert, gróf *Festetich* Tasziló főpohárnokmestert, gróf *Bánffy* György főajtónállómestert, báró *Bánffy* Dezső főudvarmestert, *Szlávy* József és báró *Radvánszky* Béla koronaőröket: azután gróf *Szapáry* Gyula, gróf *Zichy* Nándor, gróf *Szapáry* István, gróf *Csekonics* András, gróf *Dessewffy* Aurél, gróf *Andrássy* Géza, gróf *Keglevich* István és gróf *Nádasdy* Ferenc titkos tanácsosokat fogadta a főherceg kihallgatáson.

Délután 3 órakor fogadta a főherceg: *Vay* Béla bárót és *Daruváry* Alajost, a főrendiház alelnökeit; 3 1/4 órakor *Perczel* Dezsőt, a képviselőház elnökét, *Tallián* Bélát és *Dániel* Gábort, a képviselőház alelnökeit; végül 3 1/2 órakor báró *Podmaniczky* Frigyes, gróf *Csáky* Albin, *Szilágyi* Dezső, *Radó* Kálmán, *Lukács* Béla, gróf *Andrássy* Tivadar, báró *Dániel* Ernő, gróf *Andrássy* Gyula, *Falk* Miksa és *Horánszky* Nándor országgyülési képviselőket. Számos személyiség még holnapra van előjegyezve kihallgatásra.

Akinek alkalmuk volt a főherceget most szemtől-szemre láthatni, beszélik, hogy kitünő színben van és sulyos betegségének nyomai alig láthatók rajta. Jól beszél magyarul és a magyar notabilitásokkal kizárólag magyarul beszél. A bemutatott urakkal kizárólag magyar viszonyok felől beszélgetett a legnagyobb szeretetreméltósággal.

*

Ferenc Ferdinánd főherceg szerdán, a csapatszemle után ő felségével Gödöllőre utazik, ahonnan nemsokára Potsdamba indul, hogy ott hugát, württembergi *Margit* hercegnőt, meglátogassa. Potsdamból a főherceg *Albrecht* főherceg emlékszobrának leleplezési ünnepélyére visszatér Bécsbe.

*

Széll Kálmán miniszterelnök a trónörökös tiszteletére a Park-klubban holnap este ebédet ad, amelyre huszonkét személyiség hivatalos.

*

Amint a *Bud. Tud.* értesül, *Széll* Kálmán miniszterelnök, ő felsége a király előzetes beleegyezésével, tegnapi kihallgatása alkalmával felkérte *Ferenc Ferdinánd* főherceget, hogy az 1900. évi párisi kiállitás magyar osztályának védnökségét elvállalni méltóztassék. Ő cs. és kir. fensége azonnal nagy szivélyességgel kijelentette, hogy e kérelmet készséggel teljesiti. — *Lukács* Bélának, a párisi kiállitás magyar kormánybiztosának mai tisztelgése alkalmával ujra hangsulyozta a főherceg, hogy a kiállitás magyar osztályának védnökségét örömmel vállalta el s hogy e nagy nemzeti ügy teljes jóindulatára és támogatására számithat.

HIREK.

Budapest, május 1.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Április 30-án uj előfizetés nyilt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tiszteit olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Személyi hirek.** *Stefánia* özvegy trónörökösné ma reggel Bécsből Miramareba érkezett. — Gróf *Széchenyi* Manó, a király személye körüli miniszter, aki tegnapelőtt ideérkezett, ő felségének magyarországi tartózkodása alatt Budapesten marad.

— **A főrendiház gyüjtése.** A főrendiház elnöksége lezárta a királyné emlékszobrára való adakozás céljából kitett gyüjtőivét. A gyüjtés eredménye *70.310 forint*. Az adakozók közt a legnagyobb összeggel szerepelnek: herceg *Eszterházy* Miklós 10.000 forint, *Vaszary* Kolos hercegprimás, *Császka* György kalocsai érsek és *Schlauch* Lőrinc nagyváradi püspök 5000—5000 forint, *Desseffy* Sándor csanádi püspök 3000 forint, herceg *Windischgrätz* Lajos és *Almássy* Kálmán 2000—2000 forint, 1000 forinttal járultak az emlékmü költségeihez: *Samassa* József egri érsek, Schuszter Konstantin, Bendo Imre, Szmrecsányi Pál, *Khuen-Héderváry* Károly bán, gróf *Festetich* Tasziló, herceg *Lobkovitz* Rudolf, idősb *Chotek* Rezső, ifjabb *Chotek* Rezső, idősb Festetich Pál, *Hadik-Barkóczy* Endre, Károlyi Lajos, Károlyi Tibor, Pallavicini Sándor, Wenckheim Dénes, Zichy Nep. János grófok és Lévay Henrik.

— **Jubiláns főispán.** Temesmegye mai közgyülése több megyebizottsági tag irásbeli inditványára, egyhangulag nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy május 28-iki közgyülésén megünneplik dr. *Molnár* Viktor főispán hivatalba lépésének tizedik évfordulóját. A főispánt, kiért határozathozatal után küldöttség ment, a terembe léptekor lelkes éljenzéssel fogadták.

— **Erzsébet királyné emléke.** Az Erzsébet királyasszonynak Mentoneban állitott emlékmü leleplezése tegnap délután ment végbe. Mentone polgármestere, gróf *Gurowski* nizzai osztrák és magyar konzul, továbbá a mentonei osztrákok és magyarok képviseletében *Fuchs* és a magyar sajtó nevében *Salamon* Ödön beszédeket mondtak, azután pedig a város összes egyesületei elvonultak az emlék előtt. A királynénak állitott emlékoszlop leleplezésén jelen volt Mentone és környéke egész lakossága s polgármestere meghatottan ecsetelte, milyen emléket hagyott az elhunyt Mentone lakosságának a szivében s megemlékezett *Ferenc József* királynak és *Faure* elnöknek a Hotel de Villeben tavaly végbement találkozásáról, amely alkalommal csak a béke és rokonszenv szavait hangoztatta a két államfő. Gróf *Gurowski* osztrák-magyar főkonzul átadta a polgármesternek *Ferenc József* király köszönetét. A mentonei egyesületek felvonulása közben fölváltva polgári és katonai zenekarok játszottak. Az emlékoszlopon ez a fölirás áll:

EZT AZ EMLÉKKÖVET
ERZSÉBET CSÁSZÁRNÉ EMLÉKÉNEK
ÁLLITOTTÁK MENTONE LAKOSAI.

— **Becsületszék az egyetemen.** Az egyetem ifjusága sok párbajt viv s a legtöbbet minden komoly ok nélkül csak azért, mert fiatal még a vérük az egyetemi polgár uraknak s mert a párbaj uri sport. A komoly egyetemi elem régen gondolkozik már azon, hogy micsoda gátat állitson a párbaj-mánia elé, de eddig nem igen tudták megtalálni az igazi módját annak, hogy mivel lehet utját vágni a hiábavaló párbajoknak. Minden terven, határozaton, amit ebben az irányban kieszeltek, volt valami nyitott kapu, amin át Fodorhoz vagy a cinkotai erdőbe vezetett az ut. Most talán rájöttek az igazi orvosságra. Becsületszéket akarnak létesiteni az egyetemen. Ez intézné el az ifjuság körében fölmerült becsületbeli ügyeket s csak a legsulyosabb esetekben engedné meg a párbajt. Okos dolog lenne, ha megvalósulna s azzá válnék, aminek tervezik.

— **A váci püspök betegsége.** A beteg váci püspök fölött ma délelőtt 11 órakor orvosi konziliumot tartottak, hogy megállapithassák, vajjon az általános gyengeség mellett van-e valami szervi baja. A konzilium, amelyben dr. *Csáky* Tivadar, dr. *Nagy* Ármin és dr. *Lenesso* Ferenc vettek részt, megállapitotta, hogy szervi baj nem forog fenn. Mindamellett el kell ejteni azt a tervet, hogy a beteg püspököt valamelyik fővárosi gyógyintézetbe hozzák, mert nagy gyöngesége ezt nem engedi.

Schuszter Konstantin betegségének az az oka, hogy a télen rendkivül kevés mozgást végzett, szobáját csak néha hagyta el. Hevenymájbaja föléledt, napokon át rosszullétről panaszkodott, mig aztán január 28-án este, heves oldalfájdalmakat érzett, a melyek azóta is időnként felujultak és kivált a végtagokban hevesek. Egyéb szervi baja nincs. Az állapotáról elterjedt hirek általában tulzottak. A napokban is elterjedt a hir, hogy a beteg állapota ismét válságosra fordult. Ez sem felel meg a valóságnak. A püspök nagyon erős szervezetü és most is jó szinben van. Mindamellett ágyában mozdulni is alig képes. Eszmélete soha egy percre sem hagyta el. Udvari papjai napról-napra referálnak neki az egyházmegye eseményeiről, a fontosabb ügyekben maga dönt. Naponkint elolvassa a lapokat, érdeklődik minden iránt. Ha állapotáról kedvezőtlen hirek jelennek meg valamely lapban, azt papjai félreteszik. Ilyenkor szidja a beteg püspök a postát, a rendetlen expediciót. Levelet irat a kisdohivatalnak, hogy pontosabban küldjék az ujságot. A levél elkészül, de nem megy el. A püspök rendes környezetét két vöröskereszt egyleti ápolónő, udvari papjai és dr. *Csáky* háziorvosa teszik. Dr. Csáky naponkint háromszor látogatja meg betegét. A püspök rokonai közül megszokott vendég a rezidencián *Csáp* Miklós budapesti törzsorvos, aki hetenkint kétszer-háromszor megy ki Vacra. Az orvos és az udvari papok remélik, hogy a beteg gyengeségét sikerül csökkenteni és egészségét lassan-lassan helyreállitani.

— **Mária Anna Pia ki álynő emléke.** *V. Ferdinánd* magyar király özvegye, *Mária Anna Pia* királynő emlékére halálának évfordulóján, május 4-ikén, csütörtökön délelőtt tiz órakor ünnepi gyászistentiszteletet lesz a budavári helyőrségi templomban. A szertartást *Ványa* Ferenc katonai prépost végzi.

— **Uj magyar expedició Közép-Ázsiába.** *Déchy* Mór, Odesszában élő hazankfia, ma Budapestre érkezett, hogy a jövő évre Közép-Ázsiába tervezett utazásához előkészületeket tegyen. A fáradhatatlan utazó, ki a Kaukazust már hat izben bejárta, immár Bocharába, a Pamir-hegység eddigelé ismeretlen részeibe tervez nagyobbszerü utazást, melyre Magyarországból egy geologust, botanikust és zoologust fog meghivni. Maga *Déchy*, aki mint glaciologus világszerte ismeretes, különösen a Szarafsan felső vidékét és a Nagy Péter hegység jégárait fogja tanulmányozni, mely célból két tiroli hegyi vezetőt is visz magával. Mint geologus, volt kaukázusi utitársa, *Papp* Károly, müegyetemi asszisztens fog ismét hozzánk csatlakozni.

— **Az adoma kiegészítése.** A Tóth Béla könyvéből, de Mikszáth novellájából is ismeretes annak a kirándulásnak története, mikor *Deák* Ferenc és *Vörösmarty* Mihály egyszer együtt látogatták meg Bónis Samut. Ott történt meg velük, hogy nekik szegezte az emlékkönyvét a tiszteletes ur, mert hát kik tehetnék becsessé az e fajta albumot, ha nem a haza legnagyobbjai? Ott bizony nem volt kibuvó s az emlékkönyvbe irni kellett valamit. Pedig az album-aforizmáknak nem voltak ők barátai: se Deák, se Vörösmarty. A haza bölcse aztán egyet gondolt s beleirta az emlékkönyvbe, amint következik:

Én, Deák Ferenc, több tekintetes vármegye táblabirája, ezennel irásommal igazolom, hogy Bónis Samu a mai vadászaton egy lövéssel két foglyot lőtt.

Kelt stb.

Deák Ferenc.

A tiszteletes ur nem volt az emlékmondástól tulságosan elragadtatva, sőt magában alighanem egyébnek titulálta a haza bölcsét; de még hátra volt Vörösmarty s az talán csak megmenti a becsületet! Vitte is az albumot a költő elé. S Vörösmarty, gyorsan átfutván a Deák sorait, utána irta szószerint:

Én, Vörösmarty Mihály, ezennel irásommal erősitem Deák Ferenc szavait, azzal a változtatással, hogy Bónis Samu a mai vadászaton nem egy lövéssel lőtt két foglyot, hanem két lövéssel egyet.

Vörösmarty Mihály.

Idáig szól a krónikás adoma. De ma Eötvös Károly elhozta a folyosóra az adoma kiegészitését. (Az is telik a vajdától.) Azt mesélte a hallgatóságának:

— Nem jól tudja azt a Tóth Béla diák. Mert a tiszteletes ur se nyelte le a mérgét. De nem ám. Hogy Deák meg Vörösmarty ugy elcsufitották az emlékkönyvét, egyszerre csak kirukkol, hogy van ám poéta másutt is, ő meg éppen olyat is ismer, aki rögtönözve is csinál olyan verseket, mint Mihály ur. (Már mint Vörösmarty.) Hát ki legyen az a derék ember? — kérdi Deák. Senki más, mint a nótárius uram — mondja a tiszteletes. S már tolja is előre a nótáriust, aki egyébként csakugyan hires rögtönző versifikátor volt. Kocsis-Sebestyén Gábornak hitták, vagy mi. Hát aztán mondja neki Deák, hogy hát rögtönözzön. De a nótárius aszongya, hogy adjon neki a tekintetes ur thémát. Aztán majd rögtönöz. Deák nevetve ment az ablakhoz, hogy valami thémát mutasson s meglátott egy zsidót. (Mandel volt, ennek a Mandel Pálnak a nagyapja.) Azt mondja a nótáriusnak, hogy hát ott megy a théma. A zsidó. (Mindig théma volt a zsidó).

No — kérdi a vajda hirtelen — hát melyikőtök tudott volna mindjárt verset csinálni a zsidóról? Mert Kocsis-Sebestyén Gábor tudott ám. Még pedig nagyon jó verset. Tudom is betéve, mert többet ér a Gyulai Pál összegyüjtött verseinél. Hallgassátok meg.

Azt mondta a nótárius:

A zsidó? Sokat utazik, keveset költ.
Utat nem csinál, gátat nem tölt.
A vetése sohasem zöld
S mégis mindent neki terem a föld.

Hát igy igaz a krónikás adoma.

— **Magyar ünnep Londonban.** Április utolsó három napjaban a londoni *Westend*be zarándokoltak az angol főváros legelőkelőbb köreinek képviselői. Itt rendezték ugyanis a magyar ünnepet. Magyar falu épült, a ladyk és misszek bokorugrós, virágos szoknyát öltöttek, pántlikát fontak hajukba s fáradhatatlanul kinálgatták a magyar ipari termékeket az angol uraknak, akik kénytelen-kelletlen megnyitották erszényüket. Az ünnepet *Felbermann* Lajos, Londonban élő hazánkfia rendezte, akinek jó szivét sok szegény magyar dicséri. Az ünnep protektora a londoni magyar nagykövet, gróf *Deym* volt, aki szép feleségével együtt buzgólkodott a siker érdekében. Az angol lapok nem győzik dicsérni a fényt és pompát, amit az ünnepen kifejtettek.

— **Apa és fiu.** Hogy *Krivány* Jánost már a tulajdon felesége is megtagadta, most egy ősz ember látogatta meg az árvapénztár sikkasztóját. Krivány édesapja volt a látogató. Egymás nyakába borultak és zokogtak, ez volt a beszédük, amivel egymást üdvözölték. A panaszos szív keserve gyorsabban talál szavakat, mint a némán szenvedőé, — Krivány János törte meg a nagy csöndességet. A fiu panaszkodott az édesapjának és bocsánatot kért a nagy bünéért, amelylyel gyászt hozott az egész családjára, azután megint szemébe tolultak a könnyek és sirva mondogatta, hogy most már a felesége arra sem méltatja, hogy meglátogassa.

— **Öngyilkos házgondnok.** Nagyváradról telegrafálják: *Fülöp* József budapesti házgondnok, ma délután a város alatti szőlőben szíven lőtte magát és meghalt. Egy régi keletü levélben azt irta, hogy gyógyithatlan betegsége miatt lett öngyilkos. Előzőleg dr. *Frater* kórházi főorvossal megvizsgáltatta magát, aki őt a klinikára utasitotta.

— **Házasság.** *Popper* Zsigmond, a magyar ipar- és kereskedelmi bank főtisztviselője eljegyezte *Lendvay* Ilonka kisasszonyt, *Lendvay* Sándor, az első magyar általános biztositó társaság vezértitkárának leányát.

Steiner János eljegyezte *Neufeld* Józsa kisasszonyt, *Hódosi* Béla nevelt leányát Budapesten.

— **Az alagi turf halottja.** Az alagi turfon szerencsétlen véget ért *Batthyány* József grófot ujabb rendelkezések szerint csak szerdán délelőtt 11 órakor temetik. A temetést azért halasztották el, mert az elhunyt főur testvére és más rokonai csak szerdán érkezhetnek meg Budapestre. Az ősz apa nem jöhet a temetésre, mert betegen fekszik. A halasztás oka az is, hogy egy este érkezett táviratban a család elrendelte halottjának bebalzsamozását.

— **Az asszonyok kalapja.** A férfikalap elszégyelheti magát az asszonyok kalapjai mellett. Micsoda nagy ur az a tollas, madaras-bokrétás költemény a mi szürke kalapunkhoz képest. Legfönnebb leereszkedőleg billen egyet-egyet a szép gazda fején, mig a mi kalapunk folyton munkában van szegény, lekapjuk, fölcsapjuk, lekapjuk . . . A női méltóság a kalapban jut kifejezésre igazán. Hozzá van nőve a fejhez, mint a Veréb Jankó süvege. (Veréb Jankó tudniillik madárfiókákat szállásolt a kalapja alá s aztán még a szolgabirónak se köszönt. Félt, hogy elrepülnek a madarai.) Ő nagyságaik szép aranyos tükkel verebezik a hajukra a kalapot s Istenem! — ha ma az öreg Sekszpir fölkelne a sirjából s kalapot emelne a Váci-utcán déltájban Iksz Jánosné előtt, Ikszné urhölgy nem bókolhatna neki vissza éppen ugy. Szóval az asszonykalap nagyobb hatalom, mint például a királyé . . . Szó ami szó azonban, érte egynémely jelentékeny csapás is az uraságát. Például érzékenyen sujtotta a színházi törvény, amely olyan lelketlen, hogy a harminc forintos kalapot éppen ugy leparancsolja a hölgyek fejéről, mint a két pengőst. Azóta a színházban senki se szólhatja le a másik kalapját, pedig jó mulatság volt ez — felvonások között. Most ujra csapás fenyegeti a büszke női kalapot. Már a templomban is meg lesznek fosztva attól a gyönyörüségtől, hogy mig valami unalmas öreg pap szónokol, megkritizálják egymás fején a tollat, virágot, csipkét. Az amerikai papok tudniillik azt mondják, hogy az Ur előtt hajadonfővel kell megjelenni a nőknek — s az ideának már három nagy kolumbiai templom hódol. Ezekben ruhatár van a bejárástól jobbra és balra s oda vándorol be mindön női kalap — numerusok ellenében. Az uj rend óta azonban nagyon kevés nő jár ezekbe a templomokba. S aki eljárogat oda imádkozni, annak nincs kalapja.

— **A közlekedési muzeum megnyitása.** Ma délelőtt 10 órakor nyitotta meg minden ünnepség nélkül *Bánovics* Kajetán államvasuti igazgató, miniszteri tanácsos a városligetben levő közlekedési muzeumot. A muzeumot *Bánovics* igazgató létesitette s ő gyüjtötte össze a muzeum anyagát.

A közlekedési muzeum több csoportra oszlik. Ott van a vasut, a legkezdetlegesebb formájától egészen a legutolsó mozdonyig miniatür alakban. Be vannak mutatva az összes mozdonyok, kocsik, a vasutnál használt jelző készülékek, villamvilágitási eszközök, műhelyi berendezések, hidépitési rendszerek, kész hidak. A posta külön osztályt képvisel s annak fokozatos fejlődése a szemlélő előtt fekszik, ugyszintén a táviró, a telefon, gőznajózáshoz szükséges felszerelések, a Vaskapu szabályozás szétszedhető relief térképekben, a tengerészet nehány tengeri hajóval van képviselve. Érdekes látványt nyujt Kolumbus Kristof hajójának miniatür utánzása, melylyel Amerikát felfedezte. A muzeum falait Vágó-féle képek diszitik, melyek az államvasutak menten levő hidakat, tájképeket, regényesebb fekvesü részeket, és az államvasutak vonalait ábrázolják. Említésre méltók azok a szintén Vágó-féle stereoskop tájképek, melyek a tavalyi turini kiállitáson feltünést keltettek. A kiállitást nehány külföldi szaktekintély is megtekintette s mindegyik a legmelegebb elismeréssel szólt a berendezésről s az ország legszebb vidékeinek stereoskop képekben való bemutatásáról.

— **Halálozás.** *Cservenka* Ferencné szül. Sinkovitz L. Róza, *Cservenka* Ferenc m. kir. igazságügyminiszteri számvizsgáló felesége, április 29-én hosszas szenvedés után élete 52-ik évében elhunyt.

— **Elfogott tanitó.** Pár nappal ezelőtt emlitettük, hogy *Békey* Kálmán, az alsó-kubini tanfelügyelő irnoka, egy állás nélkül való tanitó, megszöktette *Luczky* Ferenc odavaló tanitó feleségét, leányával együtt. A szökevények mindenféle fondorlatokkal igyekeztek a hatóság figyelmét, amely ellenük körözést bocsátott ki, elterelni és igy azt eszelték ki, hogy elterjesztik azt a hirt, hogy Pozsonyban egy ismeretlen nő leányával együtt a Dunaba ölte magát. Most azt jelentik Esztergomból, hogy Békeyt Esztergomban, *Luczky*nét és leányát pedig Párkányban elfogta a csendőrség. A ravasz társaság ugy került kézre, hogy Békey a párkányi jegyzőnel irnoki állást kért, mire a jegyző őt dr. *Perényi* Kálmán ott időző főszolgabirónak ajánlotta. A főszolgabiró azonnal gyanuba vette az embert és átadta a csendőrségnek. Az ő vallomása alapjan a szökevény asszonyt és leányát is, akik tiz napig *Krizsán* Imre párkányi lakosnál huzták meg magukat, letartóztatták.

— **A pokolkávéház.** Óriási föltünést kelt Párisban egy érdekes ultramodern kávéház, amely a minap nyilt meg. A pokolhoz van cimezve és ugy van berendezve, hogy aki belép az ajtaján, azt majdnem megüti a guta. Az egyik sarokból tüzszemü szörnyetegek villognak felé, a sötét bolthajtások oduiból sziszegés, kigyócsörgés hallatszik, zord sziklák közt véres árnyak kisértenek, kőhasadékokból kénköves pára szivárog ki. A pincérek vörös trikóban járnak fekete szárnyakkal, a fizetőpincér ellenben fekete trikót hord, mert ő az, aki többet számit és kevesebbet ad vissza, mintsem dukálna. Időről-időre rémes üvöltés hangzik a mélyből, ugy, hogy nyáron például nem is képzelhető ennél a kávéháznál kedvesebb üdülőhely. A párisiak állitólag sürün járnak a pokolkávéházba és némi önérzettel Lucifernek nevezik a főpincért. Igazán, ki is ne ülne szivesen a pokol kénbüzében néhány órácskát minden délután!

— **A Hentzi-szobor eltávolitása.** A *király* parancsszavára már eltünt a *Hentzi-szobor* a Szent György-térről s ma már csak egy csomó törmelék hirdeti, hogy azon a helyen egy szomoru emlékmü oly sokáig dacolt a nemzet kegyeletes érzelmeivel. Bizonyára véletlen, de nagyon érdekes momentum, hogy a szobor lebontását végző csoportban éppen az 1848—49-iki magyar szabadságharc magyar hadserejének két legnevezetesebb eleme, a *magyar* és a *lengyel* volt képviselve. A szobrot ugyanis az Oetl-féle vasöntő és gépgyár részéről *Haáz* Ferenc, *Hudicsek* Gyula, *Szanda* András, *Bogya* Ferenc és *Kutas* Vince *magyar* munkások s *Pastyil* József és *Krattko* András *lengyel* munkások bontották szét és döntötték le. Ez a hét munkás ma május elsején sem ünnepelt és pihent a többiekkel, hanem szorgalmasan dolgozott, mert érezte, hogy van a magyar munkásnak nagyobb ünnepe annál a napnál, amelyen a nemzetközi összetartás mellett kell tüntetnie.

— **Utcaseprő mentők.** A főváros köztisztasági és közegészségi ügyosztályának tanácsjegyzője, *Melly* Béla érdekes eszmét penditett meg nemrégiben. Az eszméből valóság lett, az utcaseprőket a mentő-egyesület kitanitotta az első segély adására. Mint a jelentés mondja, az utcaseprők valóságos szenvedélylyel tanultak, sigazán nagy izgalommal várták azt a pillanatot, amikor uj minőségükben bemutatkozhatnak a közönségnek. Végre elérkezett a várva-várt pillanat, a villamos a Muzeum-körúton előtt egy öreg urat. Az utcaseprők erre rögtön mentőkké változtak, nagy buzgalommal rohanták meg az öreg urat, akit minden védekezése dacára az ugynevezett első segélyben részesitettek. Ez után, mintha mi sem történt volna, hanyagul előkelő mosolylyal megköszönték az egybegyült közönség éljenzését és visszatértek seprőikhez. Jutalom gyanánt egyébként mindez ideig semmit sem kaptak, ellenben a jövőben se fognak kapni semmit. De *Melly* tanácsjegyző, az ő pártfogójuk, ezt is kieszközli a számukra. Eljön az idő, amikor az utcasöprüzéshez doktori diploma kell . . .

— **Földrengés.** *Leboud*ból táviratozzák, hogy a városban és környékén a mult éjszaka több másodpercig tartó földrengés volt. Szerencsétlenség nem történt.

— **Tolvaj márki.** Alberti La *Latta* márkit, a pármai arisztokrácia kedvelt tagját a pármai törvényszék *három napi fogságra* és 300 lira pénzbirságra itélte, mert egy vendéglőben szalvétalopáson kapták rajta.

— **A Flóra-gyár égése.** A *Flóra-gyár* még mindig lángban áll, a tüzoltók, akik különben emberfölötti munkát végeznek a veszedelemnél, hiába fecskendezték vizzel az égő zsiradékanyagot, a lángot nem lehetett kioltani. A tüz most már többékevésbé lokalizálva van, csak éppen a faggyu, gyanta, glicerin és egyéb zsiradék ég tovább a zárt területen. A tüzoltóság az egész éjjel és ma délelőtt is talpon volt s az I. és X. őrség, valamint az önkéntes tüzoltóság végezte az oltási müveleteket. Megmentették az igazgatósági épületet, a kazánházat, a két száritót és az istállóépületet, a 150 méter hosszu és 40 méter széles, emeletes gyárépület, továbbá a raktár teljesen elpusztult. A műhelyben, a raktárban és pincében csupa gyulékony és könnyen égő anyag volt felhalmozva, mely oly erős lánggal és fojtó füsttel égett, hogy megközeliteni is alig lehetett. A tüzoltók közül számosan lettek rosszul és szenvedtek kisebb-nagyobb égési sebeket. A tüzet — ugy mondják — gyujtogatás idézte elő; a gyárban ugyanis villamvilágitás van, sehol tüzzel nem bánnak, a kazánházat kivéve. Szombaton este hat órakor a munkások elhagyták a gyárat és az éjjeli őrök semmi gyanusat sem vettek észre. Lappangó tüzről tehát nem lehet szó. Az a gyanu, hogy valaki vasárnap hajnalban észrevétlenül belopózott a műhelybe, amelyet azután meggyujtott.

A rendőrség folytatja a kihallgatásokat. Az egész gyártelep *egymillió kétszázezer forintra* van biztositva. A tüzveszedelemnél ujabban tizenhárom önfeláldozó tüzoltó sebesült meg, akik között van *Olsák* Károly önkéntes tüzoltó, középiskolai tanár is. A sebesültek közül legsulyosabb az állapota *Benes* László önkéntes tüzoltónak, aki olyan sebeket szenvedett, hogy a mentők eszméletlen állapotban vitték a Rókus-kórházba. A többi sebesültek: *Biles* József, *Hali* Károly, *Sarudy* János, *Kovács* József, *Molnár* Nándor csővezető, *Glanzmann* Samu önkéntes, *Nikodém* Imre csővezető, *Somogyi* János, *Szabó* Mihály, *Veszely* Ferenc s végül *Szabó* Lajos napszámos. Majd mindannyian az arcukon s szemükön sérültek meg.

A tüzvizsgálatot ma délben tartották meg. A tűz keletkezésének az okát nem lehetett megállapitani, annyit azonban megállapitott a bizottság, hogy abban a helyiségben, ahol a tüz kiütött, a tüz keletkezésekor dolgoztak. A vizsgálat szerint az elégett gyárhelyiségek és az ezekben elpusztult anyag értéke körülbelül *egy millió forint.*

— **A katonatiszt vadházassága.** Nagy a meglepetés a *belga* hadseregben. A hadügyminiszter rendeletet bocsátott ki, amelyben kijelenti, hogy minden olyan katonatiszt, aki együtt él egy nővel, a nélkül, hogy házasságra lépett volna vele, elveszti jogát az előléptetésre.

— **Gyilkos vadorzó.** Kassai levelezőnk irja: *Jakly* Gyula aldebrői lakos ismert orvvadász 29-én a vécsi szőlők között találkozott *Kecsmár* János csőszszel, ki *Jaklyt* igazolásra szólitotta fel. *Jakly* a helyett lekapta válláról fegyverét és a csőszt agyonlőtte. A gyilkos vadorzót elfogták.

— **A vetélytárs bosszuja.** *Bodon* István és *Szőke* József pthrügyi lakosok a falu legszálasabb és legmódosabb legényei voltak. Mindenben vetélytársai voltak egymásnak és igy természetes, hogy mind a ketten egy leányba szerettek. A leány választása *Szőke* Józsefre esett, aki annak rendje és módja szerint feleségül is vette a leányt. *Bodon* István nem tudta nézni a fiatal pár boldogságát és elhatározta, hogy bosszut áll szerencsés vetélytársán. A minap belopódzott éjnek idején Szőke istállójába és ott mélyen alvó ellenfelét agyonszurta. A gyilkos aztán eldobta a kést és megszökött. A csendőrségnek azonban sikerült elfognia.

— **A látképes levelezőlapokat** gyüjtő közönség figyelmét felhivjuk Méry Béla és Bárd testvérek mai kishirdetésére.

— **Elveszett.** Mai *Nyilt tér* rovatunkban megjelent *Elveszett* cimü hirdetésre felhivjuk olvasóközönségünk figyelmét.

(x) **Általánosan tudott dolog,** hogy a csuz- és köszvény legbiztosabb gyógyszere a Zoltán-féle kenőcs, amely a legmakacsabb csuz- és köszvénybántalmakat néhány nap alatt teljesen meggyógyitja. Üvegje 1 forint, *Zoltán* Béla udvari szállító gyógyszertárában, Budapest Nagy-Korona-utca 23.

(x) **A tavaszi lóversenyekhez,** ugyszintén a nyári évadra most érkeztek be *Monaszterly és Kuzmik* utódai cs. és kir. udvari divatáru szállitókhoz a legutolsó divatu pompás selyem, foulard, crêppe, battiste és piqué ruhák Párisból, amelyek legnagyobb mértékben fogják érdekelni a főváros elegáns hölgyeit.

(x) **Belák István** Budapestről, Rottenbiller-utca 4. sz., bérmentve küld 4½ klg. kubakávét 6 frt 50 krért.

Május elseje.

— A *Budapesti Napló* tudósitójától. —

Budapest, május 1.

Nyugodt, méltóságos ünnep volt a mai. Nem csupán a szociáldemokraták ünnepe, éppenséggel nem vörös május. Akik vértanuságot szenvedtek az egyistenségért, azok is szerte prédikálták, hogy minden pogányságok között az egyedüli igaz az, amelyik az erdőt, a mezőt, a ligetet, a virágot imádja. Nem pogányság ez — kerete a tiszta monotheizmusnak és diadala a léleknek. A május első napja már nem monopólium; a munkások ünnepe, de nemcsak azé a munkásé, aki két keze munkájával keresi a kenyerét, hanem minden munkásé, aki fáradságos munka után uj erőt akar szivni a természet gyönyörüségéből. Azért hiába is fáradozik a világ sok, sok megfigyelője, aki a májust ünnepelők homlokán a forradalmi bélyeget keresi. Olyan egyszerü, békés emberek ünnepeltek ma is, hogy még beléjük szuggerálni sem lehetett volna a rombolás tüzét. Ami forradalom volt a vigasságukban, az részben a tradició cafrangja, részben az ujjongás korlátlansága, a szabadság vágya.

Az a megfigyelő, aki fürkésző szemmel forradalmi tipusokat keres, természetesen Budapesten mindenekelőtt a Városligetbe megy. Este jó előre igazitja a vekker-óráját és fölkel korán, hajnali négy órakor. „— Óh, mennyi mindent fogok látni!“ — ezzel a reménynyel hajszolgatja szeméből az álmosságot. „— Megelőzöm az ünneplőket is“ — ezt gondolja, amikor a zsebórájára néz. Az Andrássy-ut végeig fiakkeren megy, onnét gyalog. De hiába minden készülődés, koránkelés, félrecsapott kalap, megviselt ruha, rossz cipő, hiába minden, — a megfigyelő elkésett.

A Városligetben ugyanis nem május elsején kezdődött a május elseje. Csupa május elsejét ünnepelő zsibongott már vasárnap este a ligetben és künt maradtak valamennyien egész éjjel. Pedig ők egyébkor is szoktak látni napfölkeltét, de tudják, nem is: érzik, hogy május elsejének a napkelte szebb, magasztosabb. (Ennek az érzésnek a hangulatát keresi a megfigyelő, akiről föntebb szóltunk.) Ének, zene, tánc, tréfa, játék: ez volt az éjszaka improvizált müsora. És még valami, ami se nem ének, se nem szavalat, hanem valami a kettő közül, a piros kokárdások munkáshimnusza.

A zaj, a szó szoros értelmében, vásári. Ami disz ad az ünnepségnek, az mind pénzért kapható. Árulnak orgonavirágot, galyakat, érmeket, pántlikát és sok egyéb cicomát. Azután a látnivalók nagy tömege, a körhinták, a „művészek“ produkciói. Hogy mindenüvé jusson közönség, megnyilatkozik a reklám száz meg száz fajtája. Egy alacsony ponyvasátor előtt két-három ember nevet folyton folyvást, a negyedik adja tudtára a nagyérdemü közönségnek, hogy először és utoljára lehet bemenni a „Párisi nevete terembő, ahol is elő *vamphirok*, avagy repülő kutyák láthatók.“ Káprázatos villamfény mellett lehet megtekinteni a szomszédban az egész világot. Olyan rövid az élet és olyan drága a Cock-iroda, hát ki sajnálná az egész világért azt a tiz pénzt...? Silány mécses jelképezi a misztikumot, itt kevés pénzért meg lehet tudni, mit rejteget kinek-kinek a jövendő.., Amott a liget müvészcsarnokai nyilnak meg, egyik éjjeli három órakor, a másik négykor. A müélvezetnek is van pártfogója, megtelik gyorsan a színház. A kávéházakban pont tizenkét órakor ropogós indulót huzott a banda, azóta folyton hangzik a zene. És a közönség? Vigad: ennyi az egész. Könnyü nyári ruhában a lányok, dehogy törődnek a széllel, amely bizony háboruságot kezd a világos kartonnal és perkállal. Nótáznak, a kisérőjük férfi népség. A rendőrök kettesével, hármasával sétálnak, dolguk alig akad, szinte ők is mulathatnának.

A májusi napnak az a jól ismert sugara már rég bearanyozta az ég boltozatát, amikor rendre jönnek, elegáns ruhában, raffinált tavaszi felöltőkben a kisasszonykák, akik az első május kedvéért elcsiptek édes álmukból valamicskét, az édes mamák, akik ma reggelre nem hagytak otthon künn kávét a szakácsnénál, mert a városligetben illik reggelizni. Mellettük az ifju urak, a májusi kirándulás értelmi szerzői. Most már a katonabanda szól, illetve nehány katonazenész buzgólkodik, mert ma szétjelosztották a zenekart. Megélénkül a kocsiforgalom, vannak ugyanis, akiknek kocsira is telik. Közülök kerülnek ki a „megfigyelők“, csupa képzett szociologus, lám a tanulmányozás kedvéért még korán is kelnek. Persze ahol a „megfigyelő“ jár, a Stefánia-uton, a májusi ünnepségnek csak az elhaló akkordjait hallja, fakó szineket lát, talmi ünneplőkkel találkozik...

(H—u.)

•

Szeles, hüvös idő volt ma egész nap a fővárosban. A kirándulóhelyek vendéglősei eléggé bosszankodtak a május áprilisszerüségén, mert megmaradt sok enni-inni való. Csak a munkások jókedvét nem rontotta az idő, ők ma nagy kedvükben voltak, éppen kilenc éve, hogy utoljára volt olyan szabad májusuk, mint a mai. Az Amerikai-ut és a Mexikói-ut összes kerti korcsmái zsufolva voltak vendéggel.

A budai munkások reggel hét órakor több ezeren összegyülekeztek a Margit-utcán és hangos jókedvvel, nótázva vonultak ki a messze Budakeszi-utra, ahol a 8192-ik számu téres kerti helyiségben telepedtek meg.

A rendőröknek a városban alig akadt dolguk. Csak dél felé volt egy kisebb összeütközés a kerepesi-uti *Párisi áruház* előtt. Vagy husz munkás odament a a szomszédos házhoz, ahol munkások dolgoztak és kérték őket, hogy ne dolgozzanak, jöjjenek velük. A munkások tovább dolgoztak és az incidenst néhány rendőr békésen elintézte.

Délután óriási sokaság gyült egybe az Ujvásártéren, itt volt a szociáldemokraták tüntető körmenetének a kiindulási pontja. Zászlókkal és munkásjelszavas táblákkal két órakor indult meg a sokaság a Kerepesi-ut felé. A munkások és munkásnők szép sorban haladtak egymás mellett, mialatt a marseilleiset énekelték. A menet az Erzsébet-körutón, Teréz-körutón át az Andrássy-utra tért. A széles Andrássy-uton lehetett csak teljes egészében látni a békés tüntetőket. Folyton éljeneztek, csak olykor hangzott egy-egy butoros kocsi láttára:

— Abcug a hurcolkodás!

Az egész uton a rendet a Munkás Sport Egyesület tagjai tartották fönn. Mintegy ötvenen biciklin mentek a sorok mellett. A menet részére lovasrendőr tette szabaddá az utat. A körutón némelyik házban kendőket lobogtattak az ablakokból, az üdvözlést a munkások harsány éljenzéssel viszonozták.

Félőt volt, amire a körülbelül huszezer főből álló tömeg kiért a Városligetbe. A tüntetők szép rendben vonultak az Arena előtt levő térségre, ott lerakták a jelzőtábláikat és zászlóikat és elszéledtek a liget vendéglőibe. A rendőrségnek semmi dolga sem akadt, rendzavarás a ligetben sem fordult elő.

Az *ujpesti* munkások, mintegy ötezeren szintén rendeztek tüntető körmenetet. Az István-téren gyülekeztek s zeneszóval vonultak onnét a Népligetbe.

Büchner Lajos.

1824.—1899.

Holnap eltemetik Darmstadtban a század egyik legérdekesebb szellemét, *Büchnert*, a papok rémét, a tudomány demokratizálásának egyik apostolát, az üldözött negyvennyolcast, a felforgatót, korunk természettudományi jellemének egyik heves és makacs prófétáját. Abból a gárdából való, amelyik Darwinnal, Moleschottal, Lyellel, Vogttal uj világmegösmerésre tanitotta az embereket. Egyik apja volt a sokapáju modern materializmusnak. Mint iró, páratlanul népszerü lett az egész világon: *Erő és anyag* cimü könyvét minden nyelven szétszórták a müvelt családok között.

Polgári tudomány volt az ő tudománya. Erős, egyszerü sütetü kenyér a demokrata olvasók részére. Egészen megérzik rajta a kor, amelyben ez a müve támadt. A negyvennyolcas forradalmak szabadon gondolkodót neveltek minden nyárspolgárból. Az efajta embereknek más tudomány kellett, mint az előkelő, szalónvitákon élődő spekuláció. Rusztikus tudomány kellett, erős földszagu, egyszerü izü, mint a rozskenyér. Annak a kornak természettudósai megcsinálták az uj demokrácia részére az uj filozófiát.

Minő duhaj ellentét a 20-as, 30-as évek bölcselete közt s a közt, amelylyel Büchner merészen, sáros csizmákkal, matrózpipával a szájában berontot a parketre! A finom, de improduktiv francia szkepszis visszariadt az erőszakos, piros-pozsgás, lőcslábu némettől. Büchner és társai mint afféle *landsknechtek* telepedtek az elegáns szalonasztalok köré, amelyekről egy rántással lepöndöritették a spekuláció finom kristálypoharait és esszenciás fióláit. A dinasztiák hercegkisasszonykái mint megriadt őzikék menekültek az elől a gondolat elől, hogy ők s koronás papáik a majomtól származnak. Menekültek a gyóntatószékhez, ahonnan rögtön nagy páthoszszal hangzott fel az egyház exkommunikáló szava. Mi volt a legsulyosabb kiátkozás az olyan legényeknek, mint amilyen Büchner és társai voltak? Még csak meg se hallotta az ő vastag dobhártyájuk a Vatikán szavát. Épp oly érzéktelenek voltak a copfos tudomány fölzudulása iránt. Az illemtudó és mindig lojális tanárok a dialektika minden fegyverével támadtak az anyagelvüeknek. Csupa tüszurás, amit meg sem éreztek. Kidobták őket a katedráról: föl se vették, hanem vastag könyvekben folytatták az izgatást az anyagelvü tan érdekében..

A 48-as időkből kialakult polgárság pedig mohón kapott a könyvek után. Benne megtalálta a néki való eledelt. Csupa pozitivum, csupa kézzelfoghatóság. Szilárd talaj, erős gránitbélésü föld, amelyen bizton lehet járkálni. Mindenki, aki elolvasta az *Erő és anyagot*, egyszerre olcsón és fáradság nélkül fölvilágosult és müvelt férfiu lett. A természettudományok, mint a közvetlen megismerés mintaképei, könnyen helyet kaptak minden agyvelőben. A természettudomány divatos lett, leszoritott minden mást s miután látta, hogy hódit, egyuttal kijelentette, hogy pótolni is tud mindent. Morált, vallást, müvészetet, politikát, jogot, nemzetgazdaságot, mindent a természettudományok szemüvegén át néztek. És oly jól érezte magát e derék polgártársadalom e nagy bizonyosságok közepette, hogy ki sem kivánkozott belőlük.

Igy lett természettudományi karaktere e század második felének. És azért nevezetes minden időkre Büchner Lajos, mert ő volt egyike azoknak, akik ezt a karaktert a legnagyobb stilben kidomboritották.

Büchner Lajos 1824. március 28-án született Darmstadtban. Giessenben medicinát tanult, rövid ideig orvosi gyakorlatot folytatott szülővárosában és 1852-ben magántanár lett a tübingai egyetemen. Még csak három évig adott elő a hires német intézetben, amikor nagy munkája, az *Erő és anyag* az egész müvelt világon ismertté tette nevét. A mü a modern materializmus tanát hirdeti és mindjárt megjelenésekor oly nagy irodalmi harc okozója lett, hogy dr. *Büchner* kénytelen volt egyetemi tanszékétől megválni. A munka egy pár tucat kiadást ért meg és valamennyi müvelt nyelvre le van forditva. (Magyarra Láng Lajos forditotta és a munka nálunk is épp olyan föltünést keltett, mint Németországban.) Tübingából való távozása után visszatért Darmstadtba, a hol orvosi praxisát folytatta. *Büchner* sokat foglalkozott Darwin elméletével, a melyről hat fölolvasást is tartott. Az *Isten fogalmáról* is irt egy nagy föltünést keltett müvet. Legujabb müvei *A szerelem és az állatok szerelmi élete*, *Világosság és élet*, és az *Öröklés hatalma*.

Velencétől Szirakuzáig.

— Uti napló. —

Irta: *Gergely István.*

III.

Desdemona.

Az előbbi fejezetben
Alighanem affektáltam,
Midőn lelki szemem előtt
Láttam magam holtra váltan,

Mint a kinek Velencében
Nagypénteken hantot ásnak, —
Restelkedem, ah bocsánat,
Hogy engedtem a szokásnak!

De már szinte etikett lőn,
Mint a frakk s a lakk a bálon:
Velencei gondolában
Elmélázni a halálon!

Itt, hol holtra kövesültek
A dicsőség és a pompa,
Hol a város egy sugáros
Óriási katakomba!

Nos hát én is gondoláztam
A Canale Granden végig,
Elmélázva én is néztem
A holt árról föl az égig, —

Én is vissza-visszaszálltam
Sok-sok évvel, vagy ezerrel,
Velencének ős korába
Kezemben a Baedeckerrel, —

A palazzik cövekénél
Meg-megálltam gondolámmal,
Mialatt a barkajólo
Magyarázott immel-ámmal, —

A Ducále lépcsőjénél
Én is sétáltattam elmém'
Véges-végig Velencének
Pragmatikus történelmén, —

Visszahozta a mult árját
A történet széles medre,
S partján állva fölkiáltók:
Fütyülök a történetre!

Sok hazug hölgy él e földön,
— Megvallhatjuk ezt sub rosa! —
De a csalfa Clió asszony
A hazugság virtuóza.

Sok tudóssal, vén tanárral,
Kinek nagy a tudománya,
Folytat viszonyt egy időben
A történet kurtizánja, —

S viszonyukból kifolyólag
Évről-évre, hóról-hóra
Számos történelmi munka
Vár a nyájas olvasóra, —

Nehány rongyos pergamentből
Retortában készült gyermek,
Kit még aztán azonfelül
A kritikák holtra vernek!

S míg a szivem igazságért,
És tudásért vágyva ég el,
Büszkélkednek a tudósok
Verőfényes hülyeséggel:

„Ime itt van szép fiacskám,
Ki ismét az életé lett, —
Régen elmult korszakokból
Rekonstruált igaz élet!"

Mint gyülöllek, fóliánsok!
Tudástokból nem kivánok,
Hol fönséggel szólnak hozzám
Sansovinok, Tiziánok!

Jelen láttam én a multat,
Mihelyt szemem rájuk nézett:
Nincs a földön más igazság,
Csak a szív és a művészet!

Kiről költő lantja zengett,
Mintha el se porladt vóna:
Kis palazzod előtt sirtam,
Contarini Desdemóna!

Rád gondoltam reggelizve
A Quadriban a Szent-Márkon,
Hol Othello legelőször
Látott, rögtön hőn sovárgon.

Ah emléked lilioma
A szivemben ujra nyíl most! —
(Még ma este a táskámból
Előszedem Sekszpir Vilmost.)

Aki birja, marja.

— Amerikai dolgok. —

A *New-York Journal* földalatti vasutat épittet New-Yorkban. Maga őt milliót adott a gyüjtéshez.

Szerkesztő: Valami eszme kellene, valami jó idea, a publikum kezd unatkozni. Egy kis szenzáció!

A titkár: Akaszsza föl magát!

Szerkesztő: Ez csak egy napig hat. A publikum egyebet kiván!

A titkár: Egyék kénsavban forralt üvegdarabokat...

Szerkesztő: Ez mind sablon. Látja, kedves laptársunk, az ördög vigye el, vasutat épit, a teremtésit.

A titkár: Hm.

Szerkesztő: Ne hümmögjön, hanem gondolkozzék. A holnapi lap a fő...

A titkár: Szárittassuk ki a tengert.

Szerkesztő: Ugyan menjen, kis panamista! Ön lopni akar, apám.

A titkár: Exhumáltassuk az Unió volt elnökeit és tömessük ki őket ezresbankókkal.

Szerkesztő: Nem rossz. Egyéb közölni valója nincs?

A titkár: Kérjük föl az orosz cárt, hogy tartson fölolvasásokat a nihilizmusról, a fején állva.

Szerkesztő: Régi. Ujat, valami ujat!

A titkár: Igazán, Amerikában nehéz valami ujat kitalálni. A legujabb eszme is legalább száz éves. Talán lehetne kétezer négert megnyuzni és ugy sétáltatni a városban...

Szerkesztő (unottan): Sablón!

A titkár: Hopp, van egy eszmém!

Szerkesztő: Halljuk!

A titkár: Ne hazudjunk egy hétig.

Szerkesztő: Ez sokba kerül. Egyébként is mit csináljunk a már megkezdett hazugságokkal?

A titkár: Cáfoljuk meg.

Szerkesztő: Ön mond valamit. Igazán, ez óriási szenzáció lesz! Ezennel fizetését fölemelem tiz millió dollárral. (Megöleli.)

— o. —

A királyné szobra.

Budapest, május 1.

A *Budapesti Napló* cimére ma a következő adományok érkeztek a királyné szobrára:

Izraelita jótékony ifjusági egylet (Lakompak)	7 frt — kr.
A legutóbb kimutatott összeg:	4342 frt 56 kr.
Gyüjtésünk eddigi eredménye:	4349 frt 56 kr.

Nyilttér.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáér nem felelős a szerkesztőség.)

Elveszett

a **Duna-korzó, Fürdő-utca, Váci-körut közepéig** terjedő utvonalon velencei női **aranyláne gyöngyökkel és női aranyórával J. K. monogrammal.** A becsületes megtaláló **kéretik az ékszereket**

100 forint

jutalom ellenében **Dr. Szemere Károly ügyvéd (Teréz-körut 50.) irodájában átadni.**

Guber Forrás Legbuzdítóbb **vasas-arzénes víz**

Kapható az összes ásványvizes üzletekben, gyógyszertárakban és drogeriákban. vérszegénység, női betegségek, ideg- és szórbetegségek stb. ellen.

Mattoni és Wille, Budapest.

Olcsó lakások Budán.

II., Fő-utca 51. számu négyemeletes bérházban augusztus 1-re. Gyönyörü kilátás a pesti Duna-sorra. Modern komfort, célszerü beosztás, személy- és cselédlift, villany- és gázvilágitás, villamos- és propeller-közlekedés. Bérbead **DR. METZLER GUSZTÁV** ügyvéd d. u. 3—6 között IV., Zöldfa-utca 12. szám alatt. (Telefon-szám 60—47.)

FŐVÁROS.

(*) **Beteg tanácsos.** *Kun* Gyula tanácsos, a III. ügyosztály vezetője sulyosan megbetegedett. Ügyosztályában *Herein* Károly tanácsjegyző helyettesiti.

(*) **Uj főorvos.** A főpolgármester az ó-budai Margit-kórház nőgyógyászati osztályának rendelő orvosává dr. *Neumann* Zsigmondot nevezte ki. Az uj főorvos Tauffer tanár oldala mellett éveken át mint tanársegéd müködött, majd külföldön is gyarapitotta ismeretét.

(*) **A megcsonkitott Fontaine Lumineuse.** Garázda kezek csufosan elbántak a városligeti korzó egyik diszével: a fontaine lumineuse-rel. Leverték az angyal szárnyát, két pillangót és az egyik babérágat összetörték, a kecskék közül pedig az egyiknek mind a két fülét, a másiknak a fél fülét törték le. A mérnöki hivatal ma szomoru jelentésben számol be az esetről s a megcsonkitott jószágok kireparálására 130 forintot kér.

SZINHÁZ, ZENE.

** **Küry Klára a szinházi biróság előtt.** *Küry* Klára, a *Népszinház* primadonnája ma délelőtt ügyvéd kiséretében jelent meg a *Népszinház*nál. Ennek a magyarázata az a kis háborus ügy, amely a szinház igazgatósága és a művésznő közt *A fehér csirke* operett ügyében kitört s amelyről mai szinházi rovatunkban már megemlékeztünk. A primadonna ügyvéde azonban ma hiába fáradt, mert a *Népszinház* szinházi birósága, *Porzsolt* Kálmán igazgató elnöklésével, *A fehér csirke*-ügy tárgyalását máról elhalasztotta. A pikáns kis ügyben, mint értesülünk, május tizenötödikén fognak dönteni.

** **Pálmay Ilka Londonban.** *Pálmay* Ilka, mint a jól értesült *Berliner Börsencourir* irja, visszatér *Londonba*. A művésznő a *Savoy*-szinházhoz szerződött ujra, amelynek két éven keresztül ünnepelt primadonnája volt. *Pálmay* ma este kezdte meg vendégszereplését a berlini *Wintergarten*ben.

** **Hajnali előadás.** A városligeti *Dalos Szinház* ma hajnali négy órakor csakugyan megtartotta, a melylyel — fenyegetődzött. A helyes kis szinház nézőterét meg is töltötte az a közönség, amely május elsejének a tiszteletére hajnalban kivonult a ligetbe. A hajnali előadás azonban nem mehetett végbe minden akadály nélkül. Mikor a függöny felhuzására került volna a sor, akkor nagy ijedelemmel vették észre, hogy — nincs sugó. A *Dalos Szinház* sugója ugyanis nem tartozik azok közé a költői lelkek közé, akik a virágok hónapjának üdvözlésére hajnalban szeretnek felkelni. A hajnali közönség mármár elveszette a türelmét és fenyegető jelét adta nyugtalanságának, amikor a májusi reggel első sugara mégis meghozta a sugót és az előadás nemcsak megindult, de szerencsésen véget is ért.

** **Operaház.** Lehár Ferenc *Kukuska* cimü háromfelvonásos operájának bemutató előadását holnap kedden tartják meg az Operaházban. A darab uj diszletekkel és jelmezekkel kerül szinre. A diszleteket *Spannraft* Ágoston, a M. Kir. Operaház diszletfestője festette, a jelmezek *Kémendy* Jenő szcenikai főfelügyelő rajzai és utasitásai szerint az Operaház szabómühelyében készültek.

** **Lindh Marcella Berlinben.** Mint Berlinből táviratozzák, *Lindh* Marcella ma tartotta ott második hangversenyét s ez alkalommal történt először, hogy berlini hangversenyteremben magyar dal hangzott. *Lindh* Marcella a *Hunyadi László*ból énekelt egy áriát magyar nyelven és viharos tetszést aratott. A dal után nyolc-tizszer hivták ki a jeles művésznőt.

** **Fővárosi nyári szinház.** A budai szinkör szinpadján ma délelőtt 11 órakor gyült egybe a volt szegedi szintársulat, amely *Makó* Lajos igazgatása alatt ezentul Budán és Temesvárott fog müködni. Az igazgató rövid beszédben figyelmeztette a tagokat arra a nagy feladatra, amely előttük áll, arra kérve őket, hogy egész lelkesedésükkel, egész tudásukkal mozditsák elő a budai szinészet ügyet. Az éljenzéssel fogadott beszéd után a bióválasztás következett, majd pedig a *Szombatosok*ból és a *Virágcsata* cimü operettből tartották meg az első szinpadi próbákat. A Szombatosok főpróbája csütörtökön délelőtt 11 órakor lesz meghivott közönség előtt.

** **Növendékek hangversenye.** A *Nemzeti Zenede*. (amely még mindig nem *magyarositotta* meg a nevét) május harmadikán a Vigadó nagytermében *Gobbi* Alajos zenedei karnagy vezetése alatt harmadik és utolsó zenekari hangversenyét tartja. A hangversenyen Gobbin kivül *Rennebaum* Ágosta, *Balogh* Mária tanárnők és *Hubay* Jenő, *Aggházy* Károly tanárok vesznek részt növendékeikkel. A hangverseny este félnyolckor kezdődik.

** **Kopácsy Juliska Oroszországban.** A bécsi *Carl-Theater* operett-társulata ez idő szerint Oroszországban vendégszerepel. *Kopácsy* Juliska, mint egy bécsi táviratunk jelenti, ma *Moszkvába* utazott, ahol a *Carl-Theater* ensemblejában nehány estén át fel fog lépni.

** **Müvésznő — férfiszerepekben.** A berlini *Luisen-Theater*nek érdekesvendége van most egy kiváló drámai müvésznő személyében, aki — férfiszerepeket játszik. Ez a müvésznő de *Garda* asszony, az orosz és lengyel színpad egyik kitünősége, aki azon egyenlő tökéletességgel beszéli az orosz és lengyel nyelven kivül a német, francia, angol és olasz nyelvet is. De *Garda* asszony *Narciss* cimszerepében lépett fel s a berlini ujságok nagyon dicsérik alakitását. Második vendégjátéka — *Otheilo*ban lesz. A müvésznő Berlinből Párisba és Londonba és ismét Amerikába megy.

** **„Bedauerliche Umstände".** A magyar királyi belügyminiszter által táviratilag uton betiltott *segesvári* német szinházi előadásnak egy érdekes folytatásáról értesit bennünket lapunknak egy odavaló barátja. A belügyminiszter, tudvalevőleg, azért tiltotta be a német trupp előadását, mert abban az időben egy jóravaló magyar társulat müködött a városban s ennek is nagy anyagi nehézségekkel kellett megküzdenie. A német trupp, a belügyminiszter intézkedése folytán, elhagyta a várost, de amint másképp nem is volt képzelhető, a magyar társulat távozásával, visszatért oda és április 29-ikén megkezdte előadásait. De mielőtt ezt megtette volna, arcátlan pökhendiséggel plakátokat ragasztott ki a városban s küldött szét a magánházakhoz is, amely nagyon jellemző arra, hogy nálunk magyar földön mi minden nem lehetséges. A plakátok ökölnyi betükkel fordulnak a város lakosságához:

Zur gefälligen

BEACHTUNG!

A plakátban elmondja a német direktor, — valami Albert Schiller — hogy a belügyminiszter tilalma folytán gyorsvonaton volt kénytelen visszatérni Bukarestből a városba, hogy hirdetett előadásait megtarthassa s hogy az mennyi anyagi kárt okozott neki. Ezzel a reklámszerü panaszkodással be nem éri, hanem *sajnálatos körülmény*nek bélyegzi azt, hogy a magyar királyi belügyminiszter egy német truppról megvonhatja az engedélyt arra, hogy előadásokat rendezhessen egy magyar városban. Végül a város lakosságához fordul, hogy minél tömegesebb látogatása által kárpótolja azért a méltánytalanságért, amely rajta esett. És mindez egy városban történik, amely a térkép szerint nem a Vakvik indiánusok szigetén, hanem Magyarországon van, amelynek batósága szintén nem Vakvik indiánusokból, hanem magyar állampolgárokból áll!

** **Sudermann betegsége.** A *Berliner Localanzeiger* értesülése szerint a beteg *Sudermann* állapotában javulás állott be. A neves drámairó, irja a berlini ujság, pár nap mulva elhagyja a szanatoriumot és saját lakásán fogják tovább kezelni.

** **Nyomorban meghalt énekesnő.** *Berlinben* nagy nyomorban halt meg a napokban *Pattini* Rafaela, aki csak pár esztendővel ezelőtt ünnepelt koloraturа-primadonnája volt a berlini udvari operának. A müvésznőnek az udvari intendatura diszes temetést rendezett.

** **Premiére Debrecenben.** A *debreceni* szinházban, mint nekünk táviratozzák, érdekes kis premiére volt tegnap. *Forinyák* Gyula altábornagynénak, a budapesti előkelő társadalom egyik érdekes tagjának, *Az estély* cimü egyfelvonásos dramolettjét adták először. A kis darabnak, amely zsufolt ház előtt került szinre, nagy sikere volt.

** **Az Opera prémièrje a Hirmondóban.** *Lehár* Ferenc dalmüve, a *Kukuska* holnap (kedden) este kerül szinre először a m. kir. Operaházban. A *Telefon Hirmondó* az előadást közvetiteni fogja s igy az előfizetők a prémiért otthon is végighallgathatják. Opera után 11 óráig *cigányzene* lesz hallható a kagylókon.

MÜVÉSZET.

□ **Mütárlat Aradon.** A szegedi mükiállitás szép sikere arra inditotta a *Nemzeti Szalon* lelkes vezetőségét, hogy az ország más nagyobb városaiba is kiterjesszse nagyszabásu akcióját. Tegnap, vasárnap *Aradon* nyilt meg, a Szalon mütárlata *Lippich* Elek miniszteri osztálytanácsos és *Fittler* Kamill, az iparmüvészeti iskola igazgatójának jelenlétében. Délután 4 órakor volt a kiállitás megnyitása. *Salacz* Gyula üdvözölte a kultuszminiszter képviselőjét, mire *Kadocsa Lippich* Elek osztálytanácsos lendületes szavakban tolmácsolta a miniszter üdvözletét Arad hazafias és intelligens közönségének. *Hock* János mondott ezután beszédet.

„A müszerető és müértő ember, ugymond, ugy érzi magát, mint egy sas, amely fölszáll a magasba és ott élvezi a tisztaságot és onnan néz le a porban vergődő emberiségre, amely le van kötve a földi anyaghoz, s nem emelkedhetik föl a csodás magasba, nem üdülhet föl a szabadság tiszta napfényében. De azért adott az Isten az emberi léleknek szárnyakat, hogy ne legyen a földi röghöz kötve, hogy két szárnyán fölszállhasson az eszmények magasba, — s ez a két szárny: a vallás és a müvészet." Azután igen lelkesen a haza szeretetére buzditotta a közönséget. A haza szeretete, — ugymond, — nem csupán szavakból áll, hanem a hazafiui kötelességek gyakorlásából. Arad falai közül indult először utra Munkácsy Mihály; ki tudja, hány nagy tehetség szenved, akik ugyancsak nagygyá lehetnének a lelkes müpártolás mellett! Ajánlja tehát a müpártolást, mint a legszebb hazafiui kötelességek egyikét.

Azután a közönség, amelynek soraiban ott volt a főispán is, megtekintette a kiállitást, amelynek 260 mütárgya közt igen sok becses müvészi alkotás látható. Este társas vacsora volt a müvészek tiszteletére.

□ **A fejevesztett szobor.** Furcsa ügy került a napokban szóba az angol parlamentben. Egy lord azt a kérdést intézte Lord Salisburyhoz, hogy hol marad Wellington feje? E kérdés oka a következő: Az alsóház néhány évvel ezelőtt megszavazta a waterlooi győző lovasszobrának a költségeit. A szobor a Szt. Pál templomban lesz felállitandó. A talapzat már készen is áll a templomban, szép felirattal és diszitményekkel, de a szobor maga egy kriptában van. Midőn nemrég fel akarták állitani, — hiányzott Wellington feje. Ugyanis a földi javakkal csak nagyon mostohán megáldott szobrász annak idején nem kapta meg a pénzét, meghalt és végrendeletének végrehajtója a szobor fejét zálogul lecsavartatta.

— Különben — mondá Lord Salisbury — más gondjaink is vannak, semhogy olyan élő, vagy elhalt nagyságokkal foglalkozzunk, akik elveszitették fejüket. Az alsóház kötelessége, hogy a müvészt pénzéhez és a szobrot fejéhez juttassa.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **A Magyar Tudományos Akadémia** I. osztálya *P. Thewrewk* Emil elnöklete alatt felolvasó ülést tartott ma az Akadémia kistermében, nagyszámu hölgyközönség jelenlétében. *Bartal* Antalnak a magyarországi latin szótár ügyéről szóló jelentését *Hegedüs* István olvasta fel. A jelentésből kitünik, hogy a szótár *A* betüje, a nyolc első iv készen van. A szótár anyaga 35.000 szóra terjed. Erre dr. *Gyomlai* Gyula l. t. tartotta meg székfoglalóját: A Homeros-fél költői nyelvhasználat és a Homeros-kérdés cim alatt. A székfoglaló értekezést tetszéssel fogadta a közönség.

A magyar anekdotakincs.

(Gyüjtötte és magyarázza *Tóth* Béla. *Mühlbeck* Károly rajzaival. Második kötet. Budapest, Singer és Wolfner kiadása.)

Ma kaptuk meg a második kötetét *Tóth* Béla: *A magyar anekdotakincs* cimü munkájának, amelynek irodalmi és kulturtörténelmi jelentőségét az első kötet megjelenésekor már egy hét előtt méltányoltuk. *Tóth* Béában csudálatos módon egyesültek mindazok a tulajdonságok, amik az ilyen munkának a megirásához okvetlenül szüségesek: tudós, poéta, nyelvmüvész és szenvedélyes gyüjtő, — az *A magyar anekdotakincs* jeles szerzője! A tudós pedanteriájával, a poéta ösztönével, a nyelvmüvész alakitó erejével és a szenvedélyes gyüjtő hangyaszorgalmával állitotta össze ezeket a vaskos köteteket, amelyekkel megörvendeztette a nemzetet és gazdagitotta a magyar kulturtörténelmet. Ezek az apró adomaszerü történetek pongyolában mutatják azokat a nagy embereket, akiket a história révén csak amolyan mitologikus alakoknak ismerünk, — azonfelül pedig megörökitenek sok olyan eseményt, amely az illető korra s annak szereplőire jellemző világot vet. Egy-egy jellemző adoma mélyebb bepillantást enged a magyar néplélek rejtelmébe, mint akárhány nagyképü tudományos munka, amely telve évszámokkal és okmányok hiteles másolatával. Egy-egy adoma diagnozisa lehet egy egész nemzet betegségének, valamint normája lelki nagyságának és költészetének is. Ilyen jellemző adomákat mond el *Tóth* Béla munkája második kötetében is, amelyből itt közöljük a következőket:

A zseb.

Kehidán laktában Deák volt a környék bölcse, patriarkája, tanácsadója, noha még akkor nem volt „öreg ur."

Ha Pestre jött, sohase hiányzott a sok megbizás. Egyszer egy barátja kérte:

— Kérlek, vidd föl ezt a négyezer forintot Pestre s fizesd ki helyettem, legalább megkimélsz egy utat.

— Add ide!

Deák estefelé érkezett a fővárosba s a szinházba ment, (a hová később nem járt.) A négyezer forint egy tárcában volt, s a kabátja oldalzsebébe tette s mellé dugott egy aznapi hirlapot. Szinház után haza menve, nyul az oldalzsebébe, s keze kiszalad egy széles lyukon. Se pénz, se ujság. Valami gazember a tolongásban kimetszette a zsebét.

Képzelhetni, hogy nyugtalan éje volt. Négyezer forint nem csekélység, s még rosszabb, hogy barátja megbizását (egy kötelezettség lerovását) nem teljesitheti. De beletörődött végre is a veszteségbe s bevarratta a kabát lyukát. Reggel aztán veszi föl a kabátot s érzi, hogy ebben valami megüti a lába szárát. Odanyul, hát érzi a tárcát. Vizsgálja a zsebét. Hát alól lyukas. Elnevette magát:

— No a gazember megjárta! A tárca lecsuszván a lyukon, prédául csak egy ujságot csiphetett.

Sokszor elmondta barátainak e történetkét, mint a sors különös játékát, hozzátéve, hogy:

— Néha jó a lyukas zseb is!

Milyen a philosophia?

Deák Ferenc a negyvenes években mondta először e tréfás de mély szentenciáját:

— A philosophia olyan, mint a só. A só ugyanis maga nem ennivaló: de minden eledelben benne kell lennie.

Meini Ungarn wer'n mi nit auslachen.

V. Ferdinánd királyunk elhatározta, hogy az 1847-iki országgyülést magyar beszéddel fogja megnyitni.

A bécsi kamarilla emberei ijesztgették a jámbor uralkodót:

— Ne tegye fölséged! Hiszen nem tud magyarul, hibásan fogja ejteni a szavakat s a magyarok majd gunyt üznek fogyatkozásából!

Erre a szegény jó király csak ezt felelte:

— *Meini Ungarn wer'n mi nit auslachen!*

Igaza volt.

November 12-én az egynehány, nehezen fölolvasott szóval nyitotta meg az országgyülést:

— Magyarország rendeit itt látni örvendem. Atyai szándékomat a királyi előadások mutatják. Fogadják bizalmamat.

Riadó lelkesedés fogadta e beszédet. Sokan sirtak lelkesedésökben. Csak tizenhárom magyar szó volt; de több, mint háromszáz év óta az első a király trónusáról!

EGYESÜLETEK.

(**Uj sakk-egyesület.**) A Magyar Sakk-Klub *Banovits* Kajetán miniszteri tanácsos, államvasuti igazgató elnöklésével tegnapelőtt végleg megalakult. Elnök egyhangulag *Banovits* Kajetán lett, alelnöknek dr. *Kanyurszky* György egyetemi tanárt és *Fekete* Józsefet, igazgatónak pedig *Békey* F. Somát választották meg. Titkár lett *Müller* Lázár, jegyző és könyvtáros *Szemere* Imre, pénztáros dr. *Fleischmann* Sándor és ellenőr *Jankovits* István. A választmányba *Abonyi* Ödönt, *Békey* Imre Gabort, báró *Dániel* Elemért, dr. *Endrey* Gyula országgyülési képviselőt, dr. *Eötvös* Bálintot, *Fleissig* Sándort, budai *Goldberger* Samut, dr. *Láng* Józsefet, *Molnár* Viktor miniszteri tanácsost, dr. *Porzsolt* Gyulát, *Stein* Sz. Mórt és *Szemere* Imrét választották meg. Oktató sakkmestereknek *Heyda* Tivadart és *Müller* Lázárt. Az uj sakk-klubba naponta délután 4—6 óra között lehet jelentkezni a Magyar Sakk-Klub hivatalos helyiségében (Sztanoj-kávéház, VI. Teréz-körut 19.) a titkárnál.

SPORT.

*** **Átalakitások a versenytéren.** A városligeti versenytéren nagyban folynak az előkészületek a szombaton kezdődő tavaszi futtatásokra. Kaszálják a gyepet, festik a tribünöket, a bookmakerek táblait is kirakták már a ringben, de legnagyobb munka folyik a totalizatőr épületeiben, melynek uj berendezésével K. *Császár* Ferenc a totalizatőr igazgatója kedves meglepetést készitett a turf fogadóközönségének. *Császár* a tél folyamán kint járt Párisban, hogy a francia versenyterek totalizátor-berendezéseit tanulmányozza, s ezen tanulmányutnak az lett az eredménye, hogy ma már ugy a nagy, mint a forintos hely pénztárai a mult évben már kipróbált francia gépekkel vannak berendezve, melyek maguk nyomják a tiketteket és összesitik az eladott jegyek számát. Ezzel a jegyeladás van megkönnyebbitve, de legszebb eredménye van az uj rendszernek a kiszámitásban, mely ma fél annyi időt sem vesz igénybe, mint azelőtt. A számitás gyorsaságának titka abban rejlik, hogy mig azelőtt a pénztárnokok teljes leszámolása alapján állitották össze a főösszesitést és ebből állapitották meg a kifizetendő kvótát, most a pénztárostól teljesen függetlenül a gépek számadatai alapján csinálják az összesitést s igy a pénzkezeléssel nem hátráltatják a kiszámitást. *Császár* ma mutatta be az uj berendezést a sajtó képviselőinek, mely alkalomból nehány nevezés versenyt markirozva, kipróbálták a totalizatőr teljes működését a jegyeladástól a ki-

fizetésig s ez az uj rendszer már a próbánál fényesen bevált, mert a forintos helyen, hol csak győzelemre lehet fogadni, hat perc alatt, a nagy totalizatőrön pedig a győzelem és hely kvótáját tiz-tizenkét perc alatt számitották ki. A bemutatás után a totalizatőr igazgatója fényes lakomát rendezett az Országos Kaszinóban.

Bécsi futtatások.

— Kilencedik nap. —

— A *Budapesti Napló* tudósitójától. —

Bécs, május 1.

A kétévesek első versenyei sem vonzottak sokkal nagyobb közönséget a versenytérre, mint az előző napok apró handicapjai. Az igaz, hogy az idő sem volt valami jó, mert az erős szél ugy lehütötte a levegőt, hogy akár a téli kabát is elkelt volna.

A versenyek általában véve elég jól sikerültek és többnyire meglepetéssel végződtek. Legnagyobb meglepetés volt *Áruló* győzelme, *Statesman* veresége és *Cid* csufos szereplése a Fenék-versenyben. A kétéves versenyek közül a *Micsóda versenyt Pattogó* nyerte meg a nagyra tartott Haraly és Wundermadl ellen, a Szent Lipót dijban pedig *Pilátusé* lett a győzelem pálmája.

A versenyek részletes eredménye következő:

I. **Nyeretlenek versenye.** 2000 korona. 2400 méter. Jankovich B. Gy. **Eregy** (Adams) első, báró Springer G. Fid Fad (Hyams) második, Miklósfalvi ménes Trilby (Smith) harmadik, azután San Salvatore, Turbué, Rama. Itélet: Igen könnyen 5 hosszal első, 6 hosszal 3-ik. Totalizatőr: 5:9. Helyrefogadások: 25:29 I., 25:34 II.

II. **Eladó verseny.** 2000 korona. 1600 méter. Gróf Trauttmannsdorf **Philine** (Wallashek) első, Mr. Green Brabantine (Wilton) második, Capt. Gaston Morny (Cleminson) harmadik, aztán Ártatlan, Driver. Itélet: Küzdelem után fejhosszal első, nyakhosszal 3-ik. Totalizatőr: 5:69. Helyrefogadások: 25:88 I., 25:42 II.

III. **Micsoda-verseny.** Dij 3000 korona. Távolság 900 méter. Mr. W. Denis **Pattogója** (Adams) első, báró Springer Haralyja (Hyams) második, Mr. Green Wundermadlja (Gilchrist) harmadik, azután Sweetheart, Da kommt Sie, Wild Eeelin, Silfide, Berceuse, Ida, Madame, Algier, Paquin, Alice, Lutte, Gecko, Melfitano, Remedur. — Itélet: Könnyen 2 és fél hosszsal első, 1 hosszsal harmadik. Totalizatőr: 5:97. Helyrefogadások I.: 25:136, II. 25:120, III. 25:146.

IV. **Fenék-verseny.** Dij 8000 korona, távolság 2000 méter. Báró Königswarter H. **Aruója** (Adams) első, Wahrmann R. Statesmanja (Barker) második, báró Springer G. Luluja (Hyams) harmadik, azután Kelet, Cid. Itélet: Könnyen 1 hosszsal első, 6 hosszsal harmadik. Totalizatőr: 5:36. Helyrefogadások: I. 25:54, II. 25:33.

V. **Szent Lipót-dij.** Dij 8000 korona. Távolság 1000 méter. Báró Königswarter H. **Pilatusja** (Adams) első, Péchy A. Karaja (Poole) második, Schossberger Kartalja (Griffits) harmadik, azután Hamlet, Charnier, Haricot, Dawensberg, Serdar, Sie dich vor, Metella, Trifilau, Cocker. Itélet: Könnyen 1 és fél hosszsal első, fél hosszsal harmadik. Totalizatőr: 5:10. Helyrefogadások: I. 25:37, 25:147, 25:252.

VI. **Handicap.** Dij 2000 korona. Távolság 1200 méter. Wahrmann R. **Damietteje** (lov. Smith) első, Lederer S. Ladroja (Hesp) második, Egyedi A. Vértese (Rumbold) harmadik. Azután: Da capo, Nitupercas, Tanagra, Felomé, Tristan, Sardelle. — Birói itélet: Küzdelem után 1 hosszsal első, 2½ hosszsal harmadik. Totalizatőr: 5:31. Helyrefogadások: I. 25:42, II. 25:33, III. 25:43.

VII. **Jugend-akadályverseny.** Dij 4000 korona. Távolság 3000 méter. Schinder L. **Tollja** (Salter) első, Mr. Turul Tricky (Williamson) második. — Itélet: Igen könnyen 6 hosszsal első. Totalizatőr: 5:12.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Sajtópörök májusban.** A budapesti esküdtszéknek május hóban kizárólag szocialista-sajtópörökkel lesz dolga. A májusra kitüzött esküdtszéki tárgyalások sorrendje a következő:

Május 4. *Klein* Vilmos ellen.
Május 8. *Lingauer* Albin ellen.
Május 15. *Pieber* Antal ellen.
Május 18. *Tóth* Imre ellen.
Május 25. *Zatykó* Sándor ellen.
Május 29. *Kövér* Endre ellen.

Valamennyien nyilvános rágalmazással és becsületsértéssel vannak vádolva.

§§ **A jog keletkezése.** E cim alatt tartott felolvasást a *Magyar Jogászegyesület*ben dr. *Hornyánszky* Gyula. A felolvasó *Pikler* Gyula elméletét birálta. Mig Pikler felfogása szerint a jog a belátásból keletkezik és fejlődik, a felolvasó azt iparkodott bebizonyitani, hogy az alsóbbrendü jogi életben a belátás mellett az érzelmeknek is nagy szerepük van. A felolvasást érdekes jogi vita követte. A vitában résztvettek *Székács* Ferenc és maga *Pikler* Gyula is. Az előadót és a felszólalókat az előkelő jogászközönség élénken megéljenezte.

§§ **Rabsegélyző Egyesület** A *Budapesti Rabsegélyző Egyesület* tegnap tartotta huszonötödik évi közgyülését. Dr. *Székely* Ferenc kuriai biró, az egyesület elnöke, kegyelettel emlékezett meg az egyesület alapitójáról, *Zádor* Gyuláról. Az egyesület huszonöt év alatt humánus céljaira 100.000 forintnál többet forditott, és az egyesület jövőjének biztositása végett ugyancsak 100.000 forintnál több vagyont gyüjtött. Az egyesület menedékházában 1802 egyén nyert hajlékot és élelmet, mig erőhöz és becsületes munkához jutottak. Szükség esetén ruhával és munkaeszközökkel is ellátta az egyesület, csakhogy a bünbe való visszaeséstől megóvja őket és a társadalmat. Mindez eddigelé 76.580 forintba került. Ezen felül 3011 egyén készpénzben segélyül 26.613 forint 77 krajcárt kapott. A egyesület vagyona 108.851 forint 65 krajcár. A nagyközönség tájékoztatása és rokonszenvének felköltése végett kiemeljük az egyesület jelentéséből, hogy jótéteményében a vizsgálati fogságból ártatlanképpen elbocsátottakat és a letartóztatottak ártatlan családját, főleg a keresetképtelen gyermekeket is részesiti. A választás alkalmával az elnökség és az igazgatóválasztmány egészben a régi maradt. Uj alelnökül *Vizlendvay* Imre pestvidéki ügyészt választották meg.

§§ **Az aradi adópanama** ügyében ma tartották az utolsó védőbeszédeket. *Rosenberg* Károly, Scheinberger védője csak holnap fejezi be ma délután megkezdett védőbeszédét. Az itéletet alkalmasint csak a jövő héten hirdetik ki.

TÁVIRATOK.

Angol-orosz egyezmény.

London, május 1. A Reuter-ügynökségnek jelentik Pétervárról mai kelettel: Annak a megállapodásnak, amely Anglia és Oroszország között Khinára nézve létrejött, nincs egyezmény formája. Az egész megegyezés egy jegyzék, amelyet *Murawiev* orosz külügyminiszter és *Scott* angol nagykövet egymással duplikátumban váltottak. A jegyzék azzal a kijelentéssel kezdődik, hogy a két ország megállapodik abban, hogy *Kina épségét és függetlenségét fenntogja tartani.* A jegyzék, amely különben igen rövid szövegü, nem tartalmaz semmiféle vonatkozást a két hatalom érdekkörére, hanem intézkedik arra az esetre nézve, ha esetleg érdekellentét támadna a mandsuriai és jangcekiang-völgyi vasutak kiépitése körül.

London, május 1. (Alsóház.) *Balfour* kijelenti, hogy az Oroszországgal kötött egyezménynek az általános célja az, hogy arról gondoskodjék, hogy Nagy-Britannia Oroszországnak mandsuriai vasuti vállalatait ne ellenezze és más nemzeteket se biztasson fel az ellenzésre s hogy másrészről Oroszország a Yangce-Kiang medrét illetőleg hasonló kötelezettségeket vállaljon. Az egyezmény teljes szószerinti szövegét azonnal a ház elé terjesztik, amint megérkezik. Az egyezmény különös megállapodásokat is tartalmaz a Niucsvang-vasut védelmére. (Helyeslés.)

London, május 1. A felsőházban *Kimberley*nek a legujabb angol-orosz megegyezésre vonatkozó kérdésére ezt válaszolta *Salisbury*:

> Nem tudom biztosan, hogy az orosz kormány óhajtásával megegyezik-e, ha itt nyilatkozom erről az ügyről. Nem konstatálhattam ezt, de azt hiszem, hogy az egyezmény szövegét, mihelyt hozzánk kerül, a Ház asztalára fogom tehetni. Általános tendenciája ez egyezménynek az, hogy vasuti egyezményt foglal magában operációnk területére nézve. Anglia kötelezi magát, hogy a nagy faltól északra nem fog vasut épitésére vállalkozni, sem ilyen épitkezést előmozditani. Oroszország körülbelől ugyanolyan kötelezettséget vállal a Jangce medencéjére nézve. Egyes szabatosabb rendelkezések a Niucsvangig épitendő vasutról szólnak, amely most viszálkodás tárgya. Nagy sulyt vetek arra, hogy elkerüljem azt a látszatot, mintha az egyezmény egyes rendelkezéseinek tulzott fontosságot tulajdonitottam volna; de igen nagy jelentőséget tulajdonitok annak, hogy az egyezményt aláirták, mert ebben a két kormány jóbarátságának jelét látom, ami nagyon kivánatos. Még kivánatosabb, hogy Oroszország és Anglia között fokozatosan jó érzelmek fejlődjenek. A mostani egyezménynek lesz értéke, mert elejét veszi annak, hogy a két kormány között abban a távol világrészben kollizió merülhessen föl. Az egyezmény tehát záloga a jövendőbeli tartós egyetértésnek. Remélem, hogy más tárgyakra nézve is megegyezéseket fog maga után vonni.

Prága, május 1. Gróf *Thun* miniszterelnök ma délután Bodenbachból ideérkezett és este tovább utazott Bécsbe.

Berlin, május 1. A postamuzeum kupolacsarnokában ma leplezték le *Stephan* postaminiszter emlékét. Az ünnepi beszédet *Sachse* volt postaügyi igazgató mondotta, azután *Podbielski* birodalmi postaügyi miniszter átvette az emléket és beszédet mondott, a melyben *Stephant* a világposta-egyesület megalkotójaként magasztalta.

Konstantinápoly, május 1. *Mahmud Neddin* basa bécsi török nagykövet ma délben Bécsbe utazott.

Egy horvát költő ünneplése.

Zágráb, május 1. *Trnszki* Iván lovagnak, a horvát költők nesztorának nyolcvanadik születése napját ülték meg ma ünnepies módon az idevaló irodalmi és dalegyesületek. Az ősz költőt lelkes ovációkban részesitették. A többiek között gratulált neki az érsek, a székes káptalan és a szerb irók küldöttsége.

Május elseje a külföldön.

Róma, május 1. A város képe egészen olyan, mint rendesen. A vidéken is mindenütt egészen nyugodtan telt el a mai nap. A lapok, néhányat kivéve, nem jelentek meg.

Bécs, május 1. A szociáldemokrata munkások gyüléseket tartottak a délelőtt folyamán s határozatokat hoztak a nyolcórai munkaidő és az általános egyenlő és közvetetlen választói jog dolgában. A gyülések mind nyugodtan folytak le. Délután a munkások tömegesen kivonultak a Praterbe.

A revizió.

Páris, május 1. A *Figaro* ma *félbehagyta* a Dreyfus-ügyre vonatkozó semmitőszéki iratok közlését.

London, május 1. A *Times* értesülése szerint a Dreyfus-ügyre vonatkozó leleplezéseket *Freycinet hadügyminiszter leánya* közölte a *Figaro*val.

A békekonferencia.

Hága, május 1. A békekonferencia helyéül kijelölt orániai teremben 100 ülőhely lesz. Azonkivül elnöki és titkári irodát rendeznek be. A titkárság tiz titkárból fog állani, akik vagy nagykövetségi attasék, vagy németalföldi hivatalnokok lesznek. Főnökük *Vaneys* volt miniszterrezidens lesz. Már most is csaknem bizonyos, hogy a konferencia tanácskozásai titkosak lesznek, de a sajtó számára kommünikéket fognak kiadni. *Staal* londoni orosz nagykövetet e hó 14-ére várják ide.

Az olasz kamara ülése.

Róma, május 1. A kamara ma Tripolisz és a kormány gyarmatügyi politikája tárgyában 19 interpelláció tárgyalásába kezdett. A vita során Santini szóba hozta azt a hirt, hogy a Szanmum-öbölben olasz matrózok szállnak partra. Canevaro külügyminiszter kijelentette, hogy a kormány soha sem adott ilyen parancsot.

Oroszok és angolok Perzsiában.

Majna-Frankfurt, május 1. A *Frankfurter Zeitung*nak azt jelentik Bagdadból tegnapi keltetel, hogy Anglia arra a hirre, hogy orosz expedició jelent meg perzsa területen, rögtön ellenexpediciót szervezett, amely egy ágyunaszáddal átment már az ornusi uton. Az angol expedicionak kétségtelenül az a célja, hogy az oroszok térfoglalását a perzsa öbölben megelőzze. Aligha téves az a feltevés, hogy az angol rendszabályok előhirnökei az Eufrát és Tigris torkolata végleges birtokbavételének.

Orosz hajó a Boszporuson.

Konstantinápoly, május 1. Az orosz önkéntes hajóhad Vladimir nevü gőzöse katonákkal és vasuti szerekkel Kelet-Ázsiába menet tegnap átment a Boszporuson.

Spanyol választások.

Madrid, május 1. Most már ismeretes a szenátorválasztások végleges eredménye. Megválasztottak 110 kormánypártit, 59 liberálist, 7 Gamazo-pártit, 6 Tetuan-pártit, 3 karlistát, egy republikánust, egy függetlent és egy integristát. A kormány többsége 40 szavazat.

Szrtájk.

Horic, május 1. A sztrájk itt nagyobb arányokat öltött. A munkások, akiket néhány idegen izgató felbujtatott, fenyegető magatartást kezdenek tanusitani, az itteni kerületi biztos e miatt 100 emberből álló katonai segélyt kért. Az izgatók egyikét letartóztatták. A tömeg összecsődült a birósági épület előtt és a letartóztatott szabadon bocsátását követelte, a katonaság azonban szuronytszegezve szétkergette őket. Egyébb rendzavarás nem történt.

Közgazdasági táviratok.

New York, május 1. *Liszt* helyben 2.85. *Buza* májusra 78.—, juliusra 77.⅜/s, szeptemberre 77.⅜/s. *Tengeri* májusra 39.⅝/s.

Chicago, május 1. *Buza* márciusra 71.¼/s. *Tengeri* májusra 33.⅝/s.

KÜLÖNFÉLÉK.

Csüggedés perceiben.

— „Egyedül." —

Mint névtelen szolgái Fáraónak,
Piramisokhoz hordjuk a követ.
S e kőhegyek bár évezrekre szólnak,
Lesz-é, ki egykor minket emleget?
A hangya-nép megfordúl-é eszében,
Mely vére árán rakta e falat,
S hogy mennyi kín van eltemetve mélyen
Egy ily mogorva óriás alatt?

Kik izzadunk nehéz igába hajtva,
Csak egyszerű közemberek vagyunk.
Száraz kenyér egy szűk viskó nyugalma,
Ez a mi vágyunk, ez a birtokunk.
Virágos kert, kényelmes, drága hajlék,
Fény- és örömben átvigadt napok:
Azoknak szól, kiket nem ért vihar még,
S arany bölcsőnek selyme ringatott.

Dolgozva, megalázva, nélkülözve
Evezzük át az ifjúság tavát,
Nincs részünk a napfénybe' és örömbe',
Szemünk csak a kétes jövőbe lát.
Alig tudunk pár lépést tenni és már
Tövisre hágunk, bárhová megyünk,
Ifju szívünkben ekkor lenne hév nyár,
És mindenütt fagyos telet lelünk!

S így tengve egy pár évtized letüntén,
Fáradt fejünkre hull a szürke dér,
S egy elveszített, hosszú élet üdvén
Bú száll fölénk be nem tölt vágyakér';
Látván: mi dőre, kába volt az álom,
Mely kín, nyomor közt fénnyel biztatott...
Koldus lesz az örökre a világon,
A ki a sorstól csak reményt kapott!

Bán Aladár.

+ **Automobilon Párisból Madridba.** Mindig csak valami ujat! Ez a jelszava mindenesetre Mme Bob Walternek, aki nem elégszik meg azzal a dicsőséggel, amit szinpadokon szerez magának. Párisban, Londonban jól ismerik és azt is tudják róla, hogy szenvedélyesen kedveli az automobil-kocsizást. Legutóbb azzal a vállalkozással lepte meg a világot, hogy automobil-kocsiján utra kelt Párisból egy kis kirándulásra — Madridba. Azóta leveleket küldözget utjáról egy francia lapnak s természetesen érdekes „kaland"-okkal szolgál a közönségnek. Annyi bizonyos, hogy a pirenéi hegyeken már tul van, az igaz, hogy — mint irta — ott kezdődnek rá nézve az igazi nehézségek. Vittoria és Miranda között az utak valósággal borzalmasak. Automobil-kocsija erősen megrongálódott s e miatt lassabban juthatott csak előre. Közvetetlenül Valladolid előtt egy csapat bika került vele szembe. Amikor az állatok észrevették a hangos zörgéssel feléjük közeledő járóművet, erősen megvadultak s részben szerteszaladtak, részben nekivágtattak egyenesen a kocsinak. Mme Bob Walter alighanem befejezi merész kirándulását, ha az utolsó pillanatban el nem tereli a rárohanó veszedelmet néhány pásztor. Kevéssel ezután megvadult őszvérekkel akadt dolga az automobilnak. Mme Bob Walter hiába erőlködött, hogy kitérjen nekik, mégis beleütközött egy szekérbe, aminek az lett a következménye, hogy automobilostul befordult az utszéli árokba. Magának csodálatosképpen semmi baja nem történt, de a kocsiját órákig kellett reparálni.

*

+ **Az amerikai biró.** Amerikából gyakran érkeznek hirek egyes törvényszéki esetekről, amelyekben a biró vagy salamoni bölcseségről, vagy pedig felülmulhatatlan igazságérzéséről ad bizonyságot. Előbb-utóbb Amerikának specialitásai között ott lesz a „mintabiró" is. Ime a legujabb eset: George C. Tudor, a klárinétos, New Yorkban elment a bírósághoz és bepanaszolta Ida Walters asszonyt, aki különös inzultust követett el ellene. Mikor javában gyakorolt vasárnap a klárinétján, egyszer csak rázudit az ajtaja fölött lévő ablakon át néhány kanta vizet. De ez még nem volt elég. Megnyitotta az ő szobája fölött lévő lakásában a vizvezetéket, aminek következtében csöpögni, majd zuhogni kezdett felülről a szobájába a viz, utóbb pedig valósággal rászakadt a plafond és vele az özönviz. A legnagyobb felháborodással mondotta el a vádat. De aztán következett Ida Walters asszony. Hogy ő már ezerszer kérte a szomszéd urat, hogy ne fujja annyit a klárinétját, vagy legalább vasárnap hagyja abba a nagy muzsikálást, amikor szegény urának, aki egész héten át erősen dolgozik, pihenésre volna alkalma. De hát nem hallgatott a jó szóra. Hiába döngette oda fönn a padlót, az se használt, végre is valami biztos szerhez kellett jutnia. Legjobban pedig az bosszantotta, hogy mindig ugyanazt az egy nótát nyaggatta. A biró kérdezi a panaszos Tudor urat, hogy hány órahosszat szokott gyakorolni naponkint s amikor megkapta a választ, hogy hat órát fujta minden nap a klárinétot, hamarosan meg is hozta az itéletet. Ilyenformán:

— Walters asszony elmehet, de a jövőben ne bántsa Tudor urat, most annyiba veszem a dolgot, mintha az árvizet egy elromlott vizvezeték okozta volna. Ön azonban, Tudor ur, gyakorlás közben tekintettel kell lennie a többi lakóra is. Ha én laknám egy házban valakivel, aki éjjel-nappal gyakorolna, akkor nem önteném ugyan nyakon, hanem megvizsgáltatnám az elméjét.

*

+ **Hirtelen megőszülés.** Ismeretes, hogy vannak esetek, amikor valami heves lelkirázkódás következtében hirtelen megőszül az embernek a haja. Virchow tanár nemrégiben felszólította a német orvosokat, hogy mihelyt ilyen esetről tudomásuk van, értesitsék őt róla. Egy frankfurti orvos most fölemlit egy ilyen esetet. Egy harminchat esztendős napszámosról van szó, akinek a hajában a koponya középvonalán, s a jobb füle mellett egy-egy folt ősz haja van. Az egyik körülbelül negyenkilenc, a másik kilenc négyzet centiméternyi. Az ősz hajcsomókhoz különös módon jutott ez a napszámos. A vonat csaknem egy hajszálon mult, hogy el nem gázolta a fejét. Olyan szerencséje volt, hogy csak a haján mentek át a kerekek. Természetesen ijedelmet élt át. Másnap reggel figyelmeztette már egy pajtása ősz hajára. Az orvos, aki az esetet elbeszéli, még azt is kijelenti, hogy semmi esetre sem volt a munkás haja azon a két helyen ősz azelőtt, a haját soha nem festette.

*

+ **Türkizbányák Perzsiában.** A „Prometheus" érdekes adatokat mond el a perzsa türkizbányákról és az azokat müvelő bányászokról. Főpiaca a türkiznek Meszed, Koraszán tartományban. Oda a Nikapurtól északkeletre ötven kilométernyi távolságban lévő hegyekből kerülnek, ahol trahitos kőzetekből szerzik. A falvak, ahol a türkizbányászok laknak, több mint ezerötszáz méternyire feküsznek a tenger szine fölött, maguk a bányák pedig még magasabban, a hegynek déli lejtőjén, körülbelül egy-két kilométernyi területen. Az Abdur-Rezaigri nevü legértékesebb bányának az összeomlása után, most a Reis nevü bánya szállitja a türkiz javarészét a piacra. Ez a bánya ezernyolcszázharminc méternyi magasságban fekszik. Bejáratát egy tizenegy méter széles mesterséges barlang alkotja, amelyből az ötödfél méter átmérőjü akna vezet le, amely huszonhét méter mély. Az akna szájánál két munkás támaszkodik háttal a barlang falának s mezitelen lábbal forgat egy ócska fakereket. Ezzel a müvelettel kerül elő az akna mélyéből a kőzettel megtöltött juhbőr-zsák. Egy munkás kiüriti a zsákot, ujra visszafüggeszti a tengelyre, mire a két munkás elveszi lábát a kerékről és a zsák sulyánál fogva egyszerre tizenhárom méternyit sülyed. Ott az akna közepe táján ismét három munkás dolgozik, s a zsákot hasonló módon egészen az akna fenekéig szállitja. Fönt a barlangban hat-hét munkás tördeli a kőzeteket. A türkiz azután nyers állapotban kerül el Meszedbe. A türkizeknek, amelyek ezekből a bányákból kikerülnek, jó formájuk van ugyan, de szinüket nem mindig tartják. Némely nagyon szép kő elhalványodik, fehér foltocskák mutatkoznak rajtuk, amelyek kezdetben egészen mikroszkopikusak, később azonban egyre nagyobbodnak, mig végre az egész türkizre kiterjednek. Éppen azért Meszedben a türkizt egyelőre csak próbára vásárolják meg.

*

+ **Az orvos postagalambjai.** Nebraska amerikai állam Mac-Cook városában dr. Morris orvos a postagalamboknak ujfajta alkalmazását kezdte meg.

REGÉNY.

Edith bosszuja.

(40) — REGÉNY. —

Irta: **SZÁNTÓ KÁLMÁN.**

Lemondok bünös szenvedélyemről s élni fogok neked tetsző életet, az Ur Jézus és az ő szentjei ugy legyenek nekem segitségemre most és az örök életben, amen!

— Amen, amen! hörögte a haldokló, s megragadta a fiunak feléje nyujtott kezét s a keresztre szoritotta a magáéval együtt. Amen, amen! s arcának eltorzult vonásai megenyhültek az égi megdicsőülés ihletén, mely azokat földeritette.

A pap pedig vette a szentelt olajat s a szent kereszt jeleiben megkente ajkát, homlokát, fülét . . .:

„*Per istam sanctam unctionem et suam piissimam miserisordiam indulgeat tibi Dominus, quidquid deliquisti per visum, per auditum, per tactum . . .*"

Az ébredő hajnal egész rózsaszinü ragyogásban bevilágitott az ablakon, a kápolna csengetyüje megszólalt, hivni az élőket, siratni a megholtat, páter Leó pedig az oltár elé térdelt, hogy rebegje az imádságokat, melyek a halottak üdvére valók.

TIZENEGYEDIK FEJEZET.

Temetés.

Fényes segédlettel maga a megyés püspök szentelte be a halott grófné koporsóját, aztán föltették a külön vonatra, hogy a családi sirboltba szállitsák. Radnóthon, az illésfalvi puszta végállomásán, az egész megye kinn várta a holttestet, utolsó tisztességtételre, koszorukkal a rangbeliek, fekete ruhában a tisztviselők, gyászfátyollal a jobbágyok. Maga Tarnay is megjelent a gyászkiséretben, és sajátkezüleg tett le a koporsóra egy óriási mirtuskoszorut; utóbbi időben csakugyan neheztelt egy kicsit, de a koporsónál megbékélt minden. A régi jó barátság révén, szolgálatra készen sürgölődött mindenfelé, utasitást adott a szolgáknak a koporsó leemelésénél, segitett a hölgyeknek a kocsiból kiszállani. Amint egyenkint kifejezte a családnak részvétét, Hilda kezét egy pillanatra melegebben szoritotta meg. A sáppadt szép leány ötödnap óta egész szárazra sirta szemeit, átlátszó arca, reszkető ajkai, kékkel aláfutott szeme alja mutatta a mély fájdalmat, melyet anyja elvesztén érzett. Ezüstös szőke haján fekete fátyollal, szeme fényének elborult kékjével, gyászosan-szomoru arcának megható kifejezésével, még bájosabbnak, gyöngédebbnek, finomabbnak tetszett, mint azelőtt, mintha költői szivü mester faragta volna ki a gyászpompa szimbolumának. Tarnay is megérezte e hangulatot, s mintha feledésnek induló, elhanyagolt emlékek ébredeztek volna benne.

— Milyen más reményekkel eresztettük magukat utnak a nyáron! mondta a leánynak.

Hildának egy maradék könnycsepp szökkent a szemébe.

— Ki gondolta volna, hogy ilyen gyászra érkezünk haza!

— A bucsu-csokorral adósa maradtam akkor, nem hittem volna, hogy gyász-koszoruval kell lerónom adósságomat.

Ezüstkapcsos, bőrbe kötött kis imádságos könyv volt Hilda kezében, ajkához emelte, talán csak hogy leszoritsa ujra feltörekvő könyeit.

A koporsóval elkészütek, Tarnay karját nyujtotta Hildának, hogy kocsijához vezesse. A leány reszketve nyujtotta át karját, szinte félő óvatossággal, hogy a férfit ne is érintse. Szüzi álmaiban hányszor álmodott hasonló pillanatról s most fájdalmasan vágott szivébe, hogy álmának oly perczben kellett valóra válnia, melyben a szív ujjongása istenkáromlás. Nem is ujjongott szegény szive, kinos vonaglásban inkább összefacsarodott tekintete mint a megriadt galambé, repdeset nénjére át, aki kis ibolyabokrétáját, fiatal élete egyetlen szerény örömét, akarva, vagy akaratlan, kegyetlenül széttiporta. Baljóslatnak vette akkor is — a porból mégis fölemelte, szent ereklyének el is tette — s baljóslatnak veszi most. Nemcsak a leányos szemérem, a félelem is visszatartotta, hogy a férfi büszke karját érintse. A halott anya lelkének szárnyacsapkodását érezte maga fölött, elmerevült szemének üveges tekintetét, amint éber féltékenységgel vigyáz, hogy tilalma át ne hágassék. Korinna György karján ment, s Hildán végigborzongott valami melegség, midőn hozzájuk érve, nénje tekintetét jóságosan, szinte anyáskodó gyöngédséggel látta magán megpihenni.

Csak György volt rideg, magába zárkózott fájdalmával, mely, ugy látszott, egészen megtörte. Meggörnyedve járt, beesett arccal, fekete ólomkarikákkal szemei alatt. Szája szögletén, le egész az állkapocs alá, mély redő vésődött, s egyszerre öreggé tette. Lanyha, bizonytalan léptekkel járt, s észrevehető volt, hogy nehezen tudja magát fenntartani. Talán el is hagyná magát, ha ennyi nép nem lenne körüle. Igy erőt és kitartást ad neki a kötelesség tudata, hogy gyászát diszszel és méltósággal kell hordoznia.

A fagyos, havas országuton nyiszorogva indul meg a gyászszekér, a családi sirbolt nyitott kapujánál megtörténik a végbucsu, s elmult minden. György kezet fog az ismerős urakkal, a rokonasszonyságokkal ölelkezik s a testvérek hazahajtatnak.

Otthon még egy hivatalos eljáráson kell átesniök: a végrendelet felbontásán; a jószágigazgató már várja őket. Tartalma nem ujság egyikőjüknek sem. Az egész vagyon a fiágot illeti kizárólag. A leányoknak száz-százezer forint után jár tüpénz, mig otthon vannak; ha férjhez mennek, a tőke is kifizetendő; aki hajadon marad, annak tőkéje is a fiágra száll vissza.

(Folytatása következik.)

Annyi a betege a városban és a környéken, hogy ámbátor biciklin nyargalja be utját, még se győzi mindannyiját ellátni egy nap alatt. Valamit ki kellett találni, mivel a pácienseiről még sem akart lemondani. Beszerzett magának negyven postagalambot, s négyet-négyet elhelyezget a messze lakó betegeinél. Ezek a galambok aztán arra valók, hogy a beteg hozzátartozói jelentéseket küldjenek velük az orvosnak. Ha a beteg állapota rosszabbra fordul, akkor az orvos a bulletin átvétele után rögtön a biciklijére kap és rohan.

*

+ **Mindig gyerek.** Egy ötéves fiu lezuhan a negyedik emeletről az utcára. A második emeletnél fölkiált az ablakon rémülten kihajló anyjának:

— Mama, nem én vagyok az oka, isten bizony Pali lökött meg...

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A Budapesti Hitelezői Védegylet tegnap tartotta ez évben rendes közgyülését elnöke Fürst Jakab vezetése mellett. Az elnök utalással az igazgatósági és irodai jelentésre, konstatálja, hogy az egyesület a lefolyt évben is üdvös működést fejtett ki és a tagokat minden tekintetben kielégitő eredményt ért el. Örömmel konstatálja, hogy az egyesület ma már az üzletvilágnak egyik nélkülözhetlen segédeszközét képezi. Ugyanazért sajnálatát fejezi ki a fölött, hogy az egylet működését a legutolsó időben oly körök támadták meg, amelyeknek ehhez való jogosultságát annál kevésbé lehet elismerni, mert a kereskedők és iparosok épp ugy, mint más társadalmi körök jogositva vannak berendezéseiknek legjobb belátásuk szerint való eszközlésére. E támadásokat annál is inkább sajnálatos tévedésnek tekinti, mert egyebekben éppen az itt szóban lévő köröknek — amelyek magasztos hivatását mindenki készségesen elismeri — az egyesületi működést való támogatására az egylet mindig és eredménynyel számithatott és számit is, amennyiben, mint a tagok előtt köztudomásu, az egyesületi csoportok ügyeit ugy a fővárosban, mint a vidéken kiváló és elsőrangu ügyvédek képviselték és képviselik, miután az egyesület fennállása óta minden fontosabb csoportügyben *külön* képviselő ügyvédek bizatnak meg. Egyebekben konstatálván a közgyülés határozatképességét, a jegyzőkönyv vezetésére dr. *Schreyer* Jakab ügyészt, annak hitelesitésére pedig *Harkai* Edét és *Zemplényi* Ármint kéri fel.

A napirend I. pontja értelmében felolvastattak az igazgatóságnak, valamint az egyesületi irodának már közölt jelentései azoknak a lefolyt évben kifejtett tevékenységéről, amelyeket a közgyülés egyhangulag tudomásul vett. A napirend II. pontja értelmében Engl Hugó pénztárnok ur bemutatta az egyesületnek a lefolyt évre vonatkozó számadását, amely jóváhagyatott. A folyó évi költségvetést 13.500 forint bevétellel és 13.320 forint kiadással állapitották meg. Az elnökség és igazgatóság ujjáválasztása a következő eredménynyel történt:

Elnök: *Fürst* Jakab (Fürst Jakab és fiai cég.) Alelnökök: *Weiss* Adolf (Spitzer Gerson és társa cég), *Tschögl* Henrik (Hoffmann József cég.) Igazgatósági tagok: *Auer* Gyula, *Adler* Ignác, *Brust* David, *Breitner* Zsigmond L., *Demjén* Ignác, *Engel* Hugó, *Feldheim* Jakab, *Frankl* Mór, *Frölich* Miksa, *Fürst* Bertalan (uj), *Glasner* Móric, *Grünwald* Adolf, budai *Goldberger* Gyula, *Guttmann* Ádám, *Hartmann* Mór, *Hecht* Adolf, *Hirsch* Manó, *Hütl* Tivadar, *Kanitz* Ignác, *Landauer* Ede, *Latzkó* Sándor, *Mautner* Adolf, *Pinkász* Zsigmond, *Porgesz* Bernát, *Rosenberg* Mór, *Silberberg* József (uj), *Singer* Bernát, *Spitzer* Ignác, *Weisz* Nándor, *Wolf* Mór.

A **közgyülés** ezután *Guttmann* Miksa inditványára az elnökségnek és különösen *Fürst* Jakab elnöknek, valamint az ügyészségnek odaadó munkálkodásáért köszönetet szavazott.

Sörkereskedők panasza. A vidéki sörkereskedők május 21-ikén *Nagyszombaton* értekezletet tartanak, amelyen az uj sörfogyasztási adóról szóló 1898. évi XVII. törvénycikkben foglalt hátrányokat tárgyalják. A sörkereskedők az uj törvény szerint többek között csak akkor részesülhetnek adóhitelben, ha évi 5000 hektoliter forgalomra kötelezik magukat. Ötven hektoliternél kevesebbet nem rendelhetnek egyszerre, ami megnehezíti az üzletet, mert egy vaggonban csak 85 hektoliter szállitható. A sörkereskedést azonban leginkább az az intézkedés akasztja meg, hogy öt hektolitternél kisebb mennyiség nem szállitható, holott a korcsmárosok és vendéglősök 80%-a 500 liternél kisebb mennyiséghen rendeli a sört. Sérelmes a törvénynek az az intézkedése, hogy a sörkereskedők a regale bérösszegének előzetes beszolgáltatása után nem kapnak jutalékot, holott a törvény a bor- és husfogyasztási adók bérlőit ebben a kedvezményben részesiti. A sörkereskedő a sörlefejtésnél a megadózott sör 5%-át veszíti, tehát az uj adó mellett a sörkereskedő 5—6% kárral dolgozik, vagyis ilyen százalék fogyasztási adót fizet olyan sör után, amelyet nem adott el, el sem fogyasztottak, hanem a kezelésnél elveszett. Ezekben találnak sérelmeket a sörkereskedők és azoknak orvoslása lesz a nagyszombati értekezlet célja.

Háziipari bazár. Az Országos Iparegyesület háziipari szakosztálya által az iparosarnokban rendezendő háziipari bazár ügyében a szakosztály választmánya tegnap értekezletet tartott. Dr. *Kovács* Gyula előadta a bazár ügyében történt intézkedéseket. Bejelentette, hogy a pénzügyminiszter a *szerencsekerékhez* megadta az engedélyt, s a dijakat elengedte; egyuttal bemutatta a költségvetést. Az alelnök előterjesztéseit egyhangu helyesléssel fogadták. Azután megtörtént a kijelölés az egyes sátrak vezetésére, a következő eredménynyel:

I. Torontálmegyei sátor: báró *Dániel* Ernőné és *Bessenyey* Ferencné urnők. II. Székely szőttes sátor: *Neumann* Árminné urnő. III. Felvidéki himzések sátra: *Gaál* Jenőné urnő. IV. Szatmármegyei szőttes cikkek sátra: *Földes* Béláné urnő. V. Békésmegyei szőttes cikkek sátra: *Elek* Pálné urnő. VI. Szatmármegyei és maros-tordamegyei sásfonatu cikkek, székely taplómunkák, brassómegyei faáruk és magyar népipari különlegességek sátra: gróf *Hugonnai* Béláné urnő. VII. Komárom és hontmegyei himzések, csángó szőttesek sátra: *Hegedüs* Sándorné urnő. VIII. Horvát, román és szerb himzések és szőttesek sátra: *Matavovszky* Arturné urnő. IX. Sárosmegyei és székely játékáruk sátra: *Molnár* Ákosné urnő. X. Felvidéki finomabb kivitelü himzések sátra: *Pártos* Gyuláné urnő. XI. Kolozsmegyei, különösen kalotaszegi varottasok sátra: *Szuhányi* Ferencné urnő. XII. Népies agyagáruk sátra: *Ráth* Károlyné urnő. XIII. Szerencsekerék: *Gelléri* Mórné és *Kovács* Gyuláné urnők.

Ezután kijelölték az elárusitásnál való segédkezésre felkérendő urhölgyeket.

A Foncière Pesti biztositó intézet életbiztositási osztályánál ez év első negyedében 678 ajánlat 2,646.200 korona biztositási tőkére és 1000 korona járadékra nyujtatott be. 604 kötvény 2,328.360 korona tőkéről és 1000 korona járadékról állittatott ki. A dijbevétel 691.189 koronára rug. Haláleset 47, 160.260 koronáról jelentetett. Egyszersmind utalunk ama *különös* kedvezményekre, melyeket ezen hazai intézet (Alapitva 1864-ben 4 millió korona részvénytőkével, nyereség- és dijtartalékai és évi bevételei körülbelül 21 millió korona.) az életbiztositásnál nyujt: 1. *Hadbiztositást dijpótlék nélkül* 10.000 forint határáig a biztositott tőke feléről a közös hadsereg és honvédség; 15.000 forint erejéig a népfölkelők védkötelezetteire nézve. (Hivatásszerü katonáknak mérsékelt dijpótlék mellett.) 2. A föltételek értelmében a biztositás érvényének *megtámadhatatlansága* még az esetben is, ha a biztositott párbaj vagy öngyilkosság folytán halt volna el, vagy ha utólag kitünnék, hogy a biztositott a biztositás alapjául szolgáló ajánlatban lényeges körülményre nézve tévedett. 3. *Oly nyereségben való részesüléssel* egybekötött biztositást müvel, melynél a kötvényben *bizonyos* minimális eredményekért *szavatol és azonfelül* a biztositott a felszaporodott nyereségek 50 százalékában részesül. 4. A biztositásnak 3 évi fennállás után a biztositásra jutányos föltételek mellett: a) kölcsönt ad, vagy azt b) visszavásárolja, vagy c) minden további dijfizetés nélkül kiházasitási biztositásoknál *tőkésitést* eszközöl, a nélkül, hogy a félnek utóbbiért folyamodnia kellene.

Uj szövetkezet. Marosvásárhelyt gyapjufonó- és szövőgyár szövetkezet alakul, mely a Székelyföld ipari föllendülését akarja előmozditani és a székely népnek óhajt keresetforrást adni. Egy üzletrész ötven korona. A szövetkezet alakulása iránt nagy az érdeklődés.

Első Leánykiházasitási Egylet m. sz. Folyó évi április hóban 1054 jutalékrész irattatott be és nászjutalékok fejében 17.524 forint 43 kr fizettetett ki. 1899. évi január 1-től április 30-áig beirt összes jutalékrészek száma 3903. és a kifizetett nászjutalékok összege 88.110 forint 45 kr.

Fizetésképtelenségek. A *bécsi Creditoren-Verein* a következő fizetésképtelenségeket jelenti: *Braun* Pálné cég *Miskolc*, Edels Herman kereskedő Kolomea, *Rózsa* Adolf kereskedő *Galantha*, Lasch Anna Budweis, *König* Dezső kereskedő *Budapest*, Sajnics Iván vegyeskereskedő Petrinja, Kohlert M. kereskedő Bécs, Allgemeiner Arbeiter Spaar- und Consum-Verein für Wien und Umgebung, Bécs, Petrus Ferenc kereskedő Skutsch, *Glück* Ignác kereskedő *Tisza-Ujlak*, *Schul* Móric *Brassó*.

Liszt. (A *Budapesti Napló* tudósitójától.) A lisztüzlet a lefolyt héten is változatlan lanyha irányzatu volt. Eltekintve attól, hogy a külföldi üzlet teljesen pang, a belföldi üzlet is csak a napi szükségletek lebonyolitására szoritkozik. A régibb kötések lebonyolitása csak a legnagyobb nehézségekkel sikerül. A nagyon alacsony lisztárak ellenére is a lisztkereskedők nem mernek nagyobb üzleteket kötni. — Mai árak 100 kilogrammonkint, zsákostul, Budapestre szállitva:

Buzaliszt:

0	1	2	3	4	5	6	7	7½
15·10	14·50	13·90	13·30	12·80	12·20	11·50	9·80	7·50

Takarmányliszt:	Korpa:	
8	F.	G.
5·30	4·40	4.40

Szeszüzlet. (A *Budapesti Napló* tudósitójától.) A nyersszesz árának Bécsben való emelkedése az itteni piacon is érezhető volt, amennyiben a vevők eddigi tartózkodásukból kilépve, serényen hozzáláttak szeszszükségletük beszerzéséhez. Amint az rendesen tapasztalható, ha valamelyik cikknek az ára emelkedőben van, hogy nyakra-főre jönnek a fedezések, most is észre lehet venni, hogy a vevők lehetőleg augusztus végéig igyekeznek szükségletüket a mai árakon beszerezni, ami azonban nem igen sikerül, mert az ugynevezett rossz hónapok elmultak már és a most következő nyári idény nemcsak jobb keresletre, hanem a legközelebb életbeléptetendő uj szeszadótörvény által befolyásolva, magasabb árakra nyujt kilátást. Későbbi hónapokra a szesz aránylag jóval drágább, mint április vagy május havi szállitásra. A lefolyt héten több nagy tétel finomitott szesz kelt el változatlan napi árakon. — Jegyeztek: nyersszeszt finomitók részére: 16.50—16.75 frton, bécsi jegyzése: 17.20—17.30 frton, finomitott szeszt nagyban 54.75—55.— frton, kisebb mennyiségben 55.50—56.— frton, denaturált szeszt 18.——18.50 frton.

Repceolaj és repcepogácsa. *Repceolaj.* A folytatólagosan beérkező hirek a repcevetésről nagyon kedvezőtlenek és ennek következtében a hét folyamán még szilárdabbak az olajárak. Készáru jegyzése nagyban való vételnél 33 forint, kicsinyben való vételnél pedig 33.50 forint. Uj olaj nagyon szilárd. Egyes tételekért szivesen fizettek egészen 32 forintig.

Repcepogácsában az üzlet megélénkült. Külföldi vételek csak elvétve fordulnak ugyan elő, de azért gyárosok magasabb árt követelnek. A mai jegyzése 5.40 forint teljes kocsirakomány vételénél, kisebb mennyiség vételénél ¼ forinttal drágább.

Vásárosarnok. (*Vámos* és *Bruszt* jelentése a *Budapesti Napló* számára.) A melegre fordult idő üzletünk képét is megváltoztatta, előtérbe a tavaszi idényczikkek léptek, mig husfélék vágolt állapotban a vidékről mind gyérülő mennyiségben érkeznek.

Az elmult napok forgalma szilárd irányzat mellett következőképp alakult:

Marhahus legnagyobbrészt helybeli vágásu került eladásra, a kisebbarányu vidéki küldemények minőség szerint 36—46 krajcárjával nyertek elhelyezést. *Borjunak* jó volt a keletje, hosszannmérve kilóját 36—42 krajcárjával fizették. *Bárány* kevés érkezett, ára nem változott. *Sertéshus* minőség szerint 40—46 krajcár.

Ozbak a mérsékelt fogyasztást tul nem haladó mennyiségben érkezett, kilóját egészben 60—65 krajcárjával értékesitettük.

Élő baromfi kielégitő mennyiségben állott rendelkezésünkre, az üzlet nagyobb vételkedv hiányában csendes lefolyásu volt.

Szerb tyukot 1—1.30 frtig, csirkét nagyság szerint —.60—1.10 frtig, sovány kacsát —.80—1.60 frtig, pulykát 3—4 frtig adtuk párját.

Magyar tyukot 1.20—1.50 frtig, apró csirkét —.60——.80 frtig, nagyobb csirkét —.80—1.30 frtig, pulykát 4—5 frtig, sovány kacsát 1.——1.80 frtig, kappant 2.——2.50 frtig, fiatal libát 4—6 frtig párját.

Vágott liba kilója 52—55 kr. minőség szerint.

Tojás naponta nagy tételekben érkezett cimünkre, a készletek siman voltak elhelyezhetők és a hét végével is változatlanok, 25—25 frtos árak maradtak érvényben, export-celokra csomagolt tojást kocsirakományban 26 frtért helyeztünk el ládástól. Apró tojás 22—23 frt.

Vaj képezi jelenleg a legkeresettebb cikket, annak rendszeres nagyobb arányu beküldését tehát felette ajánlhatjuk. Friss főző vaj 80—90 kr., tea vaj 1.10—1.20 frtért kilója kész vevőkre talál. — *Tehénturónak* jobb a fogyasztása, kilóját minőség szerint 12.——16.— kr.-ért adtak el. Erdélyi juhsajt kilója 46—48 kr, liptói turó bödönökben 40—46 kr.

Spárga hovatovább mind nagyobb mennyiségben érkezik a piacra, minek természetes következménye az árak fokozatos csökkenése. A leves-spárga kilóját 40—60 krért vastagabbat 60 krtól 1 frtig adtuk el kilóját.

LODEN	Iskola-öltöny	3.50
LODEN	Fiu-mencsikoff	7.—
LODEN	Férfi-köpeny	12.—
LODEN	Kocsis-köpeny	10.—
LODEN	Havelok	8.—
LODEN	Rövid kabát	8.—
LODEN	Vadász-öltöny	16.—
LODEN	Turista-öltöny	14.—
LODEN	Sacco vattával bélelve	6.—
LODEN	Szőrme-sacco	10.—
LODEN	Vadász-sacco	9.—
LODEN	Vadász-bunda	18.—
LODEN	Kocsis-bunda	20 —
LODEN	Utazó-bunda	35.—
LODEN	Szőrme-mencsikoff	40.—
LODEN	Gazdászati bunda	16.—

RENDELJENEK CSAK

a „TIROLI"-nál

JUSTITZ LEOPOLD

speciálista loden-öltönyökben

Bécs, IX., Währingerstrasse 48,

Mintákat és képes árjegyzékeket ingyen és bérmentve.

A *burgonya*-üzlet csendes, az árak változatlanok. Apró fehérburgonyát kocsirakományban 1.40 frtért, nagy gumós rózsa burgonyát 1.70—1.75 frtért, sárgát 1.80 frtért fizetik métermázsáját.

Juhvásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytársaság tudósitása.) Felhajtás 840 darab juh. Jegyzett árak: Elsőrendü ürü 22—22½ krajcár, páronként 19—21 forint, középminőségü ürü 20½—21½ krajcár, páronként 16—18 forint, anyajuhok legjobb minőség 22 krajcár, páronként 16.50 forint, rackajuhok I. sz. minőségü —— krajcár, páronként —— frt, kiverési juhok ——— krajcár, páronként ——— forint. Általánosságban gyenge a kereslet, miért is lanyha irányzat mellett csak a multheti árak voltak fenntarthatók.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertéskonzumvásár árjegyzése 1899. április 30-án. Készlet 405 darab. Érkezett 68 darab. Összesen: 473 darab. Eladatott 172 darab. Maradt 301 darab. — *Napi árak:* 120—180 kgr. sulyban 47—49— krajcárig, 220—280 kgr. sulyban 48—49— krajcárig, 320—380 klgr. sulyban 48—49— krig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilos ——— krajcárig. Malacok 40—42 krajcárig kilónkint. A vásár hangulata lanyha volt.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, május 1.

A buzaüzlet ma kedvező hangulatban nyilt meg. A kinálat mérsékelt volt és néhány bácskai hajórakomány kivétel a forgalom magyar buzában csak waggonárukra szoritkozott. Összesen 32.000 métermázsa került forgalomba, nagyobbrészt idegen áru. Szilárd irányzat mellett az árak 10 krajcárral emelkedtek.

Egyéb gabonanemüekben gyenge volt a forgalom változatlan árakkal.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 79·5 k. 9 frt 30 kr, 100 mm. 79 k. 9 frt 30 kr, 100 mm. 79 k. 9 frt 35 kr, 400 mm. 77 k. 9 frt 35 kr, 400 mm. 77 k. 9 frt 35 kr, 100 mm. 77 k. 9 frt 10 kr, 500 mm. 76 k. 9 frt 20 kr.

Pestvidéki: 100 mm. 81 k. 9 frt 40 kr, 200 mm. 77·5 k. 9 frt 20 kr.

Bácskai: 1240 mm. 74·2 k. 8 frt 55 kr, 1760 mm. 72·7 k. 8 frt 80 kr, 900 mm. 74·4 k. 9 frt, 1100 mm. 74 k. 9 frt.

Romániai: 7300 mm. 78·7 k. 7 frt 25 kr. 1500 mm. 76 k. 6 frt 80 kr, 2950 mm. 76·5 k. 7 frt 10 kr, 1800 mm. 76·5 k. 7 frt 10 kr.

Mind 3 hónapra.

Zab: 100 mm. 6 frt 05 kr, 100 mm. 5 frt 95 krajcáron.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza (6)						
bánsági	75 k.	8.67— 8.75	76 k.	8.75— 8.85	77 k.	8.85— 8.95
	78 k.	8.95— 9.05	79 k.	9.10— 9.15	80 k.	9.25— 9.35
tiszavidéki	75 k.	8.80— 8.85	76 k.	8.85— 8.95	77 k.	9.10— 9.15
	78 k.	9.15— 9.25	79 k.	9.30— 9.40	80 k.	9.40— 9.55
pestvidéki	75 k.	8.70— 8.75	76 k.	8.83— 8.90	77 k.	8.95— 9.—
	78 k.	9.10— 9.15	79 k.	9.20— 9.30	80 k.	9.35— 9.45
fejérmegyei	75 k.	8.75— 8.80	76 k.	8.85— 8.95	77 k.	9.00— 9.10
	78 k.	9.—— 9.20	79 k.	9.20— 9.30	80 k.	9.35— 9.45
bácskai	75 k.	8.75— 8.90	76 k.	8.90— 10.0	77 k.	9.— — 8.15
	78 k.	0.—— 0.—	79 k.	—.——.—	80 k.	—.——.—
román	75 k.	0.—— 0.—	76 k.	0.—— 0.—	77 k.	0.—— 0.—
	78 k.	0.—— 0.—	79 k.	—.——.—	80 k.	—.——.—
szerb	76 k.	—.——.—	77 k.	—.——.—	78 k.	0.—— 0.—
	79 k.	—.——.—	81 k.	—.——.—	80 k.	—.——.—
bolgár	76 k.	—.——.—	77 k.	—.——.—		
	79 k.	—.——.—	81 k.	—.——.—		

Rozs — (6)	I. r.	70—72 k.	7.25— 7.40	II. r.	—— k.	7.—— 7.15
Árpa — (6)	tak.	60—62 k.	5.90— 6.40	égetni való	62—64 k.	6.40— 6.60
„ — (6)	sörföz.	64—66 k.	6.90— 7.30			
Zab ...... (6)		39—41 k.	5.90— 6.25	(6)		
Tengeri (uj)	bánsági	— k.	4.55— 4.65	(6)		—.—— 0.—
Repce...	káposzta		11.35—12.65	máan.	— k.	—.——.—
Köles... (6)			—.——.—	(uj) bánsági		4.25— 4.75

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza áprilisra . . .	0.——0.—
Buza májusra . .	8.79—8.82—8.78—8.92—8.86—8.87
Buza októberre . . .	8.30—8.32—8.28—8.34—8.32
Rozs októberre . . .	6.71—6.80—6.78
Rozs májusra . . .	0.——0.—
Zab áprilisra . . .	0.——0.—
Zab májusra	0.——0.—
Zab októberre . . .	5.56—5.57
Tengeri májusra . .	4.37—4.47—4.45
Tengeri juliusra . .	4.52—4.61—4.58
Repce augusztusra. .	12.40—0.—

Déli egy órakor a következő záróárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza áprilisra	8.87	pénz	8.89	áru
Buza májusra	8.32	„	8.33	„
Buza októberre	7.15	„	7.25	„
Rozs áprilisra	6.78	„	6.80	„
Rozs októberre	7.—	„	7.10	„
Tengeri májusra	4.45	„	4.46	„
Tengeri juliusra	4.52	„	4.54	„
Zab áprilisra	4.58	„	4.60	„
Zab októberre	5.70	„	5.72	„
Repce augusztusra	12.25	„	12.15	„

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza áprilisra	—.——.—
Buza májusra	8.89— 8.90
Buza októberre	8.35— 8.36
Rozs áprilisra	—.——.—
Rozs októberre	6.79— 6.80
Zab áprilisra	—.——.—
Zab májusra	5.70— 5.72
Zab októberre	5.58— 5.60
Tengeri májusra	—.——.—
Tengeri juliusra	4.58— 4.59
Repce augusztusra	12.35—12.40

A budapesti értéktőzsde.

Az előtőzsdén minden ösztönzés hiánya miatt a forgalom csekély volt, a vezető értékek lényegtelenül változtak. Az irányzat tartott maradt.

A déli tőzsdén berlini jegyzésekre korlátolt forgalom mellett a hangulat nyugodt maradt. A valuta- és ércárak változatlanok.

Az *előtőzsde* nyugodt.

Jegyeztek: Magyar hitelrészvény 382.75—383.50. Osztrák hitelrészvény 356.60—357.—. Osztrák-magyar államvasuti részvény 361.30—361.60. Rimamurányi vasmü részvény 315.50—315.75. Jelzálog hitelbank 241.25—241.50. Közuti vasut 374.——374.75. Magyar cukoripar A) 141.——141.50. Magyar cukoripar B) 177.— forinton.

A *déli tőzsde* tartott.

Jegyeztek: Osztrák hitelrészvény 356.70—357.—. Osztrák-magyar államvasuti részvény 361.10—361.80. Jelzálogbank részvénytársaság 241.——241.75. Rimamurányi vasmü részvénytársaság 314.——315.50. Közuti vasutrészvény 374.——374.50 forinton.

Az *utótőzsde* az irányzat korlátolt forgalom mellett tartott maradt.

Jegyeztek: Osztrák hitelrészvény 356.70—357.50. Magyar hitelrészvény 383.25—383.50. Osztrák-magyar államvasut 361.75—362.10. Rimamurányi vasmü 314.75 forinton.

Délutáni zárlat:

Osztrák hitelrészvény 357.40 forinton.

Leszámitoló árfolyamok:

Magyar általános hitelbank	381.—
Osztrák hitelintézet	356.—
Magyar aranyjáradék	119.50
Magyar koronajáradék	97.50
Magyar ipar- és kereskedelmi bank	101.—
Magyar jelzálog hitelbank	241.—
Magyar leszámitoló bank	256.—
Rimamurányi vasmü	314.—
Budapesti közuti vasp. részj.	374.—
Déli vasut	57.—
Osztr.-magy. államvasut	361.—
Budapesti bankegyesület	94.—
Magyar aszfalt részvénytársaság . .	206.—
Salgótarjáni kőszénbánya r. társaság	346.—
Bpesti városi villamos vasut . . .	221.—

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadósság.

a) *Magyar Államadósság.*

Aranyjáradék 4%	119.50	120.—	Magyar nyeremény-kölcsön (50 frt)	163.25	164.25
Koronajárad. 4%	119.50	120.—			
Keleti vasuti kötvények 5%	97.15	97.65	Magyar regálekötvény 4½%	100.35	101.35
Államvasuti arany-kölcsön 4½%	96.50	97.50	Horv.-szlav. regalekötvény 4½%	101.—	101.75
Államvasuti ezüst-kölcsön 4½%	101.—	102.—	Magyar földtehermentes 4%	96.90	97.40
Vaskapukölcsön 3%	87.—	88.—	Horv.-szlav. földtehermentes 4%	96.50	97.50
Magyar nyeremény-kölcsön (100 frt)	164.25	165.25	Tiszai sorsjegy 4%	138.[illegible]0	139.50

b) *Osztrák Államadósság.*

Egyes. papirjáradék 4²/₁₀%	100.60	101.10	Koronajáradék 4%	100.20	100.70
			1854-es sorsjegy 4%	171.50	173.50
Egyes. ezüstjáradék 4²/₁₀%	100.60	101.10	1868-as sorsjegy (100 frt) 5%	1[illegible]7.21	158.25
Aranyjáradék 4%	100.20	100.70	1864-es sorsjegy	195.50	196.50

c) *Idegen Államadósság.*

Bolgár vasuti kölcsön 6%	110.50	111.50	Szerb 100 frankos sorsjegy 2%	34.25	35.25

Más kölcsönök.

Bosnyák kölcsön 4%	95.—	96.—	Budapest fővárosi kölcsön 4%	96.50	97.50
Budapest fővárosi kölcsön 4½%	99.75	100.75	Temes-bégavölgyi kölcsön 5%	96.50	97.—

Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Belvárosi takarékp. zálogl. 4½%	100.—	101.—	Jelzálogbank nyer. kötv. 4%	121.—	122.—
Egyes. főv. takarékp. zálogl. 4½%	100.—	101.—	Jelzálogbank nyer. jegy	122.—	123.—
Egyes. főv. takarékp. zálogl. 4%	96.50	97.50	Jelzálogbank nyer. kötv. 3%	103.50	104.50
Kisbirtokosok zálogl. 5%	101.50	102.50	Orsz. közp. takarékp. zálogl. 4½%	100.—	101.—
Kisbirtokosok zálogl. 4½%	100.—	102.—	Orsz. közp. takarékp. zálogl. 4%	97.—	98.—
Földhitelintézet zálogl. 4½%	100.—	101.50	Közp. jelzálogbank zálogl. 4½%	100.25	101.25
Földhitelintézet (50 éves) 4%	95.50	96.50	Közp. jelzálogbank zálogl. 4%	98.25	99.25
Földhitelintézet (63 éves) 3½%	87.—	88.—	Közp. jelzálogbank kötvény 4½%	99.—	100.—
Helyi érdekü vasuti kötvény 4½%	98.75	99.75	Közp. jelzálogbank kötvény 4%	96.—	97.—
Helyi érdekü vasuti kötvény 4%	93.—	94.—	Osztrák-magy. bank zálogl. 4%	100.20	101.20
Helyi érdekü vasuti (vf. 105%) 4%	97.75	98.75	Hazai takp. közs. kötv. 4%	95.—	95.50
Jelzálogbank záloglevél 5%	95.50	96.50	Hazai takp. záloglevél 4%	97.25	98.25
Jelzálogbank záloglevél 4½%	100.—	100.50	Keresk. bank zálogl. 4½%	100.—	101.—
Jelzálogbank záloglevél 4%	97.25	97.75	Keresk. bank zálogl. 4%	97.[illegible]0	98.50
Jelzálogb. közs. köt. (vf. 110%) 4%	100.—	100.50	Keresk. bank (vf. 100 frt) közs. kötvény 4½%	103.75	104.75
Jelzálogbank közs. kötvény 4%	98.25	99.25	Keresk. bank (vf. 210 frt) közs. kötvény 4%	99.—	100.—
Jelzálogbank közs. kötvény 4½%	100.—	101.—			

Elsőbbségi kötvények.

Adria elsőbbségi kötvény 4½%	100.50	101.50	Folyamhajózási és tengerhajózási 4½%	100.—	101.—
Közuti vasut 4%	99.25	100.—			
Budapest-pécsi vasut 4%	97.—	98.—	Magyar-galiciai I. kibocs. 5%	108.—	109.—
Kassa-oderbergi 1889. ezüst 4%	98.—	99.—	Beruházási kölcsön ar. 4½%	118.50	119.50
Kassa-oderbergi 1891. ezüst 4%	98.—	99.—			

Bankok részvényei.

Bankegyesület	93.—	94.—	Kereskedelmi részvénytársaság	200.—	210.—
Első m. iparbank	174.—	176.—			
Fiumei hitelbank	95.—	96.—	Magyar ápk. közp. jelzálogbank	500.—	505.—
Fővárosi bank r. t.	70.—	75.—			
Hazai bank	112.—	113.—	Osztrák-magyar bank	920.—	925.—
Horvát-szlavon jelzálogbank	110.—	111.—	Kereskedelmi bank	1395.—	1400.—

Gőzmalmok.

Concordia	250.—	260.—	Hengermalom	580.—	585.—
Első budapesti	660.—	665.—	Molnárok és sütők	2[illegible]1.—	232.—
Erzsébet	250.—	254.—	Viktória	137.—	139.—
Lujza	160.—	162.—			

Könyvnyomdák részvényei.

Athenaeum	35[illegible].—	365.—	Pallas	190.—	195.—
Franklin	270.—	290.—	Pesti könyvnyomda	1420.—	1450.—
Kosmos	90.—	95.—			

Takarékpénztárak részvényei.

Belvárosi	104.—	105.—	Egyes. fővárosi	1168.—	1170.—
III. kerületi	120.—	122.—	Magyar általános	297.—	299.—
Erzsébetvárosi	81.—	82.—	Országos központi	775.—	780.—
Budapesti takp. és zálogk. r. társ.	226.—	227.—	Pesti hazai	7970.—	8000.—

Biztositó társaságok részvényei.

Bécsi biztositó trs.	195.—	205.—	Fonciere	101.—	103.—
Bécsi élet- és járadék-biztositási intézet	255.—	265.—	Lloyd viszontbizt.	87.—	89.—
			M. jég- és viszontb.	106.—	108.—
			Nemzeti baleset	122.—	125.—
Első magy. ált.	3210.—	3260.—	Pannonia viszontb.	780.—	790.—

Vasmüvek és gépgyárak részvényei.

Gazdasági gépgy.	145.—	15[illegible].—	Nicholson	107.—	110.—
Danubius	92.—	93.—	Schlick	208.—	212.—
Ganz	2125.—	2135.—	Weitzner waggon	240.—	245.—

Bányák és téglagyárak részvényei.

Brassói bánya	—.—	—.—	Kőbányai gőztégl.	735.—	740.—
Budapesti tégla és mészég.	103.—	105.—	Kőszénb. és tégla (Drasche)	313.—	318.—
			Asztalgyár	210.—	212.—
Egyesült tégla és cement	80.—	82.—	Általános kőszénb.	102.—	103.—
Északmagy. kőszén.	133.—	135.—	Keramiai gyár	155.—	157.—
Felsőmagy. bánya	101.—	104.—	Salgótarjáni	342.50	348.50
István téglagyár	65.—	67.—	Ujlaki téglagyár	215.—	218.—
Kassa-somodi	27.—	29.—			

Különféle vállalatok részvényei.

Ált. wagg.-kölcs.	570.—	575.—	Király serfőződe	46.—	48.—
Bpesti villamos.	115.—	116.—	Polgári serfőződe	87.—	88.—
Első magyar serfőzde	1200.—	1250.—	Magyar cukoripar r. t. B. sor. elöj.	177.60	178.—
			Magyar villamos.	145.75	146.25
Első magyar sertéshizl. részv.	270.—	280.—	Nemzetközi vill.	323.—	326.—
Első magy. száll.	225.—	230.—	Nemzetközi waggonkölcsönző	322.—	326.—
Első magy. spódium	140.—	142.—			
Gschwindt szeszgy.	465.—	475.—	Telefon-Hirmondó	—.—	—.—

Közlekedési vállalatok részvényei.

Adria tengerhaj.	229.—	232.—	Ujpest-rákospalotai villamos	80.—	82.—
Bpesti közuti vas.	—.—	—.—			
„ ideigl. részv.	—.—	—.—	Kassa-oderbergi	186.—	188.—
„ élv. jegy	245.—	250.—	Magyar-galiciai	21[illegible].—	215.—
„ villam. vas.	219.50	220.—	„ nyugoti	212.50	214.50
„ élv. jegy	93.—	96.—			

Sorsjegyek.

Bazilika	6.50	7.—	Magyar vöröskeresz.	9.25	9.75
„ osztr. felülb.	7.—	7.40	Ugyanaz osztr. flb.	11.30	11.80
„ nyer. jegy.	1.70	1.90	„ nyer. jegy.	2.80	3.20
Bécsvárosi	176.50	178.50	Olasz vör. ker.	11.—	11.50
Budavárosi	63.50	65.50	Ugyanaz osztr. felb.	12.75	13.25
„ osztr. felülb.	65.50	67.50	Osztrák vör. ker.	20.40	20.90
Sziv	3.50	3.80	Osztrák hitelint.	199.—	201.—
„ osztr. felülb.	4.—	4.40	Pálffy	64.50	65.50

Pénznemek.

Vert arany	5.69	5.74	Német bankjegy	58.92	59.12
20 frkos arany	9.56	9.59	Olasz lira	44.40	44.70
20 márkás	11.78	11.82			

Külföldi váltók (látra).

Amsterdam	99.30	99.60	Olasz piac	44.35	44.65
London	120.45	120.85	Páris	47.80	47.98
Német piac	58.95	59.10			

Határidőre kötött értékpapirok.

Aranyjáradék	119.50	119.75	Leszámit. bank	256.—	256.60
Koronajáradék	97.20	97.40	Rimamurányi	314.—	315.—
Magy. hitelbank	383.—	383.50	Osztr. hitelrészvény	374.50	374.75
M. ip. és ker. bank	101.—	102.—	Déli vasut	57.25	57.75
Magy. jelzálogbank	241.50	242.—	Osztr.-m. államv.	361.75	362.—

A budapesti terménytőzsde.

Jegyzések: Heremag: lucerna 40.——46.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 30.——33.— forint. Vörös erdélyi —.——.— Vörös bánsági —.——.— forint. Középszemü 36.—40.—. Nagyszemü 42.—46.—. Disznózsir: budapesti 52.50—53.— forint, vidéki —.——.— frt. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.——.— városi 4 darabos 43.——43.50 forint, 3 darabos 45.50—46.— forint, füstölt 49.50—50.— forint. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség —.——.— forint. 120 darabos 9.50—9.75 forint, 100 darabos 10.——10.25 forint, 85 darabos 12.75—13.— forint azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 8.——8.25 forint, 100 darabos 9.——9.25 forint, 85 darabos 12.50—12.75 forint. Szilvaiz: szlavóniai 13.50—14.50 forint, szerbiai 12.50—13.— forint azonnali való szállitásra.

A bécsi értéktőzsde.

Az *előtőzsde* Berlinre barátságos hangulatban nyilt meg. Länderbank hausseban, villamos üzemek berendezése hirére.

A *déli tőzsdén* eleinte kedvező a hangulat, később az árfolyamok gyengültek.

A *zárlat* üzlettelen.

Bécs, május 1. (*Magyar értékek zárlata.*) 4% arany járadék 119.70. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 138.50. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 101.—. Magyar keleti vasuti állami kötvény 120.10. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 255.50. Rimamurányi vasmürészvény 314.50. Magyar koronajáradék 97.75. 4%-os Magyar földteherm. kötvény 95.90. Magyar hitelbank részvény 382.50. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 164.25. Kassa-oderbergi vasuti részvény 186.20. Magyar kereskedelmi bank 1394.

Bécs, május 1. (*Osztrák értékek zárlata.*) 4·2% papirjáradék 100.95. 4%-os osztrák aranyjáradék 119.45. 1860-iki sorsjegy 139.25. Osztrák hitelsorsjegy 199.25. Angol-osztrák bank 152.25. Bécsi bankegyesület 278.25. Osztrák-magyar bank 920.—. Déli vasut 57.50. Dunagőzhajózási részvény 436.—. Dohányrészvény 133.—. Császári és királyi arany 5.70—. Német bankváltók 58.95. 4·2% ezüst járadék 100.55. Osztrák koronajáradék 100.75. 1864-iki sorsjegy 195.25. Osztrák hitelintézeti részvény 356.43. Unionbank 318.50. Osztrák Länderbank 241.—. Osztrák-magyar államvasut 361.75. Elbavölgyi vasut 263.50. Alpesi bányarészvény 240.90. 20 frankos arany 9.56. Londoni váltóár 120.45. Bécsi Tramway 501.50. Az irányzat szilárd.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, május 1. (*Tőzsdei tudósitás.*) A nyugati tőzsdékről szóló jelentések és Salisburynak a londoni művészeti akadémia éves lakomáján mondott beszéde szilárd irányzatot teremtett. Bankok magasabbak és keresettek. A bányaértékek piaca szabálytalanul nyilt meg, de később arra a hirre, hogy a felső-sziléziai hengermü-kartell az árakat tonnánkint 15 márkával emelni fogja, élénk volt. Vasutak, különösen svájciak, továbbá hajózási részvények szilárdak. Canada-Pacific-részvények New Yorkra emelkedtek. Spanyol járadék gyöngébb. Magánleszámitolási kamatláb 3⅝%.

Berlin, május 1. (*Zárlat.*) 4·2%-os papirjáradék 100.25. 4% osztrák aranyjáradék 101.40. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 97.25. Osztrák-magyar állam-

vasut 154.40. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 169.50. Magyar vasuti beruházási kölcsön 103.75. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 198.50. Általános villamossági Edison 297.—. Gelsenkircheni 204.90. Laurakohó 250.75. 4·2% ezüstjáradék 100.10. 4% magyar aranyjáradék 100.50. Osztrák hitelrészvény 223.—. Déli vasut 26.90. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegy 216.25. 4% uj orosz kölcsön 100.25. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 94.80. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 180.40. Harpeni 199.75. Az irányzat szilárd.

Páris, május 1. *(Zárlat.)* 3% francia járadék 102.22. Olasz járadék 95.70. Osztrák-magyar államvasut —.—. Francia törlesztb. járadék —.—. 4% magyar aranyjáradék 102.20. Török dohányrészvény —.—. Osztrák Länderbank 510.—. 3½% francia járadék 102.22. Osztrák földhitelintézeti részvény —.— Déli vasut —.—. 4% osztrák aranyjáradék 101.—. Ottomanbank 590.—. Párisi bankrészvény 1150. Alpesi bánya részvény 525.—. Az irányzat szilárd.

Hamburg, május 1. *(Zárlat.)* 4.2% ezüstjáradék 99.90. 1860. sorsjegy 145.70. Déli vasut 27.20. 4% osztrák aranyjáradék 101.—. Osztrák hitelrészvény 222.90. Osztrák-magyar államvasut 154.25. Olasz járadék 94.50. 4% magyar aranyjáradék 100.45. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, május 1. *(Zárlat.)* 4·2% papirjáradék 100.40. 4% osztrák aranyjáradék 101.10. Magyar koronajáradék 97.20. Osztrák-magyar bank 153.10. Déli vasut 26.90. Elbavölgyi vasut 135.—. Londoni váltóár 204.25. Bécsi bankegyesület 137.30. Villamos részvény 161.—. 3%-os magyar aranykölcsön 85.60. 4·2%-os ezüstjáradék 100.10. 4% magyar aranyjáradék 100.40. Osztrák hitelrészvény 222.90. Osztrák-magyar államvasut 154.—. Északnyugati vasut —.—. Bécsi váltóár 169.45. Párisi váltóár 811.16. Unionbank —.— Alpesi bányarészvény —.—. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Május 1. A hizott sertés üzletirányzata változatlan. A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 46——46½ krajcárig. Öreg közép páronkint 300—400 kilogrammig terjedő sulyban 46½—47 krajcárig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban 50——51 krajcárig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig való sulyban 49—49½ krajcárig. Fiatal könnyü páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) 49——50 krajcárig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) ———— krajcárig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban ——— krajcárig. — Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— krajcárig. — Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——.— krajcárig. — Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli sulyban) 48——48½ krajcárig. — Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 47—47½ krajcárig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 46——47 krajcárig.

Sertéslétszám: 1899. április 29. napján volt készlet 41.497 darab, 1899. évi ápr. 29. napján felhajtatott 1134 darab. 1899. évi április 30 napján elszállittatott 921 darab, 1899. május 1. napjára maradt készletben 41.710 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Május 1. —

Kinevezések. A belügyminiszter dr. Sigmond Andor belügyminiszteri fogalmazó-gyakornokot főispáni titkárrá a miniszteri segédfogalmazói rangosztályban kinevezte s szolgálattételre Háromszék vármegye főispánja mellé rendelte ki. Az igazságügyminiszter Valihora Istvánt a b.-almási járásbirósághoz irnokká nevezte ki. — A képviselőház elnöke Tassy Károly képviselőházi irodatisztet a IX-ik fizetési osztályba igazgatóvá és Rohonczy János irodatisztet ugyancsak a IX-ik fizetési osztályba irattár-kezelővé nevezte ki. — A pécsi itélőtábla elnöke Kohut Jenő ügyvédjelöltet, a temesvári itélőtábla elnöke Bereczky László joghallgatót joggyakornokká nevezte ki. — A pozsonyi pénzügyigazgatóság Szigeti Sándort adóhivatali ideiglenes díjtalan gyakornokká nevezte ki. — máramarosszigeti pénzügyigazgatóság Simkó Károlyt, a szabadkai törvényszék elnöke pedig Pálfi Dénest hivatalszolgává nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Domokos István borosjenői járásbirósági aljegyzőt a nagybuttyini járásbirósághoz helyezte át.

Pályázatok. Albirói állásra a zombori járásbiróságnál 2 hét alatt; hivatalszolgai állásra a tapolcai járásbiróságnál 4 hét alatt; aljegyzői állásra a pécsi törvényszéknél 14 nap alatt; hivatalszolgai állásra a budapesti büntető járásbiróságnál junius 6-áig; aljegyzői állásra a mármaros-szigeti törvényszéknél 2 hét alatt.

Napirend.

Naptár. Kedd, május 2. — Római katholikus: Atanáz ea. — Protestáns: Atanáz. — Görög-orosz: (április 20.) Husvét k. — Zsidó: Ijar 22. — A nap kél reggel 4 óra 25 perckor. — Nyugszik délután 6 óra 55 perckor. — A hold kél éjjel 12 óra 38 perckor. — Nyugszik délelőtt 10 óra 26 perckor.

A földmivelésügyi miniszter fogad délután 4 órától.

A magyar tudományos akadémia összes osztályainak ülése délután 5 órakor.

A katolikus autonomiai kongresszus 27-es bizottságának értekezlete délután fél 4 órakor a főrendiház tanácstermében.

A magyar turista egyesület társasestélye az István főherceg szállodában este 8 órakor.

Sorozás a Mária Terézia-kaszárnyában (Üllői-ut) reggel 8 órakor. Sorra kerül a harmadik korosztály 901—1346 sorszámig.

Tavaszi nemzetközi tárlat a mücsarnokban. Nyitva délelőtt 9 órától, este 6 óráig. Belépődij 50 krajcár.

Nemzeti Muzeum: Régiség tára. Nyitva van délelőtt 9-től d. u. 1 óráig. A muzeum többi tárai 1 korona belépődij mellett megtekinthetők.

Teknologiai Iparmuzeum nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3—5-ig.

Iparmüvészeti Muzeum és az iparmüvészeti társulat állandó bazárja, nyitva délelőtt 9—1-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva délelőtt 9—1-ig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyüjteménye nyitva délelőtt 10—1 óráig.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—8-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig. Délután 3—8-ig.

Iparmüvészeti Muzeum könyvtára nyitva este fél 7 órától fél 9 óráig.

A Hódoló diszfelvonulás. Eisenhut Ferenc óriási kör képe, látható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 9 órától este 5 óráig. Belépő dij 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Állandó kiállitás, kereskedelemtörténeti muzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár. Kerepesi-ut 22. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12-ig.

Állatkert nyitva egész nap.

Időjelzés.

— *A m. kir. országos meteorologiai intézet jelentése.* —

Budapest, május 1.

A magas légnyomás délnyugat felől a kontinensre nyomult s körülbelül Franciaország fölött zárt alakot öltött; a minimum Oroszország fölött van.

A légnyomási különbségek a Keleti tengertől a Balkán felé terjedő széles sávon jelentékenyek, azért itt az idő viharos. Az Alpesek környékén, Csehországban valamint Németország alsó részén jelentékeny esők voltak. A hőmérséklet Közép-Európa felső részén jelentékenyen süllyedt.

Hazánkban, Erdély kivételével mindenfelé voltak kisebb-nagyobb esők (Keszthely, Csáktornya, Zombor és Pécs tegnapról zivatart jelent). A hőmérséklet északnyugat felől süllyedőben van.

Kilátás: Tulnyomóan derült és száraz idő várható erős éjjeli lehüléssel.

Vizállás.

		ápr. 29.	május 1.			ápr. 29.	május 1.
		méter				méter	
Inn	Schärding	1.12	1.20	Tisza	M.-Sziget	0.80	0.85
Duna	Passau	2.—	2.76	„	Tokéháza	0.58	0.60
„	Linz	0.11	0.22	„	V.-Namény	1.42	1.39
„	Becs	0.51	0.16	„	Tokaj	2.04	1.57
„	Pozsony	2.83	2.66	„	Tisza-Füred	2.98	2.58
„	Komárom	3.09	3.13	„	Szolnok	3.35	2.75
„	Budapest	2.67	2.86	„	Csongrád	3.80	3.05
„	Paks	2.21	2.21	„	Szeged	4.04	3.40
„	Mohács	3.41	3.37	„	Török-Becse	2.89	2.68
„	Gombos	3.72	3.82	„	Titel	3.59	3.45
„	Ujvidék	3.10	3.10	Ondova	Bártfa	0.50	0.—
„	Pancsova	3.28	3.14	Topolva	Hodr	0.78	0.62
„	Orsova	3.54	3.46	Bodrog	Zemplén	2.36	2.22
Morva	Magyarfalva	0.—	0.—	Sajó	Zsolca	1.76	1.58
Vág	Zsolna	1.03	0.98	Hernád	H.-Németi	0.28	0.32
„	Trencsén	0.78	0.74	Berettyó	Margita	0.36	0.34
„	Szered	0.84	0.94	„	B.-Ujfalu	0.16	0.16
Rába	Sz.-Gotthárd	0.14	0.82	Körös	Csucsa	0.—	0.—
„	Sárvár	1.02	0.74	„	N.-Várad	0.14	0.12
„	Győr	2.25	2.05	„	Belényes	0.50	0.54
Dráva	Pettau	0.—	0.—	„	Tenke	0.18	0.18
„	Zákány	0.76	0.54	„	Gurahone	0.28	0.28
„	Barcs	1.03	1.27	„	Borosjenő	0.—	0.08
„	Eszék	1.70	2.21	„	Békés	0.74	0.66
Mura	M.-Szerdah.	0.86	0.89	„	Gyoma	1.89	1.32
Száva	Zágráb	1.58	1.12	Maros	Gy.-Fehérvár	0.28	0.14
„	Sziszek	3.98	3.70	„	Branyiczka	1.82	0.72
„	Mitrovica	4.12	4.62	„	Seborsin	0.—	0.—
Szamos	Deés	0.42	0.42	„	Arad	0.46	0.96
„	Szatmár	1.12	1.—	„	Makó	1.85	0.62
Kraszna	N.-Majtény	0.07	0.—	Temes	K.-Kostély	1.06	0.98
Látorca	Munkács	0.12	0.01	Béga	Kisztó	0.05	0.02
Laborca	Homonna	0.05	0.10	„	Temesvár	0.28	0.—
Ung	Ungvár	0.—	0.—	„	Becskerek	0.54	0.48

Epilepszia.

(Nyavalyatörés, nehézkór.)

Biztos gyógyulás az **„Antiepi eptique de Liege"** által az idegbántalmak minden nemeből, kivált pedig a napjainkig gyógyithatlannak tartott epilepsziából. A röpirat bő felvilágositást és a gyógyulási esetek nagy számát igazoló bizonyitványokat tartalmaz. Azt mindenki ingyen megkaphatja, ki bérmentes levélben kéri.

Cimezendő:

M. FANYAU gyógyszerész Lille (Nord)

vagy TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertára Budapest, Király-utca 12 szám.

Orvosi rendelő intézet

sulyos krónikus betegségek gyógyitására

Budapest, V., Váci-körut 18.

Számos sulyos betegség, amelyek eddig legnagyobb gondot okoztak az orvosnak s amelyeken tudományának tehetetlensége zátonyra jutott, immár

Dr. KOVÁCS I.

egyet. orvostudor Hámopata

uj hámopatiai gyógymódja által eredményteljesebb kezelésben részesülhetnek. Páratlan gyógyhatásunak bizonyult a Hámotherapia:

Asthma, sziv és gyomorbántalmaknál; köszvény, sápkórság és hólyagbántalmaknál;

sulyos **idegbajok** (migrain, álmatlanság, szédülés, hysteria és Neurasthenia)

makacs **vér- és bőrbántalmaknál.**

(Utóbbi betegségeket chemiai **orvosságok** mellőzésével, **saját találmányu** belégzési gyógymódjával kigyógyit.)

Egyetlen és legbiztosabb védelem: **Szélhüdés, kezdődő vakság és elmezavar ellen.**

Rendelés naponta 9—1-ig és 3—7-ig. — Levélre válaszol. — Meghivásra beteget látogat (a vidéken is.) — Kivánatra külön rendelés.

Verne Jules müvei:

Az eddig megjelent 5 kötet cimei:

A győzedelmes Robur.
A kárpáti kastély.
Egy sorsjegy.
Robinsonok iskolája.
Lángban álló szigettenger.

E gyüjtemény egyöntetü kis 8° alaku és pompás szinnyomatu boritékkal van ellátva.

Ára 2 frt 50 kr.

Megrendelhető a „**Budapesti Napló**" kiadóhivatalában, **József-körut 18.**

Kiss József összes költeményei.

Első teljes kiadás, mely a lehova és mese a varrógépről cimü hosszabb költeményeket is tartalmazza. Ara a költő acrképével diszes vászonkötésben 1 frt 50 krajcár.

Ez a legszebb, legolcsóbb s legkedvelt ebb ALKALMI ajándék.

Vidékre postai bérmentes küldéssel 1 frt 60 kr., ha ez összeg előre küldetik be. Kapható a „BUDAPESTI NAPLÓ" kiadóhivatalában.

Elgyengült férfierő

(impotentia)

bármily **öreg korban** is csakis az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásaban páratlan sikerü

Electro Massage

vagy

Psychrophor

által gyógyitható legrövidebb idő alatt biztos és állandó sikerrel

Dr. KAJDACSY

v. cs. és kir. ezredorvos

Elektrotherapiai rendelő intézetében.

Budapest, V., Váci-körut 4. sz. I. em.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig.

GARANCIA: 25 évi részben katona-, részben magánorvosi praxis.

Külön váró- és gyógytermek.

Levelekre azonnal diskréten válaszoltatik.

Dr. Mitzger-féle intézet.

VI., Andrássy-ut 76.

A modern hygienia és orvosi technika elsőrendü vivmányai szerint a korszakalkotó **„Kataphorese"** gyógymód alapján berendezett Hydro-elektrotherapiai intézetet **páratlan sikerü gyógyhatásai folytán legmelegebben ajánljuk**

Női betegségek

u. m.: mindennemü idült ideg- és nemi-betegségek, a női ivarszervek hurutos vagy izzadmányos folyamatai, az altesti szervek szabálytalan működései, vese- és hólyagbajok, vérszegénység, sápkór, általános gyöngeség, magtalanság stb. ellen. **Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.** Levelekre dijmentesen válaszoltatik.

Rendelés 12—3-ig és 6—7-ig.

BUTOR.

Fővárosi asztalos és kárpitos butortelepemet a nagyérdemü közönség és becses vevőim figyelmébe ajánlva, szükségesnek találom megjegyezni, **hogy fősulyt fektetek arra, hogy a legegyszerübbtől a legdiszesebb kivitelü szilárd anyagból készült butoraim ugy minőség, mint ár tekintetében minden igénynek megfeleljenek. — Legnagyobb választék teljes lakberendezésekben minden kivitelben. Raktáram megtekintését a t. butorvevő közönségnek saját érdekében igen ajánlom.**

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe

Budapest, Erzsébettér és Sas-utca sarok, I. emelet.

Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

Szinházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZINHÁZ.

Kedd, 1899. évi május hó 2-án.

Virágfakadás.

Vigjáték 1 felv. Murai Károlytól.

Utána:

Az attaché.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta Meilhac. Forditotta: Knyaskó L.

Személyek:

Scharpf báró	Ujházi	De Meré	Pálfi
A felesége	Gerő	Frondville	Gyenes
Prachs gróf	Náday	Ramsay	Horváth
Madeleine	Csillag	Maceray	Zilahi
Estillac	Egressy	Feigel	Vizvári

Kezdete 7 órakor.

Szerdán Rosenkranz és Güldenstern. Csütörtökön Fehér nász. Pénteken Széchy Mária. Szombaton A vasgyáros. Vasárnap A házi béke.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Kedd, 1899. évi május hó 2-án.

ELŐSZÖR:

Kukuska.

Lirai dráma 3 felvonásban, 4 képben. Zenéjét szerzette Lehár Ferenc. Szövegét irta Falzari Félix. Forditotta Várady Sándor.

Személyek.

Szergéj	Ney D.	I.			Zolnay
Annuska	Kaczér	II.			Pokorny
Alexéj	Arányi	III.		számüzött	Krétschy
Szasa	pusztai Takáts	IV.			Szabó
Djerid	kirgizek Várady	V.			Nyiregyházi
I.	Ney B.	I.			Kiss
II.	halász Kertész	II.		kozák	Ney B.
Pinin	Hegedüs	III.			Kárpát
Pimen	Szalay		Katinka		Wlassák V.
Raisza	R. Hilgermann		Parasztleány		Bakonyi L.
Nikolajev	Mihályi		Katona		Strósz
Az uzloni sztarosz	Szendrői				

Kezdete 7 órakor.

Szerdán Kukuska (másodszor). Csütörtökön Ördög Róbert. Pénteken Mignon. Szombaton She. Vasárnap Kukuska (harmadszor).

VIGSZINHÁZ.

Kedd, 1899. évi május hó 2-án.

Az „Arany Kakas".

Bohózat 3 felv. Irták Blumenthal O. és Kadelburg G. Magyarositotta Fái J. Béla.

Személyek:

Szikra Julis	Harasztby H.	Klárika	Nógrády
Fürge Antal	Hegedüs	Dr. Gyárfás	Góth
Dachslmayer	Szathmáry	Müller	Tapolczai
Erzsi	Varsányi	Flóris	Gyöngyi
Liza	Rostagni	Treszka	Sugár M.
Horváth	Gál	Körmös A.	Kazaliczky

Kezdete 7½ órakor.

Szerdán Az „Arany Kakas." Csütörtökön Az „Arany Kakas." Pénteken Az „Arany Kakas." Szombaton Az „Arany Kakas." Vasárnap délután Dodó főhadnagy. Este Az „Arany Kakas."

NÉPSZINHÁZ.

Kedd, 1899. évi május hó 2-án.

A fehér csirke.

Operette 4 felv. Irták M. Hennequin és A. Mars. Forditották Zempléni P. Gy. és Makai E. Zenéjét szerzette Roger Viktor.

Személyek:

Chapitel	Szirmai	Vénkisasszony	Izsóné
Antonin	Tollagi	Tromboli	Kovács M.
Bardubec	Németh	Zanetta	Gazsi M.
Angéla	Z. Bárdi G.	Quiquibió	Ujvári
Chavaudard	Solymosi	Frisca	Blaha S.
Babette	Makkos E.	Bellatesta	Szabó A.
Mary	Tallián	Deborah	Csatai Zs.
Juliette	Eötvös S.	Sampierro	Kiss
Hortense	Rózsa G.	Paola	Harmath

Kezdete 7½ órakor.

Szerdán Bibliás asszony. Csütörtökön A görög rabszolga. Pénteken A fehér csirke. Szombaton A görög rabszolga. Vasárnap d. u. A piros bugyelláris. Este A fehér csirke.

MAGYAR SZINHÁZ.

Kedd, 1899. évi május hó 2-án.

Robinzonok.

Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Makai Emil.

Személyek:

Hamilton	Dezséry	Enfrozina	K Pataki N.
Villi	Rózsahegyi	Polidor	Füredi
Olympia	Ráskai	Agisz	Halasi

Utána:

A Barnett-lányok.

Operett 3 felvonásban. Szövegét irta: P. Gavault Zenéjét szerzette: Louis Varney.

Személyek:

Barnett A.	Boross	Verdurelné	Szilassy R.
Leonora	Hében A.	Howerer	Rózsahegyi
Susanne	Rózsa L.	Garnier	Vidor
Margaret	Bilkei I.	Charles	Füredi
Fanny	Gombaszögi	Jacques	Kardos
Lucy	Haller I.	André	Gíróth

Kezdete 7½ órakor.

Országos magy. képzőművészeti társulat

Tavaszi nemzetközi kiállitása

az uj mücsarnokban

Nyitva: reggel 9-től este 6-ig, csütörtökön 6-tól 11-ig sétahangverseny. Belépő dij: 1 korona.

Vasárnap 1-től 6-ig 20 krajcár.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlő.

Kezdete 8 órakor, vége 12 órakor.

Ma

fellépte az ujonnan szerződött operett-társulatnak.

Juliska bucsuja

bohózat énekkel, 1 felv. Meierfeld és Beriá-tól. Zenéje Roth Louis-tól. Rendező Trebitsch.

Személyek:

Meergras báró	Göttler ur.
Julia, a báró szobaleánya	Gore k. a.
Lukas, a báró inasa	Trebitsch ur.
Wachtler, tüzoltó öntőmester	Basek ur.
Egy hercegi vadász	Januska ur.
Marianka, szakácsné	Svoboda ur.

Szobaleány, inasok, cukrász stb. Idő: jelenkor.

Uj! Uj! Uj! Uj! Uj!

„Uránia szinház."

Előadva 3 képben.

A **Hadi tengerészetünk** ő felsége I. Ferenc József diesőséges uralkodása alatt.

Miss Edith Cora

szerpentintáncosnő, chanteuse.

Az óriás FONTAINE-illumináció.

Woller Tivadar,

a jelenkor legjobb humoristája.

Komikus! Komikus!

Delborg A. eredeti bohóc.

Boston és Gilwart, bicikli akrobaták,

Valamint egészen uj müsor.

A Köbányai Királysörfőző

Goliát Malátasöre

gyógyhatása mellett a legkellemesebb üditő ital. Ajánlások: **Dr. Korányi, Dr. Kétly** budapesti, — és **Dr. Benedikt** bécsi egyetemi tanár praktól.

Győzelem győzelemre!

„METEOR" kerékpáron nyeretett a Turin-i nemzetközi verseny **első dija.**

„METEOR"-on a bécsi dijversenyen **3 első** dijat nyertek.

„METEOR"-on győzött Kessler **Budapesten 1899. április 23-án.**

„METEOR"-on lett Kessler Budapesten 1899. április 30-án a 2000 mtr. megnyitó és **10.000 méteres főversenyen első.**

„METEOR" kerékpárok főraktára:

Wollák és Tsa Budapest,

TELEFON. **VI., Andrássy-ut 45.** TELEFON.

Budapest legnagyobb kerékpáriskolája

Andrássy-ut végén, Aréna-uton.

Minden asszony és leány szerezze meg magának a

Legujabb Hölgyek titkára

cimü könyvet. Ára szines nyomásu kötésben 80 kr.

A Hölgyek titkára az élet minden körülményeire alkalmazható fogalmazvány-mintákkal szolgál.

A Hölgyek titkára megtanit a társadalmi körökkel levélben valófinom és udvarias érintkezésre.

A Hölgyek titkára költői szépen irt szerelmi leveleket foglal magában. Szóval a **Legujabb Hölgyek titkára** kitünően használható minden rangu és rendü nők számára.

Megrendelhető (a pénz előleges beküldése esetén bérmentve) a

„Budapesti Napló"

kiadóhivatalában.

Budapest, VIII., József-körut 18. szám.

Ugyanott megszerezhető: Virágnyelv. Mit jelentenek a virágok? 40 kros kiadásban.

Beniczkyné Rajza Lenke

válogatott regényei

28 diszkötésü kötetben.

1. Nyomaveszett 2 k. 4.—
2. Delia ..... 1 „ 2.—
3. Az anyajegy 1 „ 2.—
4. Egy szegény leány története 1 „ 2.—
5. Hercegi korona 2 „ 4.—
6. Családi hagyomány ..... 3 „ 6.—
7. Öt órakor..... 1 „ 2.—
8. Megkésett fecske ..... 2 „ 4.—
9. A titok ..... 1 „ 2.—
10. Átültetett virág 2 „ 4.—
11. Ruth..... 1 „ 2.—
12. A vér hatalma 1 „ 2.—
13. Arany kigyó 2 „ 4.—
14. Opál ..... 1 „ 2.—
15. Szőke mint a buza ..... 2 „ 4.—
16. Ár és apály... 1 „ 2.—
17. Az erdei lak... 2 „ 4.—
18. Becsületszó... 2 „ 4.—

A 28 kötetből álló gyüjteményt egyszerre való megrendelés esetén 56 frtért szállitjuk, mely összeg 2 frt 50 kros egymásután következő havi részletekben törleszthető.— Az egyes kötetek a kitett bolti árakon külön is kaphatók. Az ár és 20 kr. portó előleges beküldése esetén bérmentve. Megrendelhető „BUDAPESTI NAPLÓ" kiadóhivatalában, József-körut 18-ik szám.

Most jelent meg!

Jukker-leány.

Irta

PEKÁR GYULA.

Ara 1 frt 50 kr.

Megrendelhető: a „Budapesti Napló" kiadóhivatalában. Budapest, József-körut 18. szám.

Jó és olcsó!

1 ágy legjobb ing-siffon, 20 m. hosszu, 86 cm. széles 4 frt
1 vég szintartó ing-oxford, 24 m. h., 78 cm. széles 5 frt
1 vég damaszkvászon, 20 méter hosszu, 84 cm. széles . 8 frt 50 kr.
1 drb női alsószoknya 90 cm. hosszu, 240 cm. széles . 55 kr.

Legjobb cérnavászon,

1 vég 23½ m. hosszu, 78 cm. széles. . . . . 6 frt 20 kr

Louisiana gyolcs,

tartós, fehér természetes szövés, apprétura nélkül mindenféle fehérneműhöz kiválóan alkalmas.

1 drb, 20 m. hosszu, 90cm. széles. . . . . 5 frt 60 kr.

Zephirek, piquettek, flanellek, damasztok, törülközők, ágy- és asztalnemüek bámulatos olcsó áron utánvéttel.

KRAUS JÓZSEF vászon rugyár, **NACHOD,** Csehország.

Minták ingyen és bérmentve.

Áruk, melyek a kivánalmaknak meg nem felelnek, visszavételnek.

DALIA

magyar kerékpárgyár

Eichhorn Emil

BUDAPEST,

VII., Izabella-utca 5.

99-es árjegyzékek kivánatra bérmentve küldetnek.

Arc-szór ellen

a **LOLA-SZÖRIRTÓ-KENŐCS** a legesodálatosabb és legkitünőbb szer, minthogy e kenőcs már 10 napi használat után a hölgyeknél annyira kellemetlen **arcszört alaposan gyökerestül mindenkorra eltávolitja, teljesen ártalmatlan és a legcsekélyebb nyomot sem hagyja hátra.** Használati utasitás mellékelve van. 1 tégely ára 3 frt. Megrendeléseket diskréció mellett foganatosit

SCHMIDEK I. Budapest, VII., Nyár-utca 18. III. em. n.

Használjon ön fegyverkereket!

STEYRI FEGYVERGYÁR **gyártmánya.**

Különös előnye: Utólérhetlen könnyü járás. (Megerőltetés nem létezik.)

Vezérügynökség és **egyedüli raktár BUDAPESTEN**

KANN és HELLER, Váci-körut 62

Kerékpáriskola Városligeti-fasor 29.

Minden nagyobb vidéki városban raktárak.

A már 45 év óta dicséretreméltólag ismert, a m. kir. egészségügyi hatóság által jónak talált és engedélyezett

Dr. SPITZER-féle

arctisztitó kenőcs

szeplő, himlőhely, sömör, májfoltok, fakadékok, forrósági persenések, orrvörösségek és minden egyéb arcvirágzások ellen,

valamint a Dr. SPITZER-féle

bőrszépitő szappan

mely az arckenőcsesei a használati utasitás szerint alkalmazva, még korosabb egyéneknek is viruló s fiatal kinézést kölcsönöz.

Egy nagy tégely ára 80 kr., kisebb 50 kr., szappan 50 kr. Utánzásoktól óvakodjunk! Csak Krajcsovics által Vukovárott készitett kenőcs valódi. Minden tégelyen Krajcsovics, a készitő arcképe látható.

Főraktár: BUDAPEST, Király-utca 12. sz., Török J. gyógyszertára.

Huzás már május 18. és 19.

M. KIR. SZAB. OSZTÁLYSORSJÁTÉK

Főnyeremény szerencsés esetben EGY MILLIÓ KOR.

BEIMEL LAJOS

főelárusitó

BUDAPESTEN

Kecskeméti-u. 13.

Huzás már május 18. és 19.

Arak az I. osztályhoz:

Egy egész	6.—
Egy fél	3.—
Egy negyed	1.50
Egy nyolczad	0.75

Arak mind a 6 osztályhoz:

Egy egész	80 frt.
Egy fél	40 frt.
Egy negyed	20 frt.
Egy nyolczad	10 frt.

Tavaszi és nyári évad 1899.

Valódi brünni szövetek

Egy 3·10 méter hosszu szelvény, elegendő teljes férfiöltözetre (kabát, mellény és nadrág) ára csak 2.95, 3.70, 4.80 frt jó; 6.— és 6.90 frt jobb; 7.75 frt finom; 8.65 frt legfinomabb; 10.— frt legeslegfinomabb valódi gyapjuból.

Egy szelvényt szalon-öltönyhöz 10.— frtért, valamint felölő-szövetet, turista-lodent, legfinomabb kammgarnokat szállit gyári árakon a legjobb hirnevünek és szolidnak elismert posztó gyáriraktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minta ingyen és bérmentve. Mintának megfelelő kiszolgálásáról kezeskedünk.

A magánvevőnek, aki a szöveteket közvetlenül a fenti cégnél a gyár székhelyén megrendeli, előnyei jelentékenyek.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAPlan PAPlan PAPlan

1 összehajtható vaságy 3 matracal	10.—	1 acél sodrony ágybetét	5.—
1 drb rouge paplan	1.70	1 tengerifü fejvánkos	1.—
1 „ cachmir paplan	2.50	1 levarott szalmazsák	2.20
1 „ satin cachmir paplan	3.50	1 „ matrác	3.80
1 „ atlasz cachmir paplan	4.80	1 Crinde Afrique matrác	4.50
1 „ atlasz selyem paplan	7.50	1 lószőr „	12.—
1 „ fodros atl. selyp. paplan	12.—	1 párnázott ruganyos matrác	16.—
1 „ jó vászon ágylepedő varrás nélkül	1.20	1 nagy szoba szőnyeg 200/300	2.50
1 drb jó vászon chiffon paplan lepedő	1.80	1 ablak tunis függöny	1.50
1 drb finel takaró pokróc	1.80	1 bouret ágyterítő	2.20
1 drb jó lópokróc	1.50	Futószőnyeg méterenkint kértől 4 frtig.	25

GICHNER JÁNOS és TÁRSA

paplan, matrác és kárpitosáru gyárosok, szőnyeg, függöny-, ágy- és asztalteritő stb. nagy vál asztékban.

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 20. szám.

Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldünk. Nem tetsző árukat kicseréllünk, vagy a pénzt visszaadjuk

---

Butorok hitelre

helyben és vidéken a legolcsóbb árakért minden elfogadható fizetési feltétel mellett. Nagy választék egyszerü és finom butorokból, u. m.:

teljes lakberendezések, menyasszonyi kelengyék, valamint egyes butordarabok. Fölvilágositással szolgál

NAGY IMRE részletfőnök

Budapest, IV., Korona herceg-u. 2. butorraktárban.

A legujabb árjegyzéket több mint 300 képpel 25 kr.-nak bélyegben való beküldése ellenében franko küldjük.

Makulatura

eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

HOFF JÁNOS MALÁTA EGÉSZSÉGI-ITALA

általános elgyengülésénél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, emlő- és gyomorfájdalmaknál, nemkülönben az üdülőknek legjobb és legizletesebb üditő szer.

Egy palack ára 75 kr., 5 palack ára bérmentve 3 frt 75 kr.

Kapható az összes gyógyszertárakban, drogua-, csemege- és füszerkereskedésekben. Magyarországi kizárólagos főraktár:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertára, Király-utcza 12. sz.

Most jelent meg!

Korhadt fakeresztek

Irta:

Rákosi Viktor.

A szabadságharcunk névtelen hőseiről szól ez a kötet, akik korhadt fakeresztek alatt, szerteszét az országban alusszák siri álmukat. Érdekes, sötéten szinezett, fantasztikus novellákban vezeti elénk a szerző a nagy nemzeti époszt, s hang, felfogás, feldolgozás annyira uj és eredeti, hogy ez a könyv a maga nemében páratlan a magyar irodalomban.

Ára 1 frt 40 kr.

Postai bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr., ha az összeg előre utalványoztatik.

Megrendelhető: a *„Budapesti Napló“* kiadóhivatalában.

2 frtig terjedő megrendelések csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesittetnek.

Minta szelencék a gyermekliszthez kivánatra ingyen és bérmentve.

Központi raktár Ausztria-Magyarország részére:

BERLYAK F., Bécs, I., Naglergasse 1. szám.

Kapható az ösp.-es gyógyszertárakban.

Egy szelence Nestlé-féle gyermekliszt 60 kr., Egy szelence Nestlé-féle sütött tej czukorral 60 kr., Egy szelence Nestlé-féle sütött tej czukor nélkül 60 kr. Viking cimjegyü (Újdonság).

FOGAK 2 frtól a nélkül, hogy a gyökeret el kellene távolitani, szájpadlással s a nélkül is (hidmunka.) Foghuzás fájdalom nélkül. (Cocain injectio.) Igen tartós fogtömés. — **Fogkoronák** gyökerekre illesztetnek, melyek a szájpadlást fölöslegessé teszik.

Fogorvos Dr. NEUFELD.

Május 1-től Kossuth Lajos-utca 14. szám.

Vasár- és ünnepnapokon d. u. 4-ig.

Gazdaságoknak

ajánljuk

locomobil, valamint gőzeke fütésére kiválóan alkalmasnak elismert

osztrau-dombraui darab- és kockaszenünket

továbbá: ***elsőrendü osztrauí kovácsszenünket***

bérmentve bármely állomásra szállitva a legolcsóbb árak mellett.

GUTMANN TESTVÉREK köszénbányái,

Budapest, V., Mérleg-utca 3. sz.

Főnyeremény a legkedvezőbb esetben

Egy millió korona.

Az alólirt főárudában nyeretett és azonnal fizettetett ki az első sorsjátékban a

600,000

koronás jutalomdij.

Ajánlok az I. osztály huzásához:

egy egész eredeti sorsjegyet	frt	6.—
egy fél eredeti sorsjegyet	»	3.—
egy negyed eredeti sorsjegyet	»	1.50
egy nyolczad eredeti sorsjegyet	»	—.75

Vidéki megrendeléseket **Granátos-utcza 14. sz.** alatti irodába czimezni kérem. Az első osztályu sorsjegyek szétküldése utánvét mellett, vagy a betétössze előzetes beküldése ellenében történik. A hivatalos tervezet minden megrendeléshez csatoltatik. A huzási jegyzéket a huzás megtörténte után azonnal b. czimére juttatom.

Sorsjegyek Károly-körút 28. (Károlykaszárnya) sz. a. üzlethelyiségemben is kaphatók.

BIHARI EDE

a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusitója

Granátos-utcza 14 sz. **BUDAPEST** Károly-körút 28. (Károlykaszárnya.)

Ő cs. és apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

XX. cs. kir. államsorsjáték.

Ezen — egyetlen egy Osztrák birodalomban törvényszerüleg engedélyezett — **pénzsorsjáték 12.728 nyereményt tartalmaz készpénzben, 408.169 korona végösszegben.**

A főnyeremény *200.000* koronára rug.

A nyeremények kifizetéséért a cs. kir. lottójövedék kezeskedik.

A huzás visszavonhatatlanul 1899. évi junius hó 15-én történik. Egy sorsjegynek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál I. ker. Riemer-utca 7-ik szám alatt, lottógyüjtődékben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-, távirda- és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek át.

A cs. kir. lottójövedéki igazgatóság

államsorsjátéki osztályától.

Diskrét betegségek ellen.

Ideg- és nemi betegségek

elnevezése alatt rejlő különféle legelhanyagoltabb bántalmak, a vér infektionális betegségei, valamint bármily nagyfoku gyengeségi állapotok (impotentia) ellen páratlan sikerü gyógyhatásai folytán legmelegebben ajánljuk

Dr. MITZGER TIVADAR

HIRNEVES

HYDRO-ELEKTROTHERAPIAI

RENDELŐ-INTÉZETÉT

Budapest, VI., Teréz-körut 44. I. em.

Az intézet, mely a maga nemében páratlanul áll, a modern kygies s orvosi technika elsőrendü vivmányai szerint a korszakalkotó „Kataphorese“ gyógymód alapján nagyszabásu gyógytermekkel van berendezve és a legrövidebb idő alatt gyökeres, állandó és teljes gyógyulást biztosit.

Tapasztalat gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

Az intézet nyitva d. e. 8—1-ig, d. u. 2—8-ig.

Levelekre dijmentesen válaszoltatik.

Külön váró- és gyógytermek, külön be- és kimenet.

Ditmar R.

cs. és kir. udv. szállító

BUDAPEST,

V., Fürdő- és Nádor-utca sarkán.

Villamos lámpák,
Villamos csillárok,
Teljes berendezések,
Szállodák, vendéglők
és kávéházak részére.
Szabadalmazott öntvény.

Petroleum lámpák,
Kerti lámpák,
Kerti gyertyatartók,
Folyosó, pince és
utcai lámpások.
Szabott gyári árak.

Calorifère Ditmar,

teljesen szagtalanul égő, transportálható petroleum kályhák, kályhacső nélkül.

Nélkülözhetetlen: Fürdő, szállodák és nyaralók kényelmes fütésére.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Minden szó egyszeri beiktatása petit betükből 2 kr. Cimmel ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdij jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK és **ELŐFIZETÉSEK** felvétetnek a **BUDAPESTI NAPLÓ** részére **a kiadóhivatalban József-körut 18.,** *valamint a következő dohánytőzsdékben:*

Breuer nővérek, Teréz-körut és Podmaniczky-utca sarok.

Nemecsek-féle tőzsde Petőfi-tér.

Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Benda Józsefné, Andrássy-ut 59.

Deutsch Miksáné, Andrássy-ut 38.

Schwartz hirdetési iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagytőzsde, Kerepesi-ut 1.

Egry
levele van szokott helyen. 4125

Palestró.
Levél ott van. Cim jó. Ezentul oda kérem kedves leveleit. Kezeit csókolja. L. 4228

Fehér fátyol
(Baba). Én egész hónapban Pesten vagyok. Ha feljön irjon vagy ha már itt van értesitsen szokott cimem alatt. Ezer üdvözlet. 6722

Kismamám!
Hogy láthatnál-e az tőled függ. Én óhajtlak látni, de a történtek után szégyenpir tölt el a találkozás gondolatára. Jenőd. 4124

Mary!
Imádlak, csókollak ezerszer szépséges édes gyöngyvirágom. Irjak továbbra is itt? vagy rendes uton? Ugy szeretnélek agyoncsókolni. 4120

Én vagyok!
Ön sokszor nem fogadta el, most sem, én meg mindig ragaszkodtam az Önnél és nálam létezőhöz, most is. Éppen ez az! Egyéb értesitésében borzasztó szükszavu, ismétlem igen szivesen venném soraitkimeritően mindenről. Csókolom Önöket 4227 Hüséges.

Két intelligens
fiatal ember oly két csinos urinő ismeretségét keresi, kik az idei nyarat Marienbadban töltik. Levelek „Bohémek" cim alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 4116

Kedves fiatal-
ember 30—40 év körüli önálló hölgy barátságát keresi. Levelet „édes percek" cimre a kiadóba. 4182

Menyasszonyok! Vőlegények!!
A házasságkötéshez szükséges okiratok beszerzése, a netáni akadályok alól való felmentések kieszközlése s a kihirdetések körüli eljárások sok vesződséggel, pénz- és időpazarlással járnak. Legcélszerübb tehát ugy a fővárosi, mint vidéki házasulandóknak az **„Országos Esketési Ügyvivőség" hez,** *VII., Kerepesi-ut 14.* fordulni, hol csekély dijért néhány nap alatt minden elvégeztetik.

Hordó-korcsolyát
keresek megvételre. Cim a kiadóhivatalban.

COPYING OFFICE. Bárminemü irásmunkákat, leirásokat, sokszorositásokat és forditásokat minden nyelven, ugymint gyorsirói v. fonograf felvételeket elvállal a „YOST" irógép r. t. Erzsébet-körut 9—11. New-York palota.

Irodai szolga
vidéki gyártelepen 30 frt havi fizetés, szabad lakás, fütés, világitással állandó alkalmazást nyer. Jó irással birók előnyben részesülnek. Cim a kiadóban. 2275

Két tanulóleány
és egy ügyes derékvarrónő jó fizetéssel felvétetik egy előkelő női szabó mühelybe. A tanulóleányok felszabadittatnak Cim a kiadóban. 2276

Zongora
fekete, rövid, hires gyártmány gyönyörü kivitelben sürgösen eladó. Dohány-utca 69./á II. em. 10. 4227

Köhögésnél,
rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle pemetfücukorkát.

Kiadó szoba a Kerepesi-uton
a Népszinház szomszédságában egy csinosan butorozott, két ablakos, tágas és világos, teljesen féregmentes szoba, tágas előszobával és külön bejárattal a lépcsőházból jutányosan kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2251

Stenografia.
A magyar vagy német gyorsirászatban teljesen kiképez okl. gyorsirás-tanár. Cim a kiadóban megtudható. 4191

Takaritást keres
fiatal leány szerény dijazásért, esetleg gyermek mellé is elmenne. Cim a kiadóhivatalba. 2267

Kereskedelmi
iskolát végzett fiatal leány ki a magyar és német nyelvet birja, a gyors- és gépirásban teljesen jártas, egy szállitási üzletben már két év'g volt alkalmazva, állást keres. Cime a kiadóban. 2268

Elegánsan
butorozott szobát teljes ellátással együtt keres intelligens hivatalnok az V., VI. vagy VII. kerületben. Ármegjelöléssel ellátott ajánlatok „Állandó lakó" jeligo alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 2262

Olcsó lakás.
Egy szoba, konyha, spajz a VI-ik kerületben május elsejére olcsón kiadó. Cime a kiadóhivatalban. 2265

Jó és szépirásu
fiatal ember bárminő megfelelő állást keres, vagy irásbeli munkát. Cime a kiadóhivatalban. 2048

Fiatal fiu
ki délutánonkint zeneiskolába jár, keresne délelőttre irásbeli foglalkozást, esetleg hegedüórákat is adna szerény dijazásért. Cime a kiadóban megtudható. 2125

Fuvola-
leckéket ad zenedét végzett, volt katonai fuvolaszakaszvezető fiatalember. Cim a kiadóhivatalban. 2158

Legszebb látképes levelezőlapok
Varsó-, Szent-Pétervár-, Moszkva-, Nisni-Novgorod-, Kasán-, Bakcsiseráj-, Inkerman-, Balaklava-, Sebasztopol-, Livádia-, Konstantinápoly-, Skutari (Kis-Ázsiában), Rodostó-, Szófia, Slivnica-, Belgrádból postán feladva 25—30 kr. darabonkint. Megrendelések készpénzért május 15-ig. Bárd Ferenc és testvére zenemükereskedésében Kossuth Lajos-utca 17. Méry Béla zenemükereskedésében Dorottya-utca 7.

Csak 4—5000 forint szükséges egy 115.000 frtot érő ház megvételére A ház a VII. kerületben van II. emeletes 488 ☐öl területtel, 18 öl utcai fronttal, melyből csak 165☐öl van beépitve. **Bérjövedelem 8430 frt** 150 ember részére nagy mühelylyel, istállóval stb. Állandó szolid lakók. Bővebbet „V. S." jeligés megkeresésekre.

Makulatura papir eladó. Cim a kiadóban.

Magyar ruha
teljesen jó karban és sarkantyus lakkcsizmák olcsón eladók. Cim a kiadóhivatalban. 2228

Született angol
hölgy francia és angol leckéket ad mérsékelt árért. Megkereséseket „Albion" jeligével e laphoz kér.

Biciklit veszek
készpénzre. Ajánlatokat minőség és ár megnevezésével a kiadóba kérek „Jó gép" cim alatt. 2258

Egy intelligens
megjelenésü uri ember pénzbeszedői, raktárnoki, vagy más megfelelő állást keres, esetleg óvadékkal is rendelkezik. Cim a kiadóhivatalban. 2220

Csinosan
butorozott különbejáratu szoba májusra (Sándor-utcában) kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2202

Szép irásu
hivatalnok bármilyen irásbeli munkát elvállal, másolásokat németül és magyarul szerény dijazás mellett. Cim a kiadóban. 5005

Cimbalom
pedálos, hangjegyés gyertyatartóval, kitünő hangu diszes szalon hangszer jutányosan eladó. Cim a kiadóhivatalban. 4213

Házias ebédet
keresek a Sándor-utca és József-körut környékén. Ajánlatokat a kiadóhivatalba „Jó ebéd" jeligével kérek. 2239

Ingók és ingatlanok (földbirtokok, házak üzletek, engedmények) vételét és eladását közvetiti **olcsó áron** egy megbizható, szolid ügynökségi iroda. Cim a kiadóhivatalban tudható meg, esetleges irásbeli ajánlatok is „Bizalom" jeligo alatt ide intézendők. 2257

Különféle butort
egész szobaberendezéseket óhajtok olcsón venni. Kisebb részletekben is vásárlok. Ajánlatokat „Butor" jeligével kérek e laphoz.

Olasz
nyelvmestert keresek vagy déli, vagy esti órákra. Cim a kiadóhivatalban. 2255

Egy intelligens
megjelenésü uriember (kereskedő) raktárnoki, pénzbeszedői, vagy más megfelelő állást keres. Cime a kiadóhivatalban megtudható. 2171

Kereskedelmi
szaktanfolyamot kitünő sikerrel végzett szép irásu fiatal leány magyar-német levelező, alkalmazást keres. Cime a kiadóhivatalban. 2154

Egy önálló
vidéki kereskedő házasság céljából megismerkedni óhajt oly háziasan nevelt leánynyal, kinek néhány ezer forint hozománya van. Komoly ajánlatok „Józan 300" jeligo alatt kiadóba kéretnek. 2269

Egy tisztességes
nőtlen ember, kinek saját terményüzlete volt, 1500 frt óvadékkal pénzbeszedő vagy hasonlóbizalmiállást keres. Levelet D. B. jelige alatt kér a kiadóba. 2252

Bicikli
teljes uj, angol, hallatlan olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 4123

Gyakornok 20 frt
kezdőleges fizetéssel részvény-társaságnál felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 2274

Fontos irodáknak.
Kereskedelmi tanfolyamot végzett, gép- és gyorsirásban kitünően minősitett kisasszony alkalmazást keres szerény feltételek mellett. Cim a kiadóban. 2271

Parcellázott
házhelyek Kelenföldön 300 ☐-öl nagyságban közvetlen a jelenleg épülő villamos mellett Fehérvári-ut és Sós-fürdő közötti Erzsébet-telepen 3 évi részlettörlesztésre eladók a tulajdonos Gamauf Károly által, I. ker., Tabán, Kereszt-u. 6. d. u. 3—5-ig, vagy Makó Mihály vaskereskedőnél, Üllői-ut 2. 2272

Csinosan
butorozott különbejáratu utcai szoba, fürdőszobahasználattal egy urnak vagy hölgynek 12 frtért azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2270

Elutazás miatt
sürgősen eladó butor és szőnyegek. Cim a kiadóhivatalban. 4114

Ügynökök,
kik képek részletfizőtésre veló eladásával foglalkoznak, küldjék be cimüket „Megbizható" cimre a kiadóhivatalba. 4207

CSIZ
leghatásosabb **Jód-Brom fürdő.** Jód-viz kivitel Amerikába.
Éghajlata száraz, meleg; gyógyeredmények meglepők. Fürdőévad május 1-től szeptember végéig. 180 kényelmesen felszerelt lakszoba; szanatórium, gyógytér; zongora-, olvasó-, billiárd-terem; lawn-tennis; térzene. Katonatisztek, állami hivatalnokok május 1-től junius 15-ig és augusztus 15-től szeptember végéig gyógy- és fürdődij tekintetében 50% kedvezményben részesülnek. Kimeritő prospektusokkal kivánatra szolgál a fürdőigazgatóság Csiz per Rima-Szécs. Az évad alatt posta és távirda helyben. Csiz Fülek-Miskolci vasutvonal állomása.

BÁRÁNY DEZSŐ
mühangszer-készitő
Bpest, VIII., Kerepesi-ut 57.
(Luther-udvar.)

Vonós hangszerek és vonók különleges készitője. Dus raktár vonós-, fuvós- és ütőhangszerekben, kellékeiben. Iskolai és hangversenyhegedük 3 forinttól 1000 forintig. Saját készitményü hegedük. Legjobb olasz és német hangverseny hurok. Árjegyzék kivánatra küldetik.

Mindennemü régi, de uj divatu
kereszt-, szárny-, és balkon-ajtókat, befelé nyiló ablakokat spalétákkal vagy a nélkül, rendelésre mérték szerint, teljesen a befalazásra alkalmas állapotban, jutányos áron késziti
TEMESVÁRY GÉZA
Ujvásár-tér 4. sz.

Fiu-öltönyök:
Iskola öltöny 6 frt
Matróz „ 6 „
Havelok 5 „
Sajka kabát 5 „

Rothberger Jakab cs. és kir. udvari szállitónál Budapesten IV., váci-utca 23.

Használt ruhák ujra kicseréltetnek és a legmagasabb árban beszámittatnak.

BUTOR
készpénzért vagy **részletfizetésre** legjutányosabb áron kapható
Ehrentreu és Fuchs
TESTVÉREKNÉL
BUDAPEST
Teréz-körut 8.
Árjegyzék 120 oldal illusztrációval 2 frt beküldése ellenében kapható, mi azonban vásárlásnál vagy a könyv visszaküldése esetén készpénzben visszaadatik.

Butor
részletre vagy készpénzért legolcsóbban kapható **GONDA S.** butor-raktárában VII. István-tér 7.

Ha valami kiváló finomat akar enni.
rendeljen Megay Róbert cukrásztól Miskolcon egy Bohéme-tortát; 1 frt 25 kr. beküldése után bérmentve megkapja. — Budapesten: Szenes Ede ur cs. és kir. udvari szállitó és Szimon István ur csemegekereskedéseiben, Aradon Ring Zsigmond ur üzletében kapható.

Előleget ad
mindennemü **értékpapirokra** Budapesten és vidékre
LUKÁCS VILMOS bankháza,
Budapest, V., Fürdő-utca 10.

85 százalék
pénzelőleg mindenféle **sorsjegyre:**
Jószív, Bazilika, magyar, osztrák olasz vöröskereszt sorsjegyekre olcsó kamatokra 3—6 hónapra
WOHL. bankházában
osztálysorsjegyfőelárusitó Budapest, V., Dianafürdő.

Felhivás!
A tavaszi idényre felhivjuk figyelmét Magyarország uraságainak, kik **szolgáikat, kocsisaikat** divatosan, jól és olcsón akarják öltöztetni,
Schwarz M. L.
Budapest, V., Váci-körut 4. sz. kizárólagos libériakereskedésére, hol a legnagyobb választékban, minden nagyságban és szinben ugy magyar, mint német és francia libériák raktáron tartatnak. Különlegesség: himzett **kocsisszür** minden szinben és nagyságban a legnagyobb választékban.

Könnyü fizetési
feltételek! Diszes, olcsó **vasbutorok, gyermekkocsik, gyermekágyak,** ruganyos acélsodrony-ágybetétek, afrik- és lószőr-matrácok, paplanok, szövetfüggönyök, ágy- és asztalteritők, kárpitozott fa-butorok, tükrök és függőlámpák kaphatók **Pápai és Náthán** gyárosoknál, **Budapest, VI., Andrássy-ut 2.** (Fonciére-palota). Vidékre és helyben részletfizetésre is szolgálunk minden árfelemelés nélkül. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk

Olcsó arany és ezüsteladás, részletfizetésre is,
valamint a legszebb ékszertárgyak, u. m.: arany férfi láncok grammja 85 kr., arany férfiórák 16 frt, arany női órák 10 forint, gyémántgyürük, fülbevalók, brosstük, 6 frt 50 krtól kezdve.
12 darab valódi ezüst evőeszköz 6 frt 25 kr., étkezőszervizek 12 személyre 140 frt, 6 személyre 75 frttól kezdve.
Girandolok, gyertyatartók, tálcák és e szakmába vágó cikkek grammja 6 kr, minden darab hivatalos fémjelzéssel van ellátva.
Veszünk zálogházi cédulákat.
Grünberger A. Béla örökösei
Budapest, Városház-tér 9. (Haris-bazár) I. em., ajtó 23. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kétségtelenül
a leghatásosabb szer
Rösler fogvize
mert ez nyomban eláll itja a legmakacsabb fogfájást és megszünteti a szájbüzt. Egy üveg ára 35 kr. Vidékre 55 kr. előleges beküldése mellett bérmentve. Főraktár: Budapest, Török József gyógyszertára, Király-utca 12.

Törlesztéses **kölcsön földbirtokra!**
Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20—60 évi terjedő időre készpénzben. Birtokos felmondhat, pénzintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. Lebonyolitás legrövidebb idő alatt Konvertálás bélyeg- és illetékmentes Semmi előleges költség. Minden felvilágositás dijtalan. Beküldendő csakis: telekkönyv, kivonat és kataszteri birtokiv másolat.
Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, VI., Váci-körut 39.

Saison!
beálltával figyelmeztetem a n. é. közönséget azon szép és jó uj berendezésre, hogy nálam darabonként 1 forintért lehet szép és elegáns kidolgozott Makart-fényképeket készittetni. Hölgyeket vagyok bátor figyelmeztetni, hogy világos ruhákban is tökéletes sikerült képeket készitek. Vidéki fényképek után nagyitások lelkiismeretes kivitelben jutányos árban eszközöltetnek. WAITZNER fényképész, Budapest, Erzsébet-körut 20. szám.

U aranyozó, melylyel mindenki azonnal mosható an ujjá aranyozhat elavult tükör- és képrámát, szobrot stb. Üvegje ecsettel 80 kr., ¼ literes 3 frt, ⅛ literes 1 frt 50. Megrendelhető Kertész Tódornál Budapest, Kristóf-tér.

Nagy vagyont
szerezhet a **„Kereskedelmi Vegyészet"** cimü mü birtokában. E könyv, melynek anyagát korunk legkiválóbb szakférfiai állitották össze, 3 frt bolti ár helyett még néhány napig (ajánlott postai küldéssel) **1 frt 20 krajcár** leszállitott áron kapható. Utmutatásai alapján az ország bármely helyén lakó, bármily foglalkozásu férfi vagy nő **évente 2—3000 forint** biztos jövedelemre tehet szert, tőkebefektetés nélkül, csekély fáradsággal, otthon végezhető munkával.
Mindennemü kereskedők és iparosok üzletök jövedelmét megkétszerezhetik, **tisztviselő és tanitó urak** szabad óráikban könnyü és becsületes munka árán családjok részére **VAGYONT** szerezhetnek e könyv tanitással nyomán.
Már csak néhány száz példány van raktáron, ezért mindenki saját érdekében cselekszik, ha haladéktalanul megrendeli, legcélszerübben postautalványon.
Megrendelhető a **„Kereskedelmi Vegyészet"** könyvkiadó vállalatánál **UJPEST, István-utca 2. szám.**

Aki célszerü és olcsó ruhát akar venni, az forduljon csakis az első budapesti férfi- és gyermek-ruha különlegességi áruházhoz, Budapest, Károly-körut 26. sz.

1 férfi-öltöny	6.50	feljebb
1 férfi havelok teveszőr	6.—	feljebb
1 férfi felöltő	8.50	feljebb
1 gyermek-ruha	2.50	feljebb

Minden darab tiszta gyapjuszövetből van.

Nyomatott „Pátria" irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgó-gépen, Budapest, IX., Üllői-ut 25.